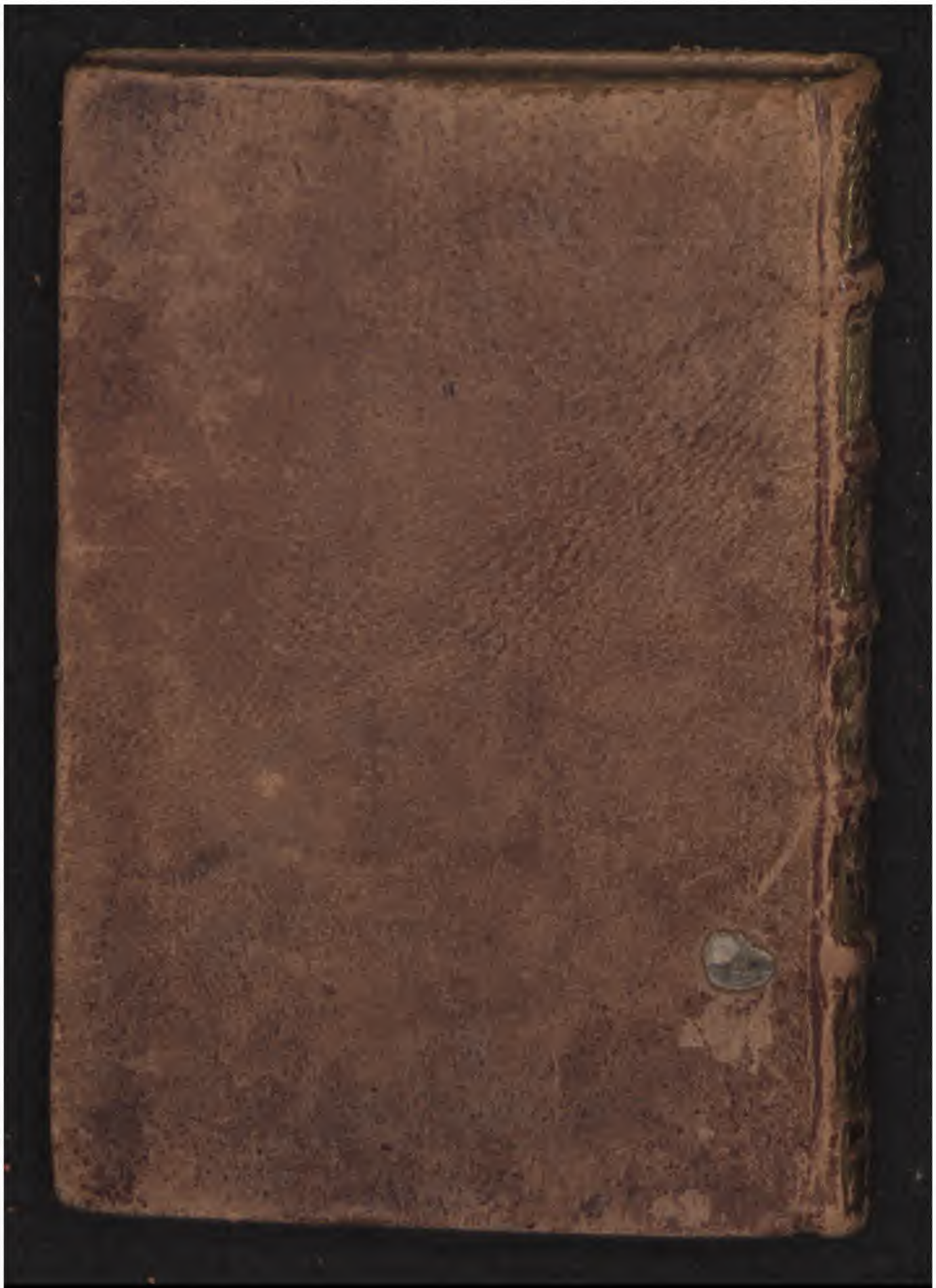

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1

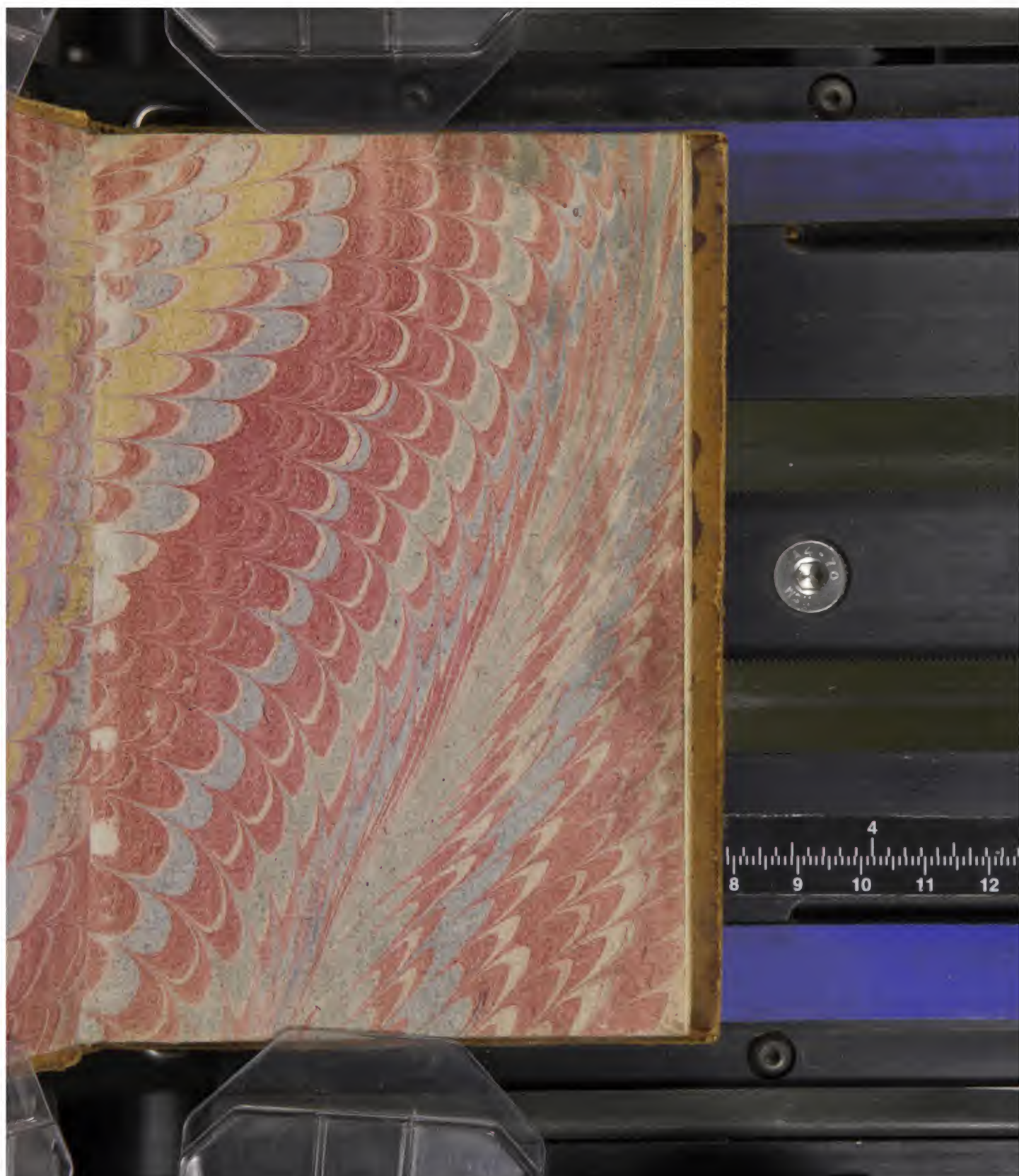

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1

672.
6²/₁ - 89.

DA Box

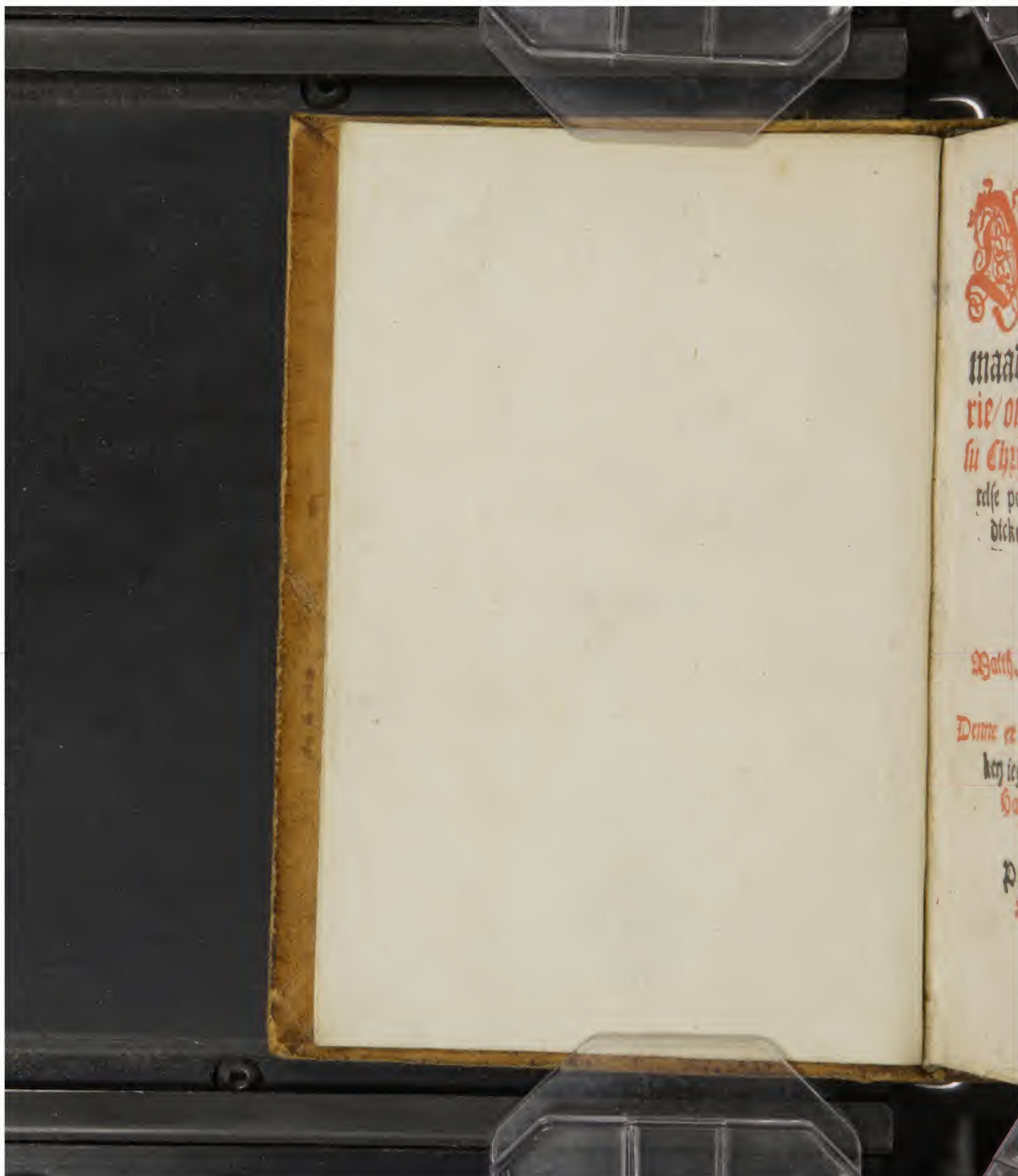
LN 1274

ex. 1

M

Den Offuer=

maade Herlige Histo-
rie/ om vor Herris Je-
su Christi ærefulde forklas-

relse paa **Thabøz** bierg / Pres-

dicket oc bdlagt aff **Döcter**

Petro Palladio.

Matth. p dtt. **Mar.** 1p **Luc.** 1p

Denne er min Elskelige Søn i huile-
ken ieg haffuer behageligheds
Gannem skulle i høre.

Printet i Kjøbenhaffz

M. D. L. D.

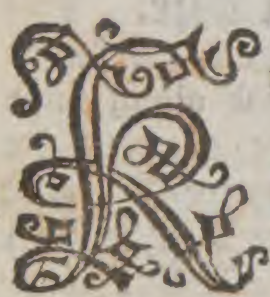

Ch
m
kong
paa
de
h

denne me
do, herre
Thabo
denne B
ten Prei

4
Klig oc Helbyrdig
mand Peder Gaaske /

Kongelig Høiæstatts Lensmand
paa Københavns Slaat. Naas
de oc fred aff Gud fader
ved Jesum Christum.

I Are Peder loffuede
ieg at skenke edet til
en tacksigelsis / bekens
delse / for eders mangs
foldige velgerninger i
mod mig / dette mit
flycke arbejde / offuer
denne merckelig / oc herlig Historie om
vor Herris Jesu Christi forklarelse paa
Thabor bierg / Saa haaffuer ieg ladet
denne Bog Prente / som indholder sext
ten Predickener om samme Historie
A II den

den meninge mād i dette Rige oc andre
 som forstaa vort tunge maal til nytte oc
 gaffn/ trøst oc husualtelse / besynderlige
 vdi Gud faders vidnesbyrd/ som hand
 selff ned fra Himmelen bar offuer hans
 eiskelig Søn vor Herre Jesu Christum
 der hand saa siger **Denne er min**
Eliskelige Søn/ vdi hvilckē
ieg hafuer behagelighed/
hannem skulle i høre. Thi
 dette vidnesbyrd offuergaar Himmelen oc
 Jorden / oc der som mand aldrig vilde
 tro de andre vidnesbyrde/ om vor Herre
 Jesu Christo/ som Engelne/ Joseph oc
 Maria/ Hyrderne oc de Vise/ Simeon
 oc Anna/ Zacharias oc Ioānes Bap-
 tista / Apostlene och Christi egne ger-
 ninger oc tegen bare om hannem/ oc om
 mand icke vilde tro Mose oc Elie/ I
 alle Propheternis vidnisbyrde/ da bur-
 de mand io at tro Gud almeectigste
 selff/

selff /
 Gud
 fra Him
 skal ho
 elskelig
 Christi
 hoffind
 telige lan
 som derin
 Christi
 delse om
 synder /
 Troen
 eder / bed
 tacke / til
 hand b
 som te
 alme

Summa 12
 ans for vrb
 12. 11. 12. 13.
 14. 15. 16. 17.
 18. 19. 20. 21.
 22. 23. 24. 25.
 26. 27. 28. 29.
 30. 31. 32. 33.
 34. 35. 36. 37.
 38. 39. 40. 41.
 42. 43. 44. 45.
 46. 47. 48. 49.
 50. 51. 52. 53.
 54. 55. 56. 57.
 58. 59. 60. 61.
 62. 63. 64. 65.
 66. 67. 68. 69.
 70. 71. 72. 73.
 74. 75. 76. 77.
 78. 79. 80. 81.
 82. 83. 84. 85.
 86. 87. 88. 89.
 90. 91. 92. 93.
 94. 95. 96. 97.
 98. 99. 100. 101.
 102. 103. 104. 105.
 106. 107. 108. 109.
 110. 111. 112. 113.
 114. 115. 116. 117.
 118. 119. 120. 121.
 122. 123. 124. 125.
 126. 127. 128. 129.
 130. 131. 132. 133.
 134. 135. 136. 137.
 138. 139. 140. 141.
 142. 143. 144. 145.
 146. 147. 148. 149.
 150. 151. 152. 153.
 154. 155. 156. 157.
 158. 159. 160. 161.
 162. 163. 164. 165.
 166. 167. 168. 169.
 170. 171. 172. 173.
 174. 175. 176. 177.
 178. 179. 180. 181.
 182. 183. 184. 185.
 186. 187. 188. 189.
 190. 191. 192. 193.
 194. 195. 196. 197.
 198. 199. 200. 201.
 202. 203. 204. 205.
 206. 207. 208. 209.
 210. 211. 212. 213.
 214. 215. 216. 217.
 218. 219. 220. 221.
 222. 223. 224. 225.
 226. 227. 228. 229.
 230. 231. 232. 233.
 234. 235. 236. 237.
 238. 239. 240. 241.
 242. 243. 244. 245.
 246. 247. 248. 249.
 250. 251. 252. 253.
 254. 255. 256. 257.
 258. 259. 260. 261.
 262. 263. 264. 265.
 266. 267. 268. 269.
 270. 271. 272. 273.
 274. 275. 276. 277.
 278. 279. 280. 281.
 282. 283. 284. 285.
 286. 287. 288. 289.
 290. 291. 292. 293.
 294. 295. 296. 297.
 298. 299. 300. 301.
 302. 303. 304. 305.
 306. 307. 308. 309.
 310. 311. 312. 313.
 314. 315. 316. 317.
 318. 319. 320. 321.
 322. 323. 324. 325.
 326. 327. 328. 329.
 330. 331. 332. 333.
 334. 335. 336. 337.
 338. 339. 340. 341.
 342. 343. 344. 345.
 346. 347. 348. 349.
 350. 351. 352. 353.
 354. 355. 356. 357.
 358. 359. 360. 361.
 362. 363. 364. 365.
 366. 367. 368. 369.
 370. 371. 372. 373.
 374. 375. 376. 377.
 378. 379. 380. 381.
 382. 383. 384. 385.
 386. 387. 388. 389.
 390. 391. 392. 393.
 394. 395. 396. 397.
 398. 399. 400. 401.
 402. 403. 404. 405.
 406. 407. 408. 409.
 410. 411. 412. 413.
 414. 415. 416. 417.
 418. 419. 420. 421.
 422. 423. 424. 425.
 426. 427. 428. 429.
 430. 431. 432. 433.
 434. 435. 436. 437.
 438. 439. 440. 441.
 442. 443. 444. 445.
 446. 447. 448. 449.
 450. 451. 452. 453.
 454. 455. 456. 457.
 458. 459. 460. 461.
 462. 463. 464. 465.
 466. 467. 468. 469.
 470. 471. 472. 473.
 474. 475. 476. 477.
 478. 479. 480. 481.
 482. 483. 484. 485.
 486. 487. 488. 489.
 490. 491. 492. 493.
 494. 495. 496. 497.
 498. 499. 500. 501.
 502. 503. 504. 505.
 506. 507. 508. 509.
 510. 511. 512. 513.
 514. 515. 516. 517.
 518. 519. 520. 521.
 522. 523. 524. 525.
 526. 527. 528. 529.
 530. 531. 532. 533.
 534. 535. 536. 537.
 538. 539. 540. 541.
 542. 543. 544. 545.
 546. 547. 548. 549.
 550. 551. 552. 553.
 554. 555. 556. 557.
 558. 559. 560. 561.
 562. 563. 564. 565.
 566. 567. 568. 569.
 570. 571. 572. 573.
 574. 575. 576. 577.
 578. 579. 580. 581.
 582. 583. 584. 585.
 586. 587. 588. 589.
 590. 591. 592. 593.
 594. 595. 596. 597.
 598. 599. 600. 601.
 602. 603. 604. 605.
 606. 607. 608. 609.
 610. 611. 612. 613.
 614. 615. 616. 617.
 618. 619. 620. 621.
 622. 623. 624. 625.
 626. 627. 628. 629.
 630. 631. 632. 633.
 634. 635. 636. 637.
 638. 639. 640. 641.
 642. 643. 644. 645.
 646. 647. 648. 649.
 650. 651. 652. 653.
 654. 655. 656. 657.
 658. 659. 660. 661.
 662. 663. 664. 665.
 666. 667. 668. 669.
 670. 671. 672. 673.
 674. 675. 676. 677.
 678. 679. 680. 681.
 682. 683. 684. 685.
 686. 687. 688. 689.
 690. 691. 692. 693.
 694. 695. 696. 697.
 698. 699. 700. 701.
 702. 703. 704. 705.
 706. 707. 708. 709.
 710. 711. 712. 713.
 714. 715. 716. 717.
 718. 719. 720. 721.
 722. 723. 724. 725.
 726. 727. 728. 729.
 730. 731. 732. 733.
 734. 735. 736. 737.
 738. 739. 740. 741.
 742. 743. 744. 745.
 746. 747. 748. 749.
 750. 751. 752. 753.
 754. 755. 756. 757.
 758. 759. 760. 761.
 762. 763. 764. 765.
 766. 767. 768. 769.
 770. 771. 772. 773.
 774. 775. 776. 777.
 778. 779. 780. 781.
 782. 783. 784. 785.
 786. 787. 788. 789.
 790. 791. 792. 793.
 794. 795. 796. 797.
 798. 799. 800. 801.
 802. 803. 804. 805.
 806. 807. 808. 809.
 810. 811. 812. 813.
 814. 815. 816. 817.
 818. 819. 820. 821.
 822. 823. 824. 825.
 826. 827. 828. 829.
 830. 831. 832. 833.
 834. 835. 836. 837.
 838. 839. 840. 841.
 842. 843. 844. 845.
 846. 847. 848. 849.
 850. 851. 852. 853.
 854. 855. 856. 857.
 858. 859. 860. 861.
 862. 863. 864. 865.
 866. 867. 868. 869.
 870. 871. 872. 873.
 874. 875. 876. 877.
 878. 879. 880. 881.
 882. 883. 884. 885.
 886. 887. 888. 889.
 890. 891. 892. 893.
 894. 895. 896. 897.
 898. 899. 900. 901.
 902. 903. 904. 905.
 906. 907. 908. 909.
 910. 911. 912. 913.
 914. 915. 916. 917.
 918. 919. 920. 921.
 922. 923. 924. 925.
 926. 927. 928. 929.
 930. 931. 932. 933.
 934. 935. 936. 937.
 938. 939. 940. 941.
 942. 943. 944. 945.
 946. 947. 948. 949.
 950. 951. 952. 953.
 954. 955. 956. 957.
 958. 959. 960. 961.
 962. 963. 964. 965.
 966. 967. 968. 969.
 970. 971. 972. 973.
 974. 975. 976. 977.
 978. 979. 980. 981.
 982. 983. 984. 985.
 986. 987. 988. 989.
 990. 991. 992. 993.
 994. 995. 996. 997.
 998. 999. 1000. 1001.
 1002. 1003. 1004. 1005.
 1006. 1007. 1008. 1009.
 1010. 1011. 1012. 1013.
 1014. 1015. 1016. 1017.
 1018. 1019. 1020. 1021.
 1022. 1023. 1024. 1025.
 1026. 1027. 1028. 1029.
 1030. 1031. 1032. 1033.
 1034. 1035. 1036. 1037.
 1038. 1039. 1040. 1041.
 1042. 1043. 1044. 1045.
 1046. 1047. 1048. 1049.
 1050. 1051. 1052. 1053.
 1054. 1055. 1056. 1057.
 1058. 1059. 1060. 1061.
 1062. 1063. 1064. 1065.
 1066. 1067. 1068. 1069.
 1070. 1071. 1072. 1073.
 1074. 1075. 1076. 1077.
 1078. 1079. 1080. 1081.
 1082. 1083. 1084. 1085.
 1086. 1087. 1088. 1089.
 1090. 1091. 1092. 1093.
 1094. 1095. 1096. 1097.
 1098. 1099. 1100. 1101.
 1102. 1103. 1104. 1105.
 1106. 1107. 1108. 1109.
 1110. 1111. 1112. 1113.
 1114. 1115. 1116. 1117.
 1118. 1119. 1120. 1121.
 1122. 1123. 1124. 1125.
 1126. 1127. 1128. 1129.
 1130. 1131. 1132. 1133.
 1134. 1135. 1136. 1137.
 1138. 1139. 1140. 1141.
 1142. 1143. 1144. 1145.
 1146. 1147. 1148. 1149.
 1150. 1151. 1152. 1153.
 1154. 1155. 1156. 1157.
 1158. 1159. 1160. 1161.
 1162. 1163. 1164. 1165.
 1166. 1167. 1168. 1169.
 1170. 1171. 1172. 1173.
 1174. 1175. 1176. 1177.
 1178. 1179. 1180. 1181.
 1182. 1183. 1184. 1185.
 1186. 1187. 1188. 1189.
 1190. 1191. 1192. 1193.
 1194. 1195. 1196. 1197.
 1198. 1199. 1200. 1201.
 1202. 1203. 1204. 1205.
 1206. 1207. 1208. 1209.
 1210. 1211. 1212. 1213.
 1214. 1215. 1216. 1217.
 1218. 1219. 1220. 1221.
 1222. 1223. 1224. 1225.
 1226. 1227. 1228. 1229.
 1230. 1231. 1232. 1233.
 1234. 1235. 1236. 1237.
 1238. 1239. 1240. 1241.
 1242. 1243. 1244. 1245.
 1246. 1247. 1248. 1249.
 1250. 1251. 1252. 1253.
 1254. 1255. 1256. 1257.
 1258. 1259. 1260. 1261.
 1262. 1263. 1264. 1265.
 1266. 1267. 1268. 1269.
 1270. 1271. 1272. 1273.
 1274. 1275. 1276. 1277.
 1278. 1279. 1280. 1281.
 1282. 1283. 1284. 1285.
 1286. 1287. 1288. 1289.
 1290. 1291. 1292. 1293.
 1294. 1295. 1296. 1297.
 1298. 1299. 1300. 1301.
 1302. 1303. 1304. 1305.
 1306. 1307. 1308. 1309.
 1310. 1311. 1312. 1313.
 1314. 1315. 1316. 1317.
 1318. 1319. 1320. 1321.
 1322. 1323. 1324. 1325.
 1326. 1327. 1328. 1329.
 1330. 1331. 1332. 1333.
 1334. 1335. 1336. 1337.
 1338. 1339. 1340. 1341.
 1342. 1343. 1344. 1345.
 1346. 1347. 1348. 1349.
 1350. 1351. 1352. 1353.
 1354. 1355. 1356. 1357.
 1358. 1359. 1360. 1361.
 1362. 1363. 1364. 1365.
 1366. 1367. 1368. 1369.
 1370. 1371. 1372. 1373.
 1374. 1375. 1376. 1377.
 1378. 1379. 1380. 1381.
 1382. 1383. 1384. 1385.
 1386. 1387. 1388. 1389.
 1390. 1391. 1392. 1393.
 1394. 1395. 1396. 1397.
 1398. 1399. 1400. 1401.
 1402. 1403. 1404. 1405.
 1406. 1407. 1408. 1409.
 1410. 1411. 1412. 1413.
 1414. 1415. 1416. 1417.
 1418. 1419. 1420. 1421.
 1422. 1423. 1424. 1425.
 1426. 1427. 1428. 1429.
 1430. 1431. 1432. 1433.
 1434. 1435. 1436. 1437.
 1438. 1439. 1440. 1441.
 1442. 1443. 1444. 1445.
 1446. 1447. 1448. 1449.
 1450. 1451. 1452. 1453.
 1454. 1455. 1456. 1457.
 1458. 1459. 1460. 1461.
 1462. 1463. 1464. 1465.
 1466. 1467. 1468. 1469.
 1470. 1471. 1472. 1473.
 1474. 1475. 1476. 1477.
 1478. 1479. 1480. 1481.
 1482. 1483. 1484. 1485.
 1486. 1487. 1488. 1489.
 1490. 1491. 1492. 1493.
 1494. 1495. 1496. 1497.
 1498. 1499. 1500. 1501.
 1502. 1503. 1504. 1505.
 1506. 1507. 1508. 1509.
 1510. 1511. 1512. 1513.
 1514. 1515. 1516. 1517.
 1518. 1519. 1520. 1521.
 1522. 1523. 1524. 1525.
 1526. 1527. 1528. 1529.
 1530. 1531. 1532. 1533.
 1534. 1535. 1536. 1537.
 1538. 1539. 1540. 1541.
 1542. 1543. 1544. 1545.
 1546. 1547. 1548. 1549.
 1550. 1551. 1552. 1553.
 1554. 1555. 1556. 1557.
 1558. 1559. 1560. 1561.
 1562. 1563. 1564. 1565.
 1566. 1567. 1568. 1569.
 1570. 1571. 1572. 1573.
 1574. 1575. 1576. 1577.
 1578. 1579. 1580. 1581.
 1582. 1583. 1584. 1585.
 1586. 1587. 1588. 1589.
 1590. 1591. 1592. 1593.
 1594. 1595. 1596. 1597.
 1598. 1599. 1600. 1601.
 1602. 1603. 1604. 1605.
 1606. 1607. 1608. 1609.
 1610. 1611. 1612. 1613.
 1614. 1615. 1616. 1617.
 1618. 1619. 1620. 1621.
 1622. 1623. 1624. 1625.
 1626. 1627. 1628. 1629.
 1630. 1631. 1632. 1633.
 1634. 1635. 1636. 1637.
 1638. 1639. 1640. 1641.
 1642. 1643. 1644. 1645.
 1646. 1647. 1648. 1649.
 1650. 1651. 1652. 1653.
 1654. 1655. 1656. 1657.
 1658. 1659. 1660. 1661.
 1662. 1663. 1664. 1665.
 1666. 1667. 1668. 1669.
 1670. 1671. 1672. 1673.
 1674. 1675. 1676. 1677.
 1678. 1679. 1680. 1681.
 1682. 1683. 1684. 1685.
 1686. 1687. 1688. 1689.
 1690. 1691. 1692. 1693.
 1694. 1695. 1696. 1697.
 1698. 1699. 1700. 1701.
 1702. 1703. 1704. 1705.
 1706. 1707. 1708. 1709.
 1710. 1711. 1712. 1713.
 1714. 1715. 1716. 1717.
 1718. 1719. 1720. 1721.
 1722. 1723. 1724. 1725.
 1726. 1727. 1728. 1729.
 1730. 1731. 1732. 1733.
 1734. 1735. 1736. 1737.
 1738. 1739. 1740. 1741.
 1742. 1743. 1744. 1745.
 1746. 1747. 1748. 1749.
 1750. 1751. 1752. 1753.
 1754. 1755. 1756. 1757.
 1758. 1759. 1760. 1761.
 1762. 1763. 1764. 1765.
 1766. 1767. 1768. 1769.
 1770. 1771. 1772. 1773.
 1774. 1775. 1776. 1777.
 1778. 1779. 1780. 1781.
 1782. 1783. 1784. 1785.
 1786. 1787. 1788. 1789.
 1790. 1791. 1792. 1793.
 1794. 1795. 1796. 1797.
 1798. 1799. 1800. 1801.
 1802. 1803. 1804. 1805.
 1806. 1807. 1808. 1809.
 1810. 1811. 1812. 1813.
 1814. 1815. 1816. 1817.
 1818. 1819. 1820. 1821.
 1822. 1823. 1824. 1825.
 1826. 1827. 1828. 1829.
 1830. 1831. 1832. 1833.
 1834. 1835. 1836. 1837.
 1838. 1839. 1840. 1841.
 1842. 1843. 1844. 1845.
 1846. 1847. 1848. 18

selff / som lader sig Høre met sin egen
Gud oc Røst / oc selff wimager sig ned
fra Himmelen / at hand icke vil / mād
skal høre andre til salighed / end hans
elskelige Søn / det er / vor Herre Jesum
Christum / Saa finder i foruden denne
hoffuid artickel / oc saa mäge andre nyt
telte lardomine vdi disse Predickener /
som denne Historie sører met sig / om en
Christen Søn / om de dødis Opstā
delse / om det ewige Liff / om døden oc
synden / om det salige Guds Ord / om
Troen etc. Huilcken bog ieg sender
eder / bedendis / at i den ville tage til
tacke / til Gud vil / ieg i andre maade
kand beuise eder nogen deluillighed
som ieg displictig er / Eder Gud
almectigste besalendis / Scress

uit i Københaffn.

S. Michels dag

Åar M. D.

Liii.

Vor Herris Jesu Chri
sti forklarellis historie / til
 sammen scressuen / aff de tre Euangs
 gelister / Mattheo i det syt
 tende / Marco i det ni
 ende / och Luca
 i det niende.

In vobis vni . . .
 aliqui paucis . . .
 post hoc vobis
 regis . . .
 sine orbe . . .

Et Hen
 ved or
 at disse

Det hende sig noght nære
ved otte dage / effter
at disse ord / vaare ta-
lede / tog Iesus Pe-
ter oc Jacop oc Hans/
Hans broder / oc gick op paa it Bterg
at bede / oc der hand vuar alene / led-
de hand dem op met sig / paa det høye
Bierg / aff til en side.

♣ Oc det skede/der hand bad/
at hand bleff forklaret for dem/ oc den
skickelse

Ickesse
 In hans
 oc hans
 rendis /
 skinnendi
 saadanne
 lydder xl

hanner, / d
der bleff
faat dem
hand schul

met hānen
oe de opua
hed / oe de
hannem.

fra hanne
de til Jesu

In Chri
stoye / til
de tre Euan
gelien
det syt
det ni
ca

skickelse i hans Ansiet bleff andetlunde
Ja hans Ansiet skinnede som Solen /
oc hans Kladebon daar huid oc skinn
nendis / Ja hans Kleder bleffue saa
skinnende oc saa saare huide / som Sne
saadanne / at ingen paa Jorden / som
lydder Klade / kand gøre det saa hult.

3

✿ Oc see / tho mend taledet met
hannem / det vaar Mose oc Elias / som
der bleffue seet i Aeren / oc obenbarede
saar dem at sagde hans vdgang / som
hand skulde fuldkome vdi Jerusalem.

4

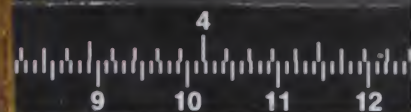
✿ Men Peder oc de som vaare
met hannem / vaare besvarede met søff
oc de opuaagnede oc saae hans Herlig
hed / oc de tho mend / som stode hof
hannem.

5

✿ Oc det skede der de ginge bort
fra hannem / da svarede Peder oc sag
de til Jesum / Mester oc Herre / det er
A iiii off.

de sig nogit nore
te dage / effter
ord / vaare to
g Jesus Pe
acop oc hans
p paa it Berg
vaar alene / led
paa det høje

der hand bad
der den oc den
skickelse

off gaat at bere her/oc om du wilt / da
lad off gøre her tre Volige / dig en / oc
Mose en / oc Elie en / Thi hand viste
icke huad hand sagde / fordi at de vaare
forferdede aff rædsel.

6
✠ Der hand nu saa taledede disse
ord / See da bleff der en klar Sky / oc
omkringskuggede dem / oc de fryctede
der de ginge ind i Skyen.

7
De see / der bleff en Røst / som
kom aff Skyen oc sagde / Denne er
min Elskelige Søn i huile-
ken mig er behageligt / hø-
rer hannem.

8
✠ De der Disciplene hørde det /
fulde de ned paa deris Ansiet / oc fryctede
de saare / oc Jesus gick til oc røide ved
dem / oc sagde til dem / Staar op / frycter
icke / oc der de løffte deris Øyen op / da
saa

saar de
der røst
alene.

De
befalede
sige nogen
naar de
døde / oc h
ge denne
mennisker

✠
saff / oc spe
skulde bere
fra de døde
ingen i de
de haffde

En liden
ledis d

at bede

saae de ingen vden Iesum alene/ Thi
der røsten skede/ da bleff Iesus sunden
alene.

⁹
Oc der de ginge ned aff Bierget/
befalede Iesus dem/ at de skulde iche
sige nogen/ det som de haffde seet/ vden
naar Menniskens Søn / stode op aff
døde/ oc hand sagde/ I skulle ingen ste
ge denne Siun / ind til saa lenge / at
menniskens Søn opstaar fra de døde.

¹⁰
Oc de hulde det ord haff dem
selff/ oc spurde til sammen at/ huad det
skulde vere/ naar hand vaar opstanden
fra de døde/ oc de tagde stille / oc sagde
ingen i de dage noget aff de ting som
de haffde seet.

En liden forklarelse/ huor-
ledis det følger effter huert andet.

¹
Christus gick op paa Bierget
at bede/

²
A D Effter

Effter Hønne bleff hans skickelse foruandlet. 3.

Effter den foruandelse / obenbaredis Mose oc Elias der.

4
I det at de obenbaredis / fulde Apostlene / som vaare der met hannem / i søffn.

5
Der de opuaagnede / gaff Peter sin mening til kende.

6
Der Peder haffde sagd sit gode tpeke omskuggede en Skj dem /

7
Effter den omskuggelse / hørdes der en røst /

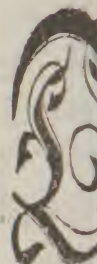
8
Effter røsten bleffue Apostlene forferdede oc strax trøstede igen /

9
Der de vaare trøstede / forbød Christus dem til en tid / at tale der om.

10
Der forbud vaare de lydige / oc lagde stille ind til hand naar opstande vff døde.

Den

Den
om

den Tiener
haffue wi
tid / oc bespre
kede paa
Christo der
Disciplet
hand suete
nu wi haff
bierigs
ner saar

Den første Predicken
om denne histories
omstandeligheder.

En hellige Paulus
Philip: ii scriffuer at
Christus Jesus tog
en Tieneris skickelse
paa sig/oc bleff saa der
saar ophøyet igen/ om
den Tieneris skickelse oc treldoms ham/
haffue wi hørt saar dene Paaske høys-
tid/oc besynderlige aff den Historie som
skede paa Olibierget / huad vor Herre
Christo der vederforis / met sine tre
Discipler Peder Hans oc Jacop /der
hand suette Blodige sued etc. Efterdi
nu wi haffue gjort ende paa den Oli-
bierigs Historie / vdi nogle Predikes-
ner saar Paaske/ ville wi met Guds
Naadis

Maadis hielp nu høre hūorlunde at
Christus bleff opstøpet paa Thabor
bjerg / met samme tre Discipler / paa
det at effterdt wi haffue hørt hans for-
nedrelse / wi kunde oc saa høre hans
Herlighed in transfiguratione / det er
vdi hans skickelses forklarelse hvilcken
Historie bescriffuer en gang til Christi
Opstandelse / som Olubiergts Historie
bescriffuer en gang til Christi pine oc
død. Ja her oc saa røis om Christi
pine oc død / i det Mose oc Elias
tale met Christo / om det som
hannem skulde offuer-
gaa i Jerusalem.

Om historien i sig self for
en indgang til denne Pres-
dicken.

Denne

Matth

cum i der m
niende. La
gelist kom
sit tolfte
scriffuer. E
ley oc sag
ieg skal for
hellige Pet
storie oc k
relse en her
De alligern
uergaar bo
ke vdi det
hende / sa
oc trosteli

D

enne Historie er bes
screffuen aff de tre Eu
angelister Matthæo /
Marco oc Luca / Oc
det met stor flittighed /
som i kunde lasse hof

Matthæ:
17.

Mar: 93

Luc: 90

Matthæum i det syttende / hof Mar
cum i det niende / oc hof Lucam i det
niende Capitel. S. Ioannes Euan
gelist kommer oc denne Histori ihu vdi
sit tolfte Capitel / der som hand saa
scriffuer. Der kom en røst fra Himme
len oc sagde. Jeg haffuer forklaret / oc
jeg skal forklare dit naffn igen. Oc den
hellige Petrus scriffuer om denne Hi
storie / oc kalder samme Christi forklas
relse en herlighed oc Ære aff Faderen.
Oc alligeuel denne Historie langt off
uergaar vor forstand / at wi kunde ic
ke vdi dette liiff fuldkommelige forstaa
hende / saa er hun dog drabelig / lystig
oc trøstelig / oc giffuer off en besynderlig
Lærdom

Joan: 12

2 Petr:
1.

te hiorlunde al
et paa Thado
Disciplet, par
re hør hans for
saa hør hane
uratione / det a
klarelse huleam
gang til Christi
abergis Histori
Christi pine oc
døis om Christi
Døse oc Elias
om det som
er offuer
Kalem.

ig self for
me Pie

Denne

4
9 10 11 12

Lærdom) oc husualtse / som wi kunde
bruge vdi al vor modgang.

❖ Summen paa denne Hystorie
er / at Jesus Christus vor Herre oc
Frelsermand / saar vidnesbyrd her aff
den Hellig Aand vdi en Skyes lignel-
se / oc aff Gud fader / som talede til
hannem aff samme Sky / at hand er ic-
ke aleniste Jomfru Marie Søn oc icke
sant menneske / Men oc saa Gudz oc
vor Himmlske faders Søn / sødt aff
hannem fra euig tid / Gudz arffuing /
en Herre offuer Himmel oc Jord / Huor
paa at ingen skulde tuile men alle bliff-
ne disse der paa / giffuis hannem saa-
dant vidnesbyrd aff Gud fader oc aff
den Hellig Aand paa det at wi skulle
alle det tro / oc bekende Jesum Christum
en Herre offuer Himmel oc Jord.

❖ Efterdt at det er nu saadan
en

en merckel-
die Hystori-
spødel / Pin-
at høre oc
der nest hui-
aff / oc siden
lige bruge sa-
ker wi ville
høre.

❖ Men
Tepten at
huet andre
der som er
Personerne /
forklarelse
ved huike
neste Predi-
sager / der va-
oc siden skiff-
oc vdi det
ker oc lade
met sig /
sin naade d

/som wi kunde
gang.

a denne Historie
is vor Herre oc
dies byrd her aff
i Skyes lignel
/ som talede til
sy at hand er io
Herre Jon oc ich
h oc saa Gud oc
ts Jon / som aff
/ Guds arffuung
nel oc Jord / huer
ale men alle bliff
fuis hannem sau
Gud fader oc aff
det at wi skulle
Jesum Christum
el oc iord.

Det er nu saadan
en

en merckelig Historie / som en aff de on-
dre Historier om Christ vndfangelse /
fødsel / Pine / Opstandelse etc. Bør oss
at høre oc lare den met stor flittigheds
der nest huad fruct / wi kunde faa der
aff / oc siden huorlunde wi kunde rettes-
lige bruge samme Historie / huilcke sty-
ker wi ville nest Guds hjælp / faa at
høre.

✿ Men før end wi tage fat paa
Texten at vdelgge / ville wi vnderuise
huet andre om disse tre omstandeligheds
der som er om Steden / om tiden oc om
Persouerne / det er / huad Sted / denne
forklarelse skede paa / oc i huad tid / oc
ved huilcke Personer / der effter vdi
neste Predicken ville wi opregne huad
sager / der vaare til samme forklarelse /
oc siden skifte Historien i sine parter /
oc vdtalde i dem de ypperste hound sty-
ker oc lardom / som denne Historie fører
met sig / Gud almægtigste giffue ellers
sin naade der til Amen.

Om

Om Steden.

A tale om Steden / er
det io vist / at dene for-
klarelse skede i Galis-
lee land / der hand end
nu tøffuede i Caperna-
um / som Euangelii

Text giffuer til kende / Oc det er tro-
ligt / at dette Bierg er Thabor Bierg /
som alle den hellige Kircks Lærefedre
holde faare / at hand gick op paa
den tid hand i begyndelsen lærde hans
Apostle paa Bierget Matth: v. Oc
nu denne tid / Oc effter hand vaar op-
standen fra de døde / oc haffde hand
did forsamled sine Discipler.

* Euangelisterne scriffue / at det
vaar itz høyt Bierg / Oc S: Hiero-
nymus scriffuer / at Thabor Bierg / er it
deyligt

For: 1.
Fol: 175.
a.

deyligt Bie
i Galilee la
vndre der p
Slecter Ne
oc Affet p
noget nar d

* L
vdi den hellig
oc lystighed /
et Hermon u
det er / T
dit naffn. oc
oc den Prop
sinde Herde
mod Juffra
Cananiske

* De
dere it vidne
Herlighed /
it vidnisfor

deyligt Bterg / paa en marck / mit
i Galilee land / saa trint at mand maa
vndre der paa och høyt / saa at de fire
Slecter Nephthali / Zebulon / Issaschar
oc Asser skyde ind der paa / oc begribe
noget nar det gandske Galilee Land.

Lo: 2.
Fol: 11. a
Lo: 6.
Fol: 22. b

✥ Loffits oc saa dette Bterg
vdi den hellige Scrift aff sin deplighed
oc lystighed / Psal: Lxxv. Thabor
et Hermon in nomine tuo exultabūt /
det er / Thabor oc Hermon frydis i
dit navn. oc Judic: iiii. drog Barach
oc den Prophetisse Deborā met ti tus
sinde Stridsmænd til Thabor Bterg
mod Sissaram / som førde Jabans den
Cananeiske Kongis hær.

Psalm: 79.

Judic: 4.

✥ Der faar skal Thabor Bterg
vere et vidnesbyrd til Christi Ære och
Herlighed / lige så Olibierget skal vere
et vidnesbyrd til hans fornedielse oc blodige

B

dige

Matth:

11

dtige sued / Skulle oc saa saadanne Steder / som Christus daar paa / oc omgickis vdi / bare vidnesbyrd paa domme dag mod alle wgudelige / som bodde vdi samme steder oc forsinade hans hellige ord / Daa skulle oc saa / vdi vortid / alle de Steder som Guds ord predickis vdi / bare vidne mod de wgudelige / Ja dette tempel / disse Pillere och vegge skulle fordpinne vore wgudelige / som den fromme oc hplyerde Mand / her daar haff off vdi Kongelig Maestatz Kroning / Docter Hans Bugenhagen Pommern fra Wittenberg / och bleff indlagt til herbere met gamle Mester Matz som daar en Lantick her i Kopenhaffn (Gud giffue met salig i hukommelse) der hand daar dragen hiem til Wittenberg igen / och fick at vide om Mester Matz at hand bleff den samme / som hand daar til forne / met sine anhengere / som kallede hannem

hannem
ne gjort
Graam
francisco
ter Pom
dendis.
Teike / oc
teg haffue
her kaldet
nesbyrd m
sagde om
hannem /
der gfer.
Ja
dicke
at vilde
ord / da
re vidne
hans
haffde
icke der
Thabor

hannem Hesteren/oc vilde gierne haff-
ue gjort Christus vdaß hannem / som
Graamunckene vilde gøre aff derts
Francisco/ Da screff den fromme Doc-
ter Pommer disse ord hid til oss saa ly-
dendis. De Pillere der i Røbenhaffns
Kirke/oc de vegge i Scholen vide huad
teg haffuer gjort mod Hester Hatz /
her kaldet hand sten oc staack til vids-
nesbyrd mod hannem. Och Christus
sagde om sig/at Stenene skulde loffue
hannem/ om Disciplerne maatte icke Luc: 19.
det gøre.

✿ Ja Christus befalede sine at pres Mar: 16
dicke Euangelium saar alle creatur /
at vilde Hennisken icke tro paa hans
ord / da skulde de andre Creatur bare
re vidne mod dem / med Christo och
hans fattige predickere/ at hand och de
haffde gjort deris der til/oc at det vaar
icke deris skyld / Saa skal och dette
Thabor Berg bare vidne om sine w-
B ii gudelige

gudelige oc vore fæder om vore wu-
delige / formanendis dem alle / at de
heller omkring vende sig til Gud ved
Jesum Christum.

Om Tiden.

Iden giffuis til kende
vdi Teyten s^r Histo-
rien begyndis / at denne
forklarelse skede vdi det
første Aar aff de tre / som
Christus predickede vdi / der hand end
da vaar i Galilea / oc haffde lidet til
førne kaldet sine Discipler til predicke
embedet / Thi saa scriffuer S. Lucas
vdi det samme Capitel / Det hende sig /
der hans Annæmelsis dage vaare fuld-
endede / da beskicket hand sit Ansiet
til at hand vilde gaa til Jerusalem.
Hans Annæmelsis dage vaare de / vdi
huilcke hand annammede Discipler til
sig /

Luc: 9.

sig oc bleff
stadfæst til
Herg. Luc
oc Elias
vdrag oc
vdi Jerusa
oc Lucas
huad hand
gick der op
off til et
vduale off
hiemme oc
sømme / oc
om den gant
foruden aff

ne at vere
Thi Gant
effter sex
otte dage /
sine Discipl

sig de bleff selff endelige annammet oc
stadfest til predicke embedet paa dette
Bierg. Lucas scriffuer ocsaa at Moise
oc Elias talede met hannem om den
vddgang och død / som hand skulde faa
vdi Jerusalem / for det tredie scriffuer
oc Lucas huad hand vilde gøre / och
huad hand gjorde vdi samme tid / hand
gick der op at bede / siger hand / Oc det
off til it exempel / at wi ocsaa skulle
vduale off en bede stund / aartlig oc sildig
hiemme oc vde / oc det ingenlunde for
sømme / oc siden hassue vor tancke der
om den gantske dag / det heder at bede
foruden affladelse.

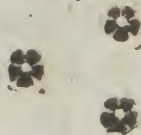
1. I Biff
5.

Men her siuntis Euangelister
ne at vere mod huer andre om dagene.
Thi Matthæus och Marcus sige /
effter sex dage / oc Lucas siger effter
otte dage / siden Christus forkyndede
sine Discipler om sin død oc pine / dog

B iii ere de

ere de ickē mōd huer andrē / **T**hi **M**at-
thaus oc **M**arcus sette ickon dagene /
som daare inellom / men **L**ucas tager
den første dag oc den siste met / den første
paa hulleken **C**hristus forkyndede
sine **D**iscipler om sin død oc pine / den
siste paa hulleken hand bleff forklaret
paa **T**habor bierg / saa ere de otte das-
ge tilsammen / **S**om wi ocsaa paa denne
dag kalder en vge otte dage / vdi disse
otte dage sige wi / alligeuel at der er
icke vden sinu dage om vgen / for wi
tage **S**øndagen til met / som den anden
vge begynder paa / Dette maa vere
nock der om for de vnge oc vforstans-
dige.

✿ Den tredie omstandelighed vil-
le wi spare til neste predi-
ken / oc nu bede **G**ud
om sin Naade

Den

Den
ken o
standeli
ne / som
taled
for

ge / oc vdi
deris samr
otte person
angelisarne
hellige En
selige Hoff

Den anden Predi-
ken om den tredie om-
standelighed / det er / om Personer
ne / som komme til sammen / oc
taledede sammen vdi Christi
forklarelse paa Thabor
bjerg.

Enne Historie er oc saa
meget naaffkundig / for
de offuermaade Herlige
Personer / som her om-
talis / at de komme her
til stede paa same bjer-
ge / oc vdi den forsagde tid / oc haaffue
deris samtale her til hobe / De ere de
otte Personer til sammen / foruden En-
angelisterne som dette bescriffue oc de
Hellige Engle / som her haaffue veret vis-
selige Hoff oc end fuld manges vdi saa
B till dan

Orb: 3.
4. Reg:
17.
Jacob: 5.

dan en herlig forsamling / De delte de
otte Personer i første maade / i ihu de
le / det er i fire oc fire / som her møde
huer andre / de fire fra Himmele / som er
Gud fader / den hellig Aand / Mose
oc Elias / de andre fire her fra Jorden
Christus vdi sin manddom oc de tre
Discipler Peder Hans oc Iacob. Vdi
anden maade / vdi tre parter / i den første
part Gud fader met sin røst om Søn
nen / Sønne met sin legomlig neruer
else / oc den hellig Aand met sin Sky oc
omkringskuggelighed / I den anden
part / Mose Gudz tro tiener oc Elias
den naffnkundige Gudz Prophete vdi
Kong Achabs tid / I den tredie part de
tre Aposteler / oc huer aff dem haffuer
sin tale oc gerning. faderen taler her
om sin Søn / Den hellig Aand om
kringskugger Christum oc Apostlerne /
Christus Mose oc Elias tale til sam
men om Christi vdgang eller offuer
gang

gang / det er
der taler for
ris mening
at vi kunde
merkelige
le om / i den
tre personer
personer M
gamle Testa
den / met li
om vi vilde
historie / oc
fius tog op m

3. M
ind / som dor
vide / oc er m
end det sig
fius tog iche
Thabo / die
tre / der neft
op met sig

De delles de
ade / i tho de
son her møde
mmelē / som er
Aand / Høst
her fra Jorden
ddom oc de tre
oc Jacop. Vdi
ter i den spiste
roft om Høst
egomlig neuere
met sin Høst
I den anden
ierere oc Elias
3 Propheete vdi
en tredie part de
aff den haffue
derer taler her
lig Aand om
oc Apostlerne
as tale til samu
g eller offuer
gang

gang / det er / om hās pine oc død / Ped
der taler for sig oc for de andre tho / de
ris mening oc gode tycke / det er gaat
at wi kunde vere her etc. Disse er de
merkelige Personer / som wi saa at ta
le om / i denne Histories vdlæggelse / de
tre personer vdi Guddommen / de tho
personer Høst oc Elias / som i det
gamle Testamente kōme her fra Ver
den / met lif oc siel huer i sin tid huor
om wi vīlle mere tale her effter i dēne
Historie / oc de tre Aposteler / som Chri
stus tog op met sig paa Thabor bierge.

¶ Men her salder itz spørsmaal
ind (som vort kød oc blod vil alle ring
vide / oc er mere omhyggelige i saadant
end det sig burde) spørst huor saar Chri
stus tog icke alle Disciplet hen op paa
Thabor bierge met sig / men ekon de
tre / der nest huor saare hand tog de tre
op met sig / Der skal saa suaris til / at
B v Christus

Christus Iesus haffde sin befindighed /
oc gode skel / at handele met sine Dis-
cipler / effter som hand saa huad der
vaar beskicket om den / til Gudz Ære /
Diffe tre Aposteler vaare met vor Her-
re Christo / først paa dette bierg / saa i
det huff der som hand reysde den Høff-
uizmands daatter op aff døde / siden
vdi Vrtegaarden / for disse sager skeld.

✥ Den første Christus beuare-
de en beskedelighed i den tieniste at læ-
re folck om sit Rige / Thi lige som
hand icke vilde lade sit Euangelium
stray vdpredickis saar den gantske Ver-
den / men først saar Jøderne / siden vdi
sin tid for den gantske Verden / saa
vilde hand ocsaa her / først lade dette
obenbaris saar de tre / siden effter hans
Opstandelse saar dem alle / Saa bar
hand sig ocsaa at met andre hans rigis
himmeligheder / Almuen sette hand saare
ved

bed parabeler oc lignelser men sine Disci-
scipler obenbarlige.

¶ Her paamindis om Christe
lardon at det er den aller Helligste
ting / som icke strax settis faar alle at
begribe / men met en besindighed oc bes-
kedelighed / effter som huer kand den
begribe / som den Hellig Aand er den al-
ler viseste vddelere / Saa setter mand
paa denne dag / vngdomen først Børne
lardon saare / siden effter tiden andet /
effter som de kunde begribe / Ja Gud
selff kalder oc saa i dag saa / nogle aff si-
ne vddualde til Schole / oc begassuer oc
pyrder den der / met adskillige gassuer /
effter som hand vil at de skulle siden
komme andre til hielp oc trøst / Saa
handlede oc Christus met sine Disci-
pler.

¶ Den anden sag / Det er io vist aff
Christi Predicken saar hans Disci-
pler om hans pine oc død / oc aff hans
bøn /

bøn / at hand daar bedrøffult her / som
vdi Vrtegaarden oc der hand reysde den
Bøffuizmands daatter op aff døde /
Der saar tog hand besynderlige de tre
Aposteler met sig for trøst oc husualelse /
som ith menneske der haffue ith sorrig
fuldt herte skulde aldri gerne vere ene /
for alle honde fristelser / som da kude til
falde / oc det er nock met tho eller tre der
til / In summa / De bleffue tagne der
til / at de skulde see hans Arefulde Her
lighed her / de som skulde siden see hans
fornedring i Vrtegaarden / Ja de som
skulde effter hans opfarelse til Himme
len vere den hellige Kirkis Pillere vdi
Jerusalem.

✠ Saa haffue wi nu hørt /
mine gode Christne i neste Predicken
oc i denne / de tre omstandeligheder i
denne Historie / først at denne forklarelse
skede i Galilea paa Thabor Bierg / som
er nassnkundigt nock i den hellige
Skrift

Skrift / T
sciplet der
Bathann
Capitel / D
ge / Der o
Disciplet
gaff hand de
oc at død
ley.

✠ for det an
end nu daa
haffde sagd
oc død / der

✠ f
Hellige per
for merck
skold / for
sielp
dicke
fie o

Herriſt / Thi Chriſtus larde ſine Diſcipler der / det ſom ſtaar ſcreffuit hoſt Matthæum i det ſemte / ſiette oc ſiende Capitel / Der bad hand oc mange gange / Der obenbarede hand ſig ſaar ſine Diſcipler eſtter hans Opſtandele / der gaff hand dem beſalwing at Predicke oc at døbe ſør hand foet op til Himmele.

✠ For det andet / om Tiden / der hand end nu vaar i Galilee land / der hand haſſde ſagd ſine Diſcipler aff ſin pine oc død / der hand vilde bede etc.

✠ For det tredje / at diſſe otte Herlige perſoner komme der til ſåmen / for merckelige oc drabelige ſager ſkyld / ſom wi ville neſt Guds hielp ſaa at vide i neſte predicken / oc her ved nu troſte off oc bede Gud om ſin naade etc.

Den

Den tredie Predicken om

de sager der vaare til/ huor saare
Christus bleff saa forklarede.

So ville wt høre sager
til denne vor Herris
Jesu Christi forklar
relse/ Oc huor der seer
nøye til da finder hand
tre sager der til.

✿ Den første for Christi egen
skyld / den anden for hans Disciplers
skyld/ den tredie for allis vor skyld.

Joan: 17. Lige som Christus oc bad i Vrtegaar
den for sig self / for sine Disciplot oc
for alle tro Christne.

Om den første sag

Den

sagde sine
hand fulde
oc scriffte
giffet hand
at hente tro
faders oc d
oc aff den sa
effter hans b
doms begne
geme/ som
gis oc pinis
solen effter

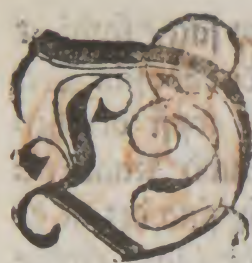
Om

richten om
huer faare
forklarede.

le wt hore saen
me vor herin
Christi forkle
De huo der se
til da findet herin

for Christi egen
hans Discipler
allis vor skyld.

er bad i Ortegaa
sine Discipler o

En første sag er/ fordi
at Christus Jesus vor
stedt vdi stor angist oc
banghed / der hand
skulde da fare op til
Jerusalem/ som hand
sagde sine Discipler det tilforn / atij Matth: 15
hand skulde der lide megit aff de Elste
oc Scriftkloge oc ypperste Pnesten etc.
giffuer hand sig op paa Thabor bierg
at hente trøst oc husualelse/ vdaß hans
faders oc den helligAlands vidnesbyrd/
oc aff den samtale met Mose oc Elia
effter hans bøn/ at hand paa sin man-
doms vegne kunde forstaa/ at hans le-
geme/ som saa iammerlige skulde plas-
gis oc pinis/ skulde bliffue klarere end
Solen effter hans opstandelse.

ste sag/

Om den anden sag.

Den

Den

SEn anden sag / fordi at
hand vilde lade sine Dis-
cipler saa trøst och hu-
sualelse imod Kaarsens
forargelse / paa det at de
skulde icke aldelis affalde / som skulde
sидe styrcke oc stadfeste andre i Troen /
Hand sagde til Peder / paa skertaars-
dag at afften. Jeg bad min fader for
dig / at din Tro skulde icke ophøre.

Om den tredie sag.

DEn tredie sag fordi / at
hand vilde der med trø-
ste oc husuale alle sine
vdualde naar de vaare
stedde i nogen mod-
gang / forrig oc bedrø-
uelse / at de da skulde tække / at der er ic
andet Liff effter dette Liff / som de skulle
bliffue vdi

bliffue vdi til euig tid / alligeuel at de
saa her pinis oc plagis.

Den anden part aff denne
Predicken om Historien at
vldrede.

Sville vi høre huor
lunde alle ting følge
effter huer andre i den
ne Historie paa det / at
vi skulde inted for
glemme aff det / som hører til denne for
klarelsis rette forstand. Thi mand
hør at vider ordening oc skick / paa Hi
storien / om mand skal saa nogen smag
paa fructen der aff / Saa skiftis den
ne Historie i thi parte / som vnge folck
kunde saa begribe.

^{i.}
✠ Christus tog tre aff sine Apo
steler

selet til sig oc gick alene met dem op
paa it Bierge effter sin seduane at bes-
de / oc loed de andre bliffue nedre paa
Marcken.

2.

✠ Der bleff hand effter sin bøn
foruandelet oc forklarit saar sine Disci-
pler i saa maade / at hans Ansiet skinde
som Soley / oc hans Kleder som sine.

3.

✠ Der vaare tho mend til stede /
Mose oc Elias som der bleffue seet i
Herlighed / oc obenbaredis Disciplerne /
oc taleden om den vdgang som vor Herre
Jesus skulde fuldkomme i Jerusalem.

4

✠ Dissimellem besuaris de tre
Aposteler met søffnen / men de vaagne
op igen aff Mose oc Elie saintale met
Christo / oc aff den store Klarhed / som
de der see oc høre alt det der skeer / allis
genel at de end nu tale inted / aff forfer-
delse.

Men

✠ Her
Boye farne
Peder oc
gaat at ber-
delse huad h
Lucas vind

✠ De
stuggede den
der aff forfer-

✠ fa
sky / Denne

✠ D
forferdede /
ned paa der
reyde igen a
de oplode d
ted / vden
disseltige ha
nem tager

5
¶ Men det Mose oc Elias daare
Borte farne / som Lucas scriffuer / taler
Peder oc siger / Herre / her er det off
gaat at vere etc. oc viste icke aff forser
delse huad hand sagde / som Marcus oc
Lucas vinde til hobe.

6
¶ Der hand saa taler / omkring
skuggede dem en klar sky / oc de bleffue
der aff forferdede.

7
¶ faderens røst hørdis aff same
Sky / Denne er min elskelige Søn etc.

8
¶ Da bliffue Disciplerne mere
forferdede / aff den Sky oc røst / oc salde
ned paa deris Ansiet men de bliffue op
reysde igen aff vor Herre Christo / oc der
de oplode deris øyen / da saae de ins
ted / vden Jesum alene / da vaar oc
visselige hans ansietis klarhed fra hans
nem tagen igen.

¶ Der

✿ Der de ginge ned aff Bierget
forbød Iesus sine Discipler / at de skulde
ingen siige noget der aff for hand vor
opstanden fra de døde.

10

✿ Disciplerne gjorde effter som
dem daat forbudet / oc hulde det hof
dem self stille / saa at de sagde ingen
noget der aff i de dage.

✿ Denne er nu den rette ordening
oc skickelse paa denne Historie / som off
for at vide paa det / at wi kunde disbe
dre forstaa den / met sin fruct oc brug /
til Guds are / til vor lardom oc husua
lelse / Vdi neste Predicken ville wi nest
Gudz hielp opregne de ypperste Steder
oc den hofuit Lardom / som wi acte til
Gudz Are at handle om / vdi
denne Historie / oc nu bede
Gud om sin naade.

Den

Den fi
om de
ker aff den
kende vdi
spnder
for

Peder oc
Jacops b
paa it G
der han

Den fierde Predicken
om de rette hofuit Spræ-
ker aff den lardom / som giffuer sig til
kende vdi denne Hiftorie / oc be-
synderlige om den første /
som er en Chisten
bøn.

Texten.

DEt hende sig no-
get nær ved ot-
te dage / efter at
disse ord baare
taledede / tog Iesus
Peder oc Iacop oc Hans /
Iacops broder / oc gick op
paa it Bierge at bede / oc
der hand baar alene / ledde
C iii hand

hand dem op met sig / paa
der høye Bierg / aff til en
side.

Senne Historie inde hol-
der mange merckelige
ting oc lardomme eff-
ter som hun oc delis vdi
mange stycker / huilcke
wi hørde vdi den neste predicken effter
at wi haffde framsat denne Histories
omstandeligheder / om Steden / Tiden
oe Personerne / oc der wi haffde op-
regnet de rette sager som findis at vere
til denne foruandelse. Der saare vil ieg
kortelige opregne vdaff mange / disse
bespynderlige stader / som indfalde i den-
ne Historie / oc haffue vbleggelse behoff
oc ære disse.

✥ Den en Christen Bøn / oc
hindis krafft oc huor storlige det er be-
hoff

fig paa
aff til en

hoff at bede.

²
✿ Om de dødis opstandelse.

³
✿ Om det euige liiff.

⁴
✿ Om døden at forsinnaa / oc at
den er icke andet / end at flytte fra det
te iammerligt liiff / oc til det alderdey
ligste oc euige liiff.

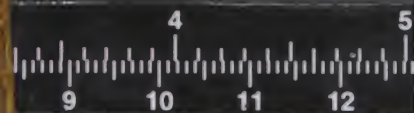
⁵
✿ Om Synden / at den er offuer
uunden vid Christum / oc at døden er
opsluget.

⁶
✿ Om Guds ords oc vor Trois /
vijsbed / at wi ere viise paa at det er
Guds ord som wi predicke.

✿ Foruden andre merckelige steder /
oc denne forklarelsis Aandelige vdydel
se / som wi ville tale om / huer
vdi sin sted.

L iiii Den

fin Høn / oc
vilige det er bes
hoff

Den første om en Christi
sten bøn.

Christus opstigede paa it
Bierg med tre Discipler
at bede.

✿ Huad nu en Christen bøn er/
oc huor mange slaff bønner mand fin-
der/oc huilcke de vilkaar er/som høre
til en Christen bøn/oc huorlunde mand
skal bede/det saa i altid at høre/bespre-
derlige vdi vor bønne lardom.

✿ Derfaar ville vi legge vind
paa at efterfølge dette Christi exem-
pel/oc gøre en skilsmisse emellom Chri-
sti bøn oc vor bøn/oc lare huor nyttelig
oc huor krafftig baade hans oc vor egen
bøn er / paa det at vi kunde bede saa
meget diffiteligere oc ideligere/ effterdi
at

at der er in
bede.

✿ De

saar ofte det

off til en si

anden sted a

kunde vel o

om/ Thi wi

alle øge bli

som vi alle

Thi nu tvi

uelen holder

vor dagelig

hustru/ Bøn

det saadant m

nock daglige

✿ G

saadan aarf

uel hand bli

stelser vdi he

lige som til

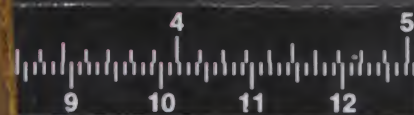
en Chri

at der er inted arbejde saa stort som at
bede.

¶ De effterdi Euangelisterne tale
saa ofte der om / at Christus gaff sig
aff til en side / nu til en sted nu til en
anden sted at bede / er det behoff at wi
kunde vel offuerueye huad hand bad
om / Thi wi Menneſke haſſue daglige
i alle øye bleck aarsage til at bede / der
som wi ellers ville tencke off ret om /
Thi nu tuinger ſynden off / oc Dieff
uelen holder icke ſtille / nu ſattis off
vort dagelige brød / Item vort liſſ /
Buſtru / Bøn / Tiunde / wfred oc an
det ſaadāt mere giſſuer off aarsage ſtor
nock daglige til at bede.

Luc: 6
et 9.
Joan: 6

¶ Men Christus haſſde ingen
ſaadā aarsage til at bede / Thi allige
uel hand bleſſ plaget met atſkillige fr
ſkelſer vdi huilcke hand ſlyde til ſin bøn /
lige ſom til en Raabermur ſaa vaar
hand

hand dog foruden synd / Derfaar vaas
re hans bønner / som der vel giffuis til
kende Ioan: xvii. Matth: vi. om
Guds naams helligt gørelse / om
Guds rigis formerelse / om Guds vil
lie emod Dieffuelen / Om ordens frø
gang etc. Thi her met omgickis hand
allertnæst.

✿ Men iblant alle fristelser daar
denne den aller største om hans offuer
gang / eller vdgang (som Lucas her
om taler) det er om hans pine hand
haffde tancker om. Thi saadane tanc
ker ere aldri foruden angist / radzel oc
bæffrelse / som hand vdi naderen oc paa
Oliueti bierg saar sine Disciple bekens
de oc sagde / min Siel er bedrøffuit ind
til døden.

✿ Thi den byrde / som daar
kast paa hans skuldre loed hannen in
gen rolighed haffue som vaare al Verds
sens

Matth:
26.

sens syndet.
malodidelse.
al som for sin
tens bang
sin bøn / oc

✿ Thi
hannen paa
melen / oc her
hand altid i
lelse / saa at
gick hannen
faders vilie.

✿ All
behoff at be
re offuer al
met faderen
mulig / oc
kels paa sig
Genniste
sto: bændel
de til at fo

Derfor baar
vel giffuis til
attij: vi: om
giffelle / om
om Guds vil
om ordens fri
om gicks hand

fens synder / Guds drede / Louens for
maledidelse / den Syndedød / som daar
alsomforsmedeligste. Vdi saadan hiers
tens banghed / gaff hand sig altid til
sin bøn / oc fick trøst oc husualelse.

✿ Thi lige som Engelen trøstede
hannem paa Oliebierget / ned fra Him:
melen / oc her Gud fader self / saa fick
hand altid i hans bøn / trøst oc husua
lelse / saa at den hertens banghed for
gick hannem / oc hand gerne gjorde sin
faders vilie.

Luc:
22.

Joan:
12.

✿ Ellers haffde hand icke hafft
behoff at bede / effterdi hand er en Her:
re offuer alting / oc kand gøre alting
met faderen / oc inted er hannem w:
mueligt / Men hand tog en trals skic
kelse paa sig oc bad saa / som it sant
Wenniske / hand ryctis der til aff en
stor bændelig begerring / som hād haff
de til at forfremme Guds Ære / och
Wenniskens

Joan: 54
et 10

Philip: 2

Luc: 223

¶ Menniskens salighed / Der om bad
hand ocsaa paa Kaarsit. D fader for
Luc: 23. lad dem / de vide icke huad de gøre.

1 Ioan:
4. et 5.

¶ Det hører icke aleniste til vor
bøns vilckaar / at wi skulle bede aff
Gud ved Troen / det som wi begere /
men off bør ocsaa at haffue en ret kier-
lighed til Gud / da kunde wi ocsaa be-
de idelige oc ret / Thi lige som en ven
kand icke andet end øse vd i hans vd-
kaarede gode vens skød / huad hannem
er til mode / saa kand icke helder den /
som rettelige elsker Gud / andet / end
holde Gud for øyen i sin bøn / huad
hannem hender eller fattis / Nu haffde
Christus en fuldkommelig kierlighed
til sin fader / ocsaa den tid hand vaar
her paa Jorden / der saare kunde hand
icke andet / end gøre bøn til sin fader
vdi hans angist oc nød / De sande-
lige der som wi rettelige haffde Gud
kar /

kar / som
wi idelige
Men nae
terdi / at
beuege off
arbejde de
som wi ku

¶ E
disse forder
oc flyde til
uelse oc an-
ge Christi
framt som
de Christne

¶ f
gelige for
self bad off
dit naem
paa denne

Der om bad
D fader for
ad de gñe.

leniste til vor
skulle bede off
om wi begætt

ue en ret kæn
de wi ocsaa be

lige som en ven
vd i hans vd

/ huad ham
ke helder den

/ andet / end
sin bøn / huad

ris / Du haff
elig kærlighed
id hand vaar
te kunde hand
n til sin fader
/ De sande
hoffde Gud
kar /

kar / som off burde at haffue / da vaare
wi ideligere vdi vaar bøn end wi ere /
Men naar komme wi saa langt / eff-
terdi / at saa stor wselshed ick kand
beuege off til at bede? Dog skulle wi
arbejde der paa oc komme saa langt
som wi kunde komme.

✻ Effterdi nu at Christus for
disse forberørde sager skyld bad altid /
oc flyde til sin bøn vdi hans bedrøff-
uelse oc angist / da bøn off at efftersøl-
ge Christi exempel i baade dele / saa
framt som wi ville findis at vere go-
de Christne.

✻ Føist skulle wi vere omhyg-
gelige for Guds Ære / som Christus
self bad off føist bede / helligt worde
dit navn / det er ocsaa storlige behoff
paa denne dag.

✻ Der nest skulle wi fly til vor
bøn

bøn oc opholde off ved den / i al nød oc
trang / almindelige eller besynderlige
i vor egen eller andre dets.

✽ Thi denne er den rette Vey til
trøst oc husualelse / huilcken Christus
self vandte at.

✽ Men vor naturlige Skel beder
icke gerne / fordi at det forser sig inted
1 Cor: 2. gaar til Gud i nød oc trang / Der faar
re søger det andre middel som ete for
bødne aff Gud / oc trøster sig paa sin
egen visdom / mact / rigdom / Herre hyl
deste etc. De naar de middel affsla for
Mennisken / oc lade hannem henge vdi
samme hans nød oc trang da falder
hand i missaab / oc vced sig nu
ingen trøst eller redding lenger / Der for
er det en farlig ting / at icke bede vdi
nød oc trang / En retsindig Christen
beder icke alene strax hannem bliffuer
bange /

bange / men
til at bede
✽ D
klarelige no
saa bange /
tid hand fr
de tancker o
ligevel han
som seer be
icke vere en
in sig / Det
oc eftersiun
at it menig
de alene vdi
de der saare
sigre aarha
for Christus
tho eller tre
der er ieg m
tho samtyk
vere samtyk
ville vi t
bede Gud

hange/ men hand kommer oc saa andre Jacob 5
til at bede met sig oc for sig. Act: 12.

✠ Christus/ som Lucas giffuer
klarlige nock til kende / haffner veret/
saa hange/sorrigfuld oc hierteslagen den
tid hand stiget op paa dette bierg vdi
de tancker om hans pine oc død/at al-
ligeuel hand gick der hen til at bede/
som skæer best i enlighed/dog vilde hand
icke vere ene / men tog tre Discipler
til sig / Der skal vere it enigt exempel
oc efftersiun for it ret bedrøffuet Herte/
at it menniske lader sig icke gerne fin-
de alene vdi sin sorge oc banghed/ baas
de der saare at Dieffuelen haffuer da
større aarsage til at friste hannem / oc
for Christus sagde selff saa/ Huor som
tho eller tre ere forsamlede i mit navn Matth: 18
der er ieg mit iblant dem. Item huad
tho samtpcke met huer andre det skal
vere samtpet vdi Himmelen. Her met
ville vi trøste oss paa denne tid / oc
bede Gud om sin naade. Dey

Den femte predicken
som er om de dødis
Opstandelse

Et til effter at wi vdi for-
talen gjorde ende paa de
omstandeligheder / som hø-
re til denne Historie / och
huorlunde denne Historie kand delis
vdi sine besynderlige parter / hørde wi
vdi neste predicken ocsaa den første sted
om en Christen Bøn / Nu følger
den anden sted her effter / som er om
de dødis opstandelse / som ocsaa er be-
screffuen vdi den arefulde Christi
forklarelse / med disse
ord.

De

S

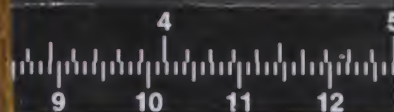
hans An-
de. Ja h
som Sol
boy vor
Ja han
thinnene
de som
ingen
lydd
g

redicken
e ddis
se

er at vi det for
de ende paa de
gheder / som h
ne Historie / oc
storie kand deli
arter / hede w
aa den forste st
on / Nu folgn
ter / som er om
som oc saa er b
refulde Christi
et disse

Sed det skede der
hand bad at
hand bleff for
klaret for dem /
den skickelse i
hans Ansiet bleff anderlun-
de. Ja hans Ansiet skinde
som Soley oc hans Klede-
boy vox huid oc skinnedis
Ja hans kleder bleffue saa
skinnende oc saa saare hui-
de som Sne / saadanne / at
ingen paa Jorden / som
lydder Klæde / kand
gøre det saa
huit.

D her

❀ Her Daar vel megit at tale
 om/ men det er / som til for/ er sagd /
 wimueligt at wi kunde rettelige vdi
 dette dødelige oc wselige liff tencke el
 ler nock predicke her om/ Thi det off
 uergaar vort forstand/ saa lenge som wi
 komne dette ligende fa i disse lerkar /
 da kunde wi icke begribe det suldkom
 melige / fordi at inted dødeligt men
 niske kand begribe i sine sind denne Hi
 stories Mæstæt oc mectighed / saa
 langt er det fra at nogen kand vdsige
 hende met sin tunge.

❀ Det siunes vel saa/ at Chri
 stus vilde icke aleniste lade sine Disci
 pler see hans rigts are oc herlighed /
 men oc saa lønlig hellighed / vdi dette
 spectackel/ huor saar S: Peder / som
 daar en aff disse tre Discipler/ der hand
 vilde giffue den rette disse lardom til
 kende/ da sette hand denne siun frem /
 oc

oc Guds
 om hulck
 disbreff w
 sin sted.

❀
 megit som
 den fied / i
 anden Ver
 hører aller
 den/ der se
 hannen se
 skulle oc sa
 hand ober
 siger / Pa
 Liff ober
 batis met
 wi skulle ic
 forstaa der
 i sig/ men
 som her ef
 Thi da p

oc Guds røft / som hand her hørde /
om huilcken sted vdi **S:** Peders sens 2 Pet: 1
disbress wi ville tale om her effter vdi
sin sted.

✻ Nu ville wi tale enfoldige / saa
megit som mueligt er / om denne an-
den sted / ind til wi komme hen i den
anden Verden. Thi denne forklarelse
hører aller mest hen til den anden Ver-
den / det som wi skulle icke aleniste see
hannem saadan som hand er / men wi
skulle ocsaa vere hannem lige / naar
hand obenbaris / oc son **S:** Pouel Joan: 30
siger / Naar Christus / som er eders Coloss: 30
Liff obenbaris da skulle ocsaa i oben-
baris met hannem i gleden / Guo? som
wi skulle icke aleniste fuldkommelige
forstaa denne forklarelse / huad den er
i sig / men ocsaa vdi off self den forfare /
som her effter følger om **Mose** oc **Elia**.
Thi da skulle wi forsøge det samme /

D ii oc

oc nertierendis tale met Gud fader
Søn oc helligÅand oc nyde oc bruge
saadant med lyst are oc glæde til euig
tid.

Luc: 11.

✠ Det Christus / der hand tas
lede om Kong Salomon / sagde / Her
er mere end Salomon / der giffuer sig
vel her oc saa til kende / Thi end dog
wi vndre paa Kongers och Føsters
skinnende klæder / oc holde dem for en
deylige saurhed / saa ere de dog vdi
sandhed alle sammen / ekon lige som en
gammel klud / eller reffuen skindkørtel /
naar mand ligner dem ved denne klar
hed / som de her see vdi vor Herre Chris
to oc i disse tho hellige mend Mose oc
Elia / oc nødis wi til / at lade det bliff
ue ved saadanne tancker / Thi wi kuns
de icke komme høre i dette lif / det
er nock at wi beholde en sum der aff /
at her beuiss oc betees de dødis op
standelse oc den tilkommendes are och
klarhed

klarhed oc
skulle haff
noget tale.

✠
vi beskue
te lif oc i d
fri rigis L
lif / at vdi
som ere opl
fri kendsel
se / den tid
kundighede
ge / oc til d
liff ved ord
ved Gude

✠ Dr
lase sande
gende fiedes
ket settis ti
det et L h

klarhed oc saa den som vore Legemer
skulle haaffue / om huilcken wi ville nu
noget tale.

✠ Christi rigis klarhed / skulle
wi beskue i tuende maade / som er i det
te lifff oc i det tilkommendis lifff. Chri
sti rigis Liuff / Skijn oc klarhed i dette
lifff / er vdi de tro Christnis Hjerter /
som ere opluste vdi vor Herris Chri
sti kendelse. Thi der bleff en foruendels
se / den tid de bleffue omuende fra vons
kundigheds mörckhed / fra Satans ris
ge / oc til den rette Guds kendelsis
liuff ved ordet / ved den helligÅand oc
ved Guds krafft.

✠ Om denne klarhed kand mand
lase sande vidnesbyrde i disse efftersöl
gende steder / vdi huicke Liuffit oc mör
ket settis til sammen mod huer andre /
det er Christi rige oc Satans rige.

D iii Ephes

✠ Ephe: 5. I daare nogen stund
mørckhed / men nu ere i it liuss vdi
Herren / vander som Liusens Børn.

✠ Coloss: 1. Gand som frelste oss
aff mørckens øffuerighed oc sette oss
i sin elskelige Sønns rige / vdi huilcken
vi haffue forløsning formedelst hans
blod som er syndernis forladelse etc.

✠ Men nu speyler Herrens klar-
hed sig i oss alle / met it bart ansiet / oc
vi bliffue forklarede i det samme Bil-
leder / fra den ene klarhed / til den anden
som aff Herrens Aand.

✠ Men Christi rigts liuss / vdi
det tilkommendis liiff er den vdpdelig-
heds are / oc legemens forklarelse / som
vi skulle anamine vdi de retferdigts
opstandelse / Om den finder mand i
disse effterscreffne steder i scrifften

✠ Philips: 3. Gand skal forklare
dort ringe Legeme at det skal vord-
lige ved hans forklarede Legeme.

i Cor:

☿ i. Cor: xv. Det bliffuer saar
i raadnelse/ oc det skal opsta vden raads
nelse.

☿ Matth: xlii De reisferdige
skulle skinne som Solen/ i deris faders
rige/ Som hand oc saa her bruger den
lignelse om Solen.

☿ Dani: vii De som lare/ skulle
skinne/ lige som Himmelen skin.

☿ Der saare skulle wi dette her
lare oc vide / at lige som de wgudelige
ere forblindede her i Satans Rige / vdi
deris sinds mørckhed / oc skulle paa
den tilkommendis doyn antuordis hen
i det vduortis mørck / saa ere Guds
vdualde her opluuste ved Christi kens
delse/ oc skulle annamnis hen til den Ære
som er i liuset oc i klarhed. Oc der saar
paamindis wi her / at wi skulle altid
atspøire dette første liust. Som er Chris
tus / om wi ville komme hen til det

D liii andet

andet liuff / som den hellige Augustinus
giffuer deilige til kende vdi den bog
om Guds stad / der som hand saa si-
ger / Staa sig op i den første opstan-
delse / som icke vil forðømmis i den
anden. Thi den første er Sielens op-
standelse / den anden Legemens / Den-
ne skal følge hin effter oc icke hin den-
ne.

✿ Effter denne lerdøm oc paa-
mindelse følger en trøst oc hushalelse / at
ved den tilkommendis klarhed kunde
vi bestercke oss i taalmodigheds oc i
haabet / naar noget gaar oss imod / Som
S: Pouel formaner oc trøster oss i. Cor:
v.

✿ Der faar derer stadige kare
brødre oc ubeuigelige / derer offuer-
flødig altid i al Herrens gerning / effter-
di i vide at eders arbejde er icke forsen-
geligt ved Herren. Thi det vil Chris-
tus skaffue oss sine Discipler i denne
forkla-

forklarelse / at de skulle lide Kaarffit
oc forfølgelse ved haabet til den tilkom-
mendis glede / som hand vilde saa sige /
Jeg sagde eder det saar otte dage / at ieg
skal lide / men ieg sagde eder oc saa at
ieg skal opstaa igen / Det vil ieg nu la-
de eder see / kômer oc seer min klarhed /
Lige saa skal ieg komme alle dem til at
opstaa i Æren / som tro paa mig.

✠ Disse Jøder skulle kaarffeste
mig / men ieg skal opstaa igen. Lige
saa skal oc Verden forfølge eder
men i skulle skinne i Æren /
det vnde oss Gud fader
ved Jesum Chri-
stum Amen.

✠
Den siette Predicken om

Mose oc Elia oc om det
eulge Liff.

Texten

Texten

De see, tho mend talede
met hannem/det vaar
Mose oc Elias / som der
bleffue seet i æren/ oc obē-
baredis faar dem / oc sag-
de hans offuergang / som
hand skulde fuld komme
vdi Jerusalem.

Følger nu effter oc saa den tredie
Sted / om det euige Liff / effter den
sted / om de retferdigis opstandelse /
som de oc staa effter huer anden vdi
vor Tro / Saa ville vi see denne Sted
vdi Mose oc Elia. Effterdi at dene for-
klarelse er oc saa skeet for Disciplernis
oc for vor skyld / vilde icke Christus
alene

alene der lade sig see i aren / oc foruere
dis / men til denne gerning / som er vns
derlig nock vdi sig selff / kommer oc saa
det / at Mose oc Elias bleffue der seet /
paa det at ingen aff de vdualde skul
de saa tencke / Ja Christi Legeme er
vel forklaret / men huo veed / om mit
Legeme skal oc saa forklaris / oc om ieg
maa oc saa trøste mig der paa / oc om
ieg skal haabe der noget til / Thi her
haffue vi exempel oc vidnesbyrd / at icke
Christus alene loed sig der see vdi
saa stor klarhed / men oc saa Mose oc
Elias bleffue der seet i aren / Thi saa
siger Euangelisten / Der Christus saa
skinde vdi klarhed / obenbaredis der oc
saa tho mende / Mose oc Elias som
bleffue der seet vdi aren / oc taledes med
hannem etc.

Men paa det at vi kunde ret
telte forstaa denne part / bpr. off her
at vnde disse try stycker.

Det

✿ Det første / huad det vaare
for mēd Mose oc Elias.

✿ Det andet / huad det vaare
de taledē met Chylfo.

✿ Det tredie / huad deris obens
barelse betyder.

✿ Disse try stycker ville wi nest
Guds hielp see effter huer andre.

Om det første stycke.

S En hellige Schrifft giff
uer til kende at Mose
oc Elias vaare dødels
lige mennisker her paa
Jorden / som du oc ieg
ere. Thi fra det andet Capitel i den
anden Mose bog bescriffuē Mose
fødsel / leffnet / embede synd oc død etc.
ind til det sidste Capitel i den femte Mo
se bog.

Disse

Epo: 2^a
3 4 etc

Distict
første &
pitel i de
vis Eli
oc bort se
✿
vdi Eua
hand sage
Zadueet
lignet S:
som er nu

✿ Z
vide at de
De allig
nede der
de met de
ere iche de
det leffnet
til kende
lige fra de
de oc leff

Disligste fra det søttende Capitel i den
første Konge bog / oc til det tredie Capitel 3 Reg: 17.
pitel i den anden Konge bog bescriff
uis Elie leffnet embede / bestandighed
oc bort ferd til himmelen.

✿ Christus loffuer dem baade
vdi Euangelio / som tho tro tienere /
hand tager Mose til vidne mod de
Zaduceer oc i andre steder / oc hand Matt: 22
ligner S: Hans Baptift ved Eliam / Matt: 11.
som er nu langt at tale om.

✿ Det er nock i denne sted / at
vide at de vaare dødelige mennsker /
Oc alligeuel end dog de bleffue reg-
nede der saare / saa giffue de dog til ken-
de met denne deris obenbarelse / at de
ere icke døde / men henspørde vdi it an-
det leffnet / Der til met giffue de oc saa
til kende / at der er it andet lifft at skil-
lige fra dette lifft huor fra de ere bortspør-
de oc leffue nu i det andet lifft.

Thi det

✠ Thit det dar dem icken muligt
huercken Mose eller Elias, at de kun-
de haffue bleffuit i dette liff, ind til den
stund, vdi huilcken de obenbaredis her
paa Thabor bierg, effterdi at de haff-
ue beret saa mange hundrede Aar vdo-
ff denne Verden, oc vden ved dette liff, oc
de leffue alligeuel / oc lade sig see at de
leffue oc at de vaare aldri- get rettelige dø-
de.

✠ Thit huer aff dem haffue sit
vidnesbyrd i de hellige scrift at de bleff-
ue legemlige frelste oc hensförde met liff
oc Siel.

✠ Om Mose finder mand vdi
Deut: 34: hans siste bogs siste Capitel / at Gud
self iordede hannem. Thit saa staa der
skreffuit, Mose stegede op aff Moabs
Marck paa det Bierg Nebo / offuen
paa taapen aff Phasga tuert offuer fra
Ierico, oc hand döde der effter Herrens
Befalning som iordede hannem i en dal
vdi

vdi Moabs land / oc inted Henniske
sick hans graff at vdi etc. Vdi Juda
sendisbress staar screffuit at Michael en-
gel trettetis met Dieffuelen omz Mose
legeme / vden tuil for den sag skild /
at Dieffuelen vilde holde Mose i dō-
den / men hand kunde icke / der Gud bes-
saledede at hand skulde legemlige sctis
op til Himmelen.

¶ Den Elia finder mand vdi den
anden Konge bogis andet Capitel / at 4 Reg: 2.
vdi Elizei oc halffrediesinds rive-
mends nerueterse / som vaare Prophe-
ternis Discipler / bleff Elias optagen
hoss Jordan / i en huirteluind til Him-
melen / det som Elizeus saa / oc robte til
hannem. Min fader Min fader Isras-
els vogen / oc hendis Kepsener / oc hand
saa icke mere til hannem.

¶ Her maatte nogen sige / bleff
ue disse

Gen: 4.

ne disse tho aleniste saa bortførd: Svar/
den hellige Scrifft taler oc saa om tho
andre/ saar Syndfloden / som ere Abel
oc Enoch. Thi om Abel/ staar der saa
screffuit / i den første Mose bogs fierde
Capitel/ at strax effter hand vaar ihel/
slagen aff sin broder/ predickede Gud/
om hans blod / at hand vaar icke død
men lessuede oc robede effter hessy / oc
Apostelen til de Ebreeer i det ellefte
Capitel/ scriffuer at Abel taler end nu/
alligeuel hand bleff død.

Gen: 11.

Gen: 5.

Om Enoch finder mand
vdi den første Mose bogs fierde Capitel/
at hand bleff bortført til Himmelen/
Saa ere de dog fire i det meste/ tho saar
oc tho effter Syndfloden / som ere vdi/
nesbyrde om det euige lifff haff alle
Guds vdualde.

Der som nogle vilde tusle om
Moses

Mose/da staar het en obenbarlig teyt/
at Mose obenbaredis het i aren met
Christo.

¶ Der saare bød off aldit at for-
glemme denne merckelige Historie/men
fieden setter off dette Billede saar op
en vdi al modgong / at icke Christus
aleniste / men oc saa Mose oc Elias
haffde met hammen hiet ich skinnende
Ansiet som Solen / oc Ikleder hvidere
end Sne. Thi for denne sag skyld død
de Christus oc løste off igen / loed off
dødes gaff off sit ord/oc sin naduere/at
vozt liff icke skal bliffue vdi døden /
men skal komme hen til det euige liff
oc til den euige Ere

¶ Saa komme Mose oc Elias
der hen i det/at de trode paa Quindes
velsignede Sad / huor ved/ de trøstede
sig/oc hengde ved Guds ord/oc bekens-
de det/oc leffuede saa i Guds fryet oc
effter

effter hans vilie / daare taalmodige / oc
offuermaade saa al dette liffuis elendig-
hed / ved haabet til det euige liff.

✿ Dette exempel bõr off at eff-
ter. følge oc hufuale off vdi Guds
Bøn / vdi huilcken wi ere døbte / la-
der off der saar leffue vdi Guds fryet
oc taalmodighed / lader off bede Gud
om hans Naade / oc om hans vilie at
den maatte ske / da bliffue wi lige saa
danne som Mose oc Elias / som lidde
vel meget ont her paa Jorden / men
siden bleffue de obenharede vdi
are hof vor Herre Jesum
Christum / faderen
ske loff oc are til
euig tid Amen.

Den

Den Siuende predicken
end nu om Huse oc Elia, oc
om denne legomlig død.

Den samme Text/oc See
tho mend.

Følger her effter det andet stycke/
om Huse oc Elia, huad de talede
met vor Herre Christo, paa Thas
bor bierge, der de bleffue der foruandle-
de met hannem. S: Lucas Euangelist
scriffuer, at de talede met hannem,
om hans offuergong eller vdgong, som
hand skulde fuldköme vdi Jerusalem.
Det ord offuergong paa Hebraiske
maal talet, mercket saa meget som død
den eller en vdgong aff denne Verden.
Der saar kalder S. Lucas denne
Christi offuergong, hans død oc vdg-
gong fra denne Verden.

De følger her det fierde hoffsuite
E ii stycke

stykke om denne legomlig døds foractelse / effterdi at det er eckon en vdgong / heller en gong til faderen / som Christi død vaar en gong til faderen Ioan: piii.

capit. 16. ✿ Christus sagde sine Discipler til forne / at hand vilde opfare til Jerusalem oc der taale / hvor aff hand paa køds oc blods vegne bleff bedrøffuit oc sald ind til Gud met sin Bøn / oc bleff saa strax foruandlet / oc fick der til met denne trøst oc husualelse / aff Gud / ved Mose oc Elias / at hand skulde vdrette store ting met sin pine oc død.

✿ Det som her efftersølger vdi deris samtale om den offuergong / eller vdgong / som hand skulde suldkomme vdi Jerusalem / det hø: hen til Propheterne oc til forletterne / Ja til Guds sandhed / at det som hand haffde loffuit / forskicket oc openbaret ved Propheterne

pheterne
skulde fr
Det saal
komme.

✿
en fuldk
ted mere
Derder h
off at gpre
røst / Ro
nikens E

✿ L
Elias befe
sto / paa
begne / ie
pine oc d
haffue sit
oc siden v
me sin
skulde fr

pheterne / ony menniskens Salighed
skulde fuldkommis ved Christum.
Der saate bruger hand det ord at fuld-
komme.

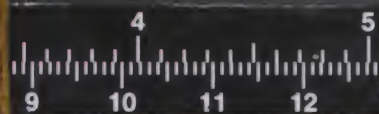
✥ Saa kaldis ocsaa vdr død /
en fuldkommelse / naar wi haffue in-
ted mere at gøre her i Verden / och
Verden haffuer ey heller mere met
off at gøre / naar wi høre denne Guds
røst / Kommer til mig igen i Men-
niskens Bøn. Psal: xc.

¶ sal: 90

✥ Der saate er det nu Mose oc
Elias befalning / at handle met Chri-
sto / paa det / hand paa sin Mandoms
degne / icke skulde forserdis inod sin
pine oc død / effterdi / at hand skulde
haffue sit rige først her paa Jorden /
oc siden vdi Himmelen / ocsaa paa sam-
me sin Mandoms degne / oc at hand
skulde fril oc frelse sine wraltige vidual.

E iii

de

Phil: 2.

de aff den ewige Dødd / och oopenbare
Guds faders Barmhertighed saar den
gandske Verden. Ja / hand skulde op-
spøde sig / her paa Jorden en tro, villig /
oc lydig Kierke ved den hellig Aand /
ind til Verdens ende / oc sønderbryde
Dieffuelsens maect oc onde vilie oc ned-
sla oc ødelegge hans rige / oc endelige
slø sig met sin dødd oc pine / det naffn
som er offuer alle naffn: Philip: ii.

✿ Hver offuerueye oc tencke ved
sig huad dette haffuer vert for en sam-
tale / huor spø / oc huor delig om Chris-
ti pine oc dødd / om hans rige oc her-
lighed / at hand skulde siede hos Gud
faders høyre haand / en Herre offuer
Himmel oc Jord.

✿ O huor glade haffue de vert
dissimellem / oc haffue frydet sig / och
tacket vor Herre Christo / at hand vil-
de

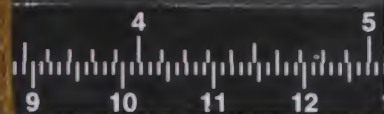
och obenbar
rettigheit saar den
hand skulde op
en en tro, villig
en hellig Hand /
/ oc sander sig
onde vilie oc red
rige / oc endelig
pine / der naffn
Philip: ii.

træye oc tencke
derit for en sam
delig om Chri
hans rige oc so
ade side haff G
d / en herre offu

de haffue de
e fryder sig / oc
stio / at hand vil
de

De beuise saa store oc vifsigelige Velger
ninger imod dem / Ja / imod den gandske
Verden / at hand vilde offre sig til
en forligelse / saar sin fader som de vil
de saa sig / **W** Chriſte vi tacke dig /
baade paa vore och paa den gandske
Verdens vegne / at du lodst dig som
me til at komme hid til Verden / och
bliffue it offer / der trostlig och sterck /
Det er ekon en gong / oc saa gaat som
it taag der gaat snart foroffuet oc du
gaar til din fader / oc indtager dit ri
ge / oc din kircke / met mact / at reg
nere offuer Synden / døden oc Dief
uelen / vdi dine vduolde. Gud fader
skal ophøye dig / haff sin høye haand / **Psalm: 11**
oc giffue dig it naffn / offuer alle naffn. **Philip: 2.**

B Handelige vdi lige maade /
haffue de oc saa trostet oc husualet hans
Discipler imod Kaarstens forargelse /
som de vilde saa sig / Der paa skulle
E titte i icke

icke vndre / at Christus skal i Jeru-
salem taale / oc ihstelsas oc opstaa aff død-
de / Thi det er saa beskicket aff Gud /
det er saa Guds euige Raad / Saa vil-
de oc Christus selff oc saadane store ring
skal hand vordre / Der saar skal huer-
ken Døden saerferde hannem / oc i skulle
ey heller forargis vdi hans død / Thi
det skal saa ske / oc høyr saa at vere.

Der saate lare vi her / aff
denne Christi vdgong oc offuertgong /
at døden er icke døden / men en fløt-
telse / aff denne Jammerdal / oc elende-
ge leffnit / hen til det andet deplige och
euige lif / Ja vdaß dette fengsel / hen
i it bedre lifs klarhed / Som Mose
oc Elias / de flytte her fra / heller end
de døde / Ja de døde icke / men bleff-
ue førde hen offuert til det euige lif /
oc ill den deplige klarhed / Saa bleff oc
saa Christus hen offuerspre / heller oc
gick

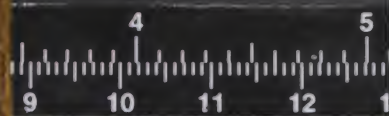
gick hen offuer til skaderen/ ved døden/
som hand oc selff kalder døden en gong
til lifffuet Joann: v. oc Scrifften kalder
døden/ andersteds en Söffn.

Act: 7.
1. Cor: 5.

Alt dette skulle wi Christne
legge off til/ at alltgenel døden skal ede
oc fortare off saa skal hand dog icke
aldelis opsluge off/ som hand skal gpre
ved de wgudelige/ oc wi skulle icke dö/
men aleniste soffue i Herren/ oc saa is
ris met hannein vdi klarhed / oc nyde
met hannein det euige lifff.

Der faare / er der inted ont i
døden/ oc en Christen skal heller begere
oc vente effter døden / end fly der faa
re / Thi hand søris hen til klarhed
ved døden/ oc io lengere hand bliffuer
her i Verden / io mere beröffuis han
nem sin klarhed/ der vife vel de hellige
Martyres Agatha/ Laurentius/ Vins
centius etc.

Den

Den ottende Predicken /

End nu den samme teyde

Di neste predicken hø-
de wi den siid / om dēne
legomlige død / huorlū-
de ocsaa den bleff offuer-
uunden / oc bōr ocsaa at
foractis aff alle Christne / nu ville wi
fremdelis høre / huorlunde at Louen oc
Synden bleffue offueruundne / ved vor
midler Iesum Christum / oc det i denne
samme Tale / som Christus haffde met
Mose oc Elia / om hans dīgong / eller
offuergong.

¶ De effterdi at wi nu vīde aff
neste Predicken / huad det mercker om
hans dīgang at tale / ville wi nu her
ocsaa lære / huad det ord Complete /
som mercker opat fylde eller at fulda
komme / haffuer paa sig / och der hōff /
huad denne Mose oc Elia abenbare-
se mercker. Tht det er to ocsaa off baa-
de id

de til lerdøm og stor trøst och husualelse
at wi det vide oc bruge ret.

¶ Det ord Complexe (det er
at opfylde) mercker saa meget som at
gøre fyldest / eller at betale skyld och
det som voloffuit er / Nu skulde Chris-
tus vdi Jerusalem opfylde sin vds-
gong / eller fuldkomme det som han-
nem skulde offuet gaa / da følger det to-
der aff / at hand haffde loffuit och til-
sagt / at hand vilde dø for Menniskens
Slect / oc effterdi at hand er Sandhed
da kunde hand icke andet / end holde
det / som hand haffde loffuit. Der saare
fuldkom hand sit Løffte oc Sandhed
vdi Jerusalem. Huor saare wi oc saa
indledte ved dette ord Complexe / vdi
alle Guds forrettelser i det gamle
Testament / saa vel vdi Mose som i
alle Propheters Bøger fra den første
forrettelse Quindens Sød skal knuse
Hugor

Gen: 30

4 5
9 10 11 12 1

Hugormens hoffsuit / oc saa freindels
Gen: 15. Vdi din Sad skulle alle folck velsig
nis.

¶ Der nest bør off at vide at **Chri-**
stus haffuer i saa maade betalet / at
hand haffuer fuldkommit Louen / oc
der ved borttaget Synden och knuset
Satans hoffsuid, besynderlige der hand
sagde paa Raarsit.

Matth: 27. ¶ Det er fuldkommit / det er saa
meget sagt / det er fuldkommet altsam-
men / som bleff for hen / sagt om mig
vdi Mose oc Propheterne.

¶ Her er en viid oc bred march /
at gaa ind vdi oc tale om Guds for-
iættelser / oc at de ere opfylte oc fuldkom-
ne vdi vor Herre **Jesu Christo** / Der
saar ville vi gaa noget nærmere til
Handelen / oc sette dette spørsmaal / hvor
faare

saare/köme icke meget mere Engelen
hids paa dette Berg / oc obenbarede sig
met Christo saar Apostolerna: Haffde ic-
ke det verit en store Ere? Huor saare
komme icke Abraham / Noe / eller Adam
selffuer? Huor saare kom icke S: hans
Baptist / som lidet til forne vaar halff-
fuggen: saa vel som Mose oc Elias
komme? Det til suarer den rette Sand-
hed Christus vdi mange steder / der
som hand leder sine Discipler oc andre
hen til Mose oc til Propheterne / der
saare / at hand aller mest vilde forklaris
aff Louens oc Propheternis vidnes-
byrd / at vere den sande Messias.

Nu forstaas Louen ved Mos-
se oc Propheterne ved Elias. Thi
Mose vaar en Landzdominere eller en
Louförete oc Elias vaar en Prophet
oc end den ypperste / som reget i Him-
melen oc paa Jorden / Om Mose fins
der

Ex: 12.

der mand i den fierde hans bogs tolfste
Cap: / der hans broder Aaron oc hans
søster Maria bleffue straffede off Her-
ren / for deris Murren oc Knurren mod
Mose / Til andre (siger Herren) / taler
ieg ved sin oc ved drøme / Men til
Mose taler ieg mund imod mund. Thi

Ex: 3.

hand / er min aller Trofasteste Tienes-
re / som ieg taler ick til vdi figurer eller
mørcke tale. Elias lucte Himmelen til
i det iii. Konge bogis søttende Capitel /
Reg: 17.
Reg: 18. oc loed den op igen / i det attende Capitel.

Deut: 11.

* Der saare mercker Moses
Louen / som holt off fangne / oc tvingde
off altid / oc det daar off wmuligt at fulde
gøre hendes / Rom: viii. Elias mercker
alle Propheter / som vdlagde Louen /
oc gaffue der hof til kende / som Mose
oc saa gjorde der hād sagde / En Prophet
skal Gud opuecke eder etc.) at der
skulde en tid / en komine / som skulde
fri

set off aff Lousens byre oc besuering.

Der saare / er denne sameale som Mo-
se oc Elias haaffde met Christo / en ret
samtycke / at Louen oc Propheterne
samtycke det samme met vor Herre Je-
su Christo / Oc giffuis her off til kende
at alle disse ordspraag ere sandu / som
saa liude.

✠ Louen oc Propheterne vaare Matth: 11.
ind til Christum.

✠ Louen er en tuctmeffere til Gal: 3.
Christum:

✠ Christus er Lousens ende / oc Eph: 10.
Christus siger Luca xxi. Der bpr
at fuldkommis altsammen / som staar
scriffuit vdi Mose Lou i Propheterne
oc Psalmerne om mig / Hid sender E-
saias off i det viii. Cap: der som hand
saa siger. Besegle Louen i mine Disci-
ppler / det er / det som ingen andre ville
byre Lousens predicken / da vil ieg at
den

den skal indtryckis i mine Disciplers
hiert / som nogen besegler it breff /
oc trycker inseglet ind i Vopet. Item
Til Louen oc til Vidnesbyrd: det er /
Jeg vil haffue Louen oc Euangelis
um som bare vidne om mig / och pre-
dicke / Oc S: Poull Rom: iii. Chris-
ti retferdighed er stadfest met Louens
oc Propheternis vidnesbyrd.

Der saare bare Mose och
Elias / det er / Louen oc Propheters
ne vidnesbyrd / om vor Herre Christo /
at der er icke Salighed i nogen anden /
end vdi Jesu Christi naffn / Thi der
er icke andet naffn giffuit Mennisker-
ne huor ved de skulle bliffue salige.
Item alle Propheter bare vidnesbyrd
met hannem / at alle de saa Synder-
nis forladelse ved hans naffn / som tro
paa hannem.

Rom:

mine Disciplos
seglert it bress /
i Døpet Item
nesbyrd / det er /
er) oc Euangelii
n mig / och pres
Rom: iii. Chri
fest mit Louens
esbyrd.

are bare Høst och
uen oc Propheten
or Herre Christen
ed i nogen anden
i naffn / Thi de
giffu Bennis
le bliffue salige.
er bare vidnesbyrd
de saa Høst
ns naffn / som tro

Rom:

Rom: 3. Nu er Guds retferdighed
obenbaret / vder Louen vdaß Louen oc
Propheterne / Om denne retferdighed
bare Høst oc Elias vidnesbyrd. Thi
Louen viser oc tvinger hen til Christen
som til en Tuctmesier. Men Prophetes
terne / som predickede Louens formalis
delse oc forðommelse / loffuede der høst /
at der skulde nogen komme / som skulde
bestri folck fra samme forðommelse /
som Moses vilde saa sige / Den tid
teg predickede Louen paa Jorden / som
ingen kunde fuldkomme / da opuecte
teg mange menniskers vrede mod mig
oc mod Louen. Nu er den her til siender
som kand gøre Louen tylliste / oc som
teg talede om / oc sagde. Gud skal op
uecke en Prophet der saare skulle i icke
ville foracte mit vidnesbyrd / i siger ieg /
som end nu ere vdi Verden. Oc Elias
vilde saa sige / vi bleffue huldne for
løgenactige Propheter / fordi at det gick
ff icke

Deut: 18

icke stray for sig / huad wi Propheter
rede oc de spaattede off oc sagde. **S**ie oc
Sie igen / Nu er den her dog alligeuel
som wi Propheterede om / oc alting er
saa skeet / oc saar hender / som wi sagde /
huor saar at ingen bør nu at foracte off
eller klage paa off / som paa Løgnere.
Men nu skal mand sige / Det er alt
sant / lige som Mose och Propheterne
det haffue sagt til forne.

✱ Lige saa gaar det til i vort hertes
naar wi kende icke Christum. Thi da
hade wi Louen / oc Propheterne staa
alde opscreffne hoss off / men naar wi
kende hannem / da staa Louen oc Pro
pheterne vdi deris klarhed / Lige som
en Tyff eller røffuere er vred paa Lou
en / oc kand icke lide hende / for hand
kommer løff och bliffuet fril / lige saa
gaar det til met off.

Lader

Lader off der saare trøste off
 vdi vor Herre Jesu Christo / som be-
 fride off fra Louens formaledidelse /
 fra Syndsens Tirani oc fra Dieffuels-
 sens velde oc mact / som alisammen for-
 gaa oc forsuindis met denne legomlig
 død / oc wi som hassue offueruundet
 dem formiddelt Christum ville tratze
 oc biude dem vdi oc sige. Du død huor **Rose: 12.**
 er din braadt / du beluede huor er din
 Høperuinding. Thi der som Døden er
 bort tagen ved Christum / der er ocsaa
 Synden offueuunden. Fordi at Døden
 er Syndsens sold / oc naar de ere baade
 borte / da ere wi frelste off Dieffuelsens
 mact. Gud vere loffuit til euig tid
 Amen.

Den Riende Predicken om
 de tre Aposteler oc om vor
 skøbelighed.

A ii Teyten

Texten.

M

En Peder oc
de som baare
met hannem /
baare besuarc.
de met Sp̃n /
oc de opuaagnede oc saae
hans herlighed / oc de tho
mend / som stode hof han
nem.

HEr til haffue t h̃rt mig ṽdlegge
i den sp̃ste fortagelige part aff
denne Histori / om vor Herris
Jesu Christi foruendelse / oc Mose oc
Elia sk̃n oc klarhed / disse vor Trois
merckelige Articler / om opstandelsen
aff d̃pde / om det eũige Liff / om Syn
dens

dens Dødens oc Louens foractelse etc
Nu ville wi gaa frē bedre til den anden
part / som lyder om disse tre Aposteler /
Peder / Jacob oc Hans oc i denne part
ville wi see oss i spegel / om vor wsle
vilkaar / skøbelighed / och daarlighed
i alle de ting / som ere euige och røre
Gud / oc vor salighed paa / at wi det
kunde begrade.

✿ Wi hørde her til deris samtale
met vor Herre Christo / som komme
ned fra Himmelen / nu ville wi høre
Christi oc tre Apostelers samtale / Her
til finge wi trøst oc husualelse aff Eu-
angelio / nu ville wi lare aff Louen / at
kende oss selfue / Her til hørde wi huad
wi haffue vdaß Christo / nu faa wi at
høre / huad wi haffue vdaß oss selfue.

✿ Men Peder / siger Euange-
listen / oc de som vaare met hannem /
ff iii vaare

Daare besuarede met soffen etc.

✿ See disse tre daare vor Herris
Christi ypperste Aposteler/och de ligge
her oc soffue / som de gjorde oc saa vdi
Vrtegaarden/ imod at Christus skulde
paagribis/ oc findis det oc saa disse sama
me ord / och hand kom til sine Disci
pler oc fant dem soffuendis. Thi dertis
open daare besuarede met soffen. Chris
tus beder her/ oc hand bad oc saa der/
men de soffue baade her oc der/ Dette
daar dertis skæbelighed / at de vilde
da soffue oc vere forspømmelige/ der dem
haffde burt allerimest at daage oc beder/
och der Christus paa det allerhøyeste
Begerrede det aff dem/ sigendis. Waar
ger oc beder etc.

✿ Her vdi den første part aff den
ne predicken i dag/ ville vi met Guds
naadis hjælp/ lare thu ting / den første
vdi

hdi Disciplerne / den anden vdi vor
Herre Christo.

✠ Disse Disciplers Skrøbelig-
hed skal vere off it exempel / først at wi
skulle bekende vor skrøbelighed / oc at
de ord / som Christus taledi vdi Ortes
gaarden ere sanddrue / der hand saa sag-
de / Aanden er vel redebon / men kødet
er skrøbeligt / der nest at wi skulle oc saa
begrade denne vor skrøbelighed / at det
er lige saa met off / som wi ekon soffue /
vdi vor Saligheds sag / oc vdi vor
Gøn baade almindelige oc besynderlige.
Hvilcken den hellige Paulus hort i den
første hans sende breffs elleffte Capitel
beklager / oc siger der ere mange siuge oc
skrøbelige iblant eder / oc mange soffue /
der er vdi almindelighed skadeligt nock /
men der som de soffue / der ere skickede
til Guds Ords tiemiste eller vdi Off-
uerigheds stadt / da gør det en wodes-
lig skade / lige som en Hiurde legger sig
ff till till

4 5
9 10 11 12 13

til søffus oc lader haarne løbe hen i
Vlisue munde oc ellers vdi liffs fare/
Thi naar oldinge oc de ypperste vdi
Kirkens eller Landz regement begynde
at søffue/ da staa de icke vel til at de-
ke igen ehvor meget mand paa minder
vnderuiser oc straffer dem/ Som de staa
icke lettelige til at dekke/ som ligge vdi
Suede soet/ eller vdi anden suat siugdom
ehvor meget mand napper / peger oc
rycker dem / det vil icke bliffue til
gaffus/ saa vil icke dette heller her/ naar
øffuerigheds Personnet falde i søffu /
eller Guds ords Tienere/ som disse tre
Apostler gøre her hos Christum / for-
sømmelse tager icke mere vdi alle Stæ-
ter/ end hun kand saa / oc det er alt for
meget/ Naar en Sogneprest forglemmer
oc forsømmer sin Sielsforge / da ere
hans haar oc Guds salige vdualde
Christne vdi stoer Sielsfare och Siel-
uade/ Naar en øffuerigheds Mand
icke

icke haffuer omhu for sin almuē och
vnderfaatte / da komme de snart i liffs-
fare / Naar en hofbonde glemmer sin
hufforger / da vil det icke gaa vel til met
Børn och tiuende / lige saa en Scholes-
mester / en verie for faderløffe och mor-
derløffe Børn / en anden ehuo hand er /
som haffuer nogen befalning eller em-
bede / tagis der ledighed / ladsed och
forsømmelse faare / da kommer der ska-
de vdaß ihuor det tager / Oc dis stør-
re befalning / dis større skade / Der saar
skulle wi først bekende oc begrade vor
skrøbelighed / oc forsømmelse / som wi
tage off faare besønderlige at høre
Guds ord / oc at besøge off / paa vor
Siels vegne Och der haff legges vnd
paa / at wi opstaa aff søffne / som den
hellige Paulus raader off at forlade vor
kødelig frimodighed oc tencke at det er
icke en lat ting / at kunde rettelige
sette sin tro oc lid til Gud / och at det

Rom: 13

f v r

er ey helder nock ath høre det hellige
 Euangelii predicken en eller tho gan-
 ger aleniste / Thi koder forhindrer och
 drager ich Wenniske til bage / ath det
 kand icke saa lettelige begribe Guds
 ord oc ey helder saa snartlige tro. Nu er
 to Troen aff horelsen och hørelsen er
 Rom: 10. ved Guds ord / siger S: Pouil / der
 saar er det storlige behoff for alle
 ting / at høre idelige Guds ord. Herod-
 des haffde burt at skamine sig / den tid
 Christus bleff led til hannem / at hand
 haffde aldi seet hannem til for / end
 sig at høre hannem / effterdi hand haff-
 de predicket alle vegne vdi Galilea
 land hof oc omkring Herodis slaat vdi
 try samfelde Aar. Men Herodes haff-
 uer end nu mange staaldrødre / som
 sielden eller ingen tid høre Guds ord /
 icke end nest hof sig vdi deris egen
 Høgne Kircke. Gud giffuit at de vilde
 skamine sig / oc sette sig och opstaa aff
 den

den (offt)
 gære / oc
 dørte. for
 de hand /
 lede hand
 end nu de
 Gud be
 forspillet
 se / amey.
 disse andre
 opuerre de
 De end m
 nere / som
 soffue vdi d
 oc skame su
 met / At sk
 Spnd oc re
 sig vdi sig
 dring. Huar
 tienerer elke
 rigghed / alle
 oc tage idet

den søffn effterdi Herodes vilde det icke
gøre / oc maatte bliffue der offuer for
dømt. som hand hørde ordet saa tro
de hand / oc som hand trode saa hand
lede hand / det vaar alt ont / och siges
end nu det samme om alle hans lige /
Gud dekke dem op aff søffne / aff
forsømmelse oc aff hans ords foractel
se / amen. End maatte S: Peder och
diffe andre skamme sig / Der Christus
opuecte dem / Her oc vdi Vrtegaarden /
Oc end nu i dag alle Guds ords tier
nere / som ere lade oc forsømmelige och
soffue vdi deris kald / lade sig opuecke
oc skæme sig saa for det som er forsøm
met / At skæme sig / det er / at angre sin
Synd oc rette sig / som Daniel skæmer Dan: 9
sig vdi sin Bøn / oc loffuer boed oc be
dring / Huad vil ieg sige om Guds ordz
tienere eller om den Verdslig Pff
righed / alle Christne skulle her vaage /
oc tage idelige vaare paa / at høre Guds
ord /

ord/ vden al forfømmelse. Thi Guds
ord er en vaanskelig ting at beholde. I
dag høret mand det / i morgen er det
glemt igen / der er icke nock at høre
det/ men at beuare det / der ligger mere
mact paa som Christus siger / Salige
ere de som høre Guds ord / oc beuare
det. Børn lase i Scholen dette vers.
Non minor est virtus / quam quærere
parta tuert / det er / der høret saa stor
kaanst til at foruare en ting/ som der
høret til at hente eller opsøge det. Gud
gissue at vi icke bliffue saa frimodige /
och trøste oss paa oss selffue / lige som
vi haffde Tro nock / oc som der skal
ingen sare vere paa ferde. Det er nu
tid/ siger Paulus at opstaa aff søffne/
Oc Salomon siger/ Huor lenge soffuer
du lade Companie etc. Oc vor Herre
Christus siger selff vaager oc beder.

Ro: 13.

Pro: 6.

Matth: 26.

✿ Der saare om vi end soffue
ue met

ue met Disciplene / da ville wi oc saa
lade off opueckis igen met dem til at
kende rettelige vor Herre Jesum Chri-
stum / som de lode sig opuecke enten aff
Christi sctale met Mose oc Elias eller
oc aff den store klarhed / som der vaar.
Thi der er inted farligere / inted nærmer
til at falde i mishand / end altid soffue
oc vere forspinnelig til at høre vor
Herris Jesu Christi Euangelium / oc
saa idelige at luse hen vdi sine synder oc
vdi en kødelig frimodighed.

✠ Lader off der saar opuaage /
vdi Jesu naffn / det er for Jesu naffns
skyld / oc nyde oc bruge met løst det
hellige Euangelii klarhed / til vor salig-
hed.

✠ Paa det siste naar vi ere op-
uecte oc vaage nu / skulle vi lare aff
dette Christi exempel oc eftersiun / at
lide

Gal: 6:

Matth: 11:

lide oc offuerdrage met de skjøbelige /
oc icke stray forsinnaa oc forkiude dem /
som wi finde icke saa fromme at vare
vdi Guds rige / som disse Disciple
forkiudis icke aff Christo / men de vns
deruises effter haanden to mere oc mere
forbedris / lidis oc taalís / som Paulus
siger / Der som nogen aff edet bliffuer
hastelige betagen met nogen synd etc.
Christus siger selff / Kommer hid til
mig etc. Lige saa bñ off at indbiude
de siuge oc skjøbelige til off / naar som
wi ere selfue føre oc stercke / det er / ta
ge off derts soige til / lige som vor egen
oc holde off til dem / at de kunde haff
ue trøst oc husualelse aff off / Dette læ
tis her i den første part

✽ for det andet / der de opuaage
nede / da saae de Christ forklaring / oc
de tho mend staa haff hannem / Da
komme disse Apostle til tals met / och
hørde

hørde Christus och Mosen oc Eliam
tale med hannem om hans vdgong.

✠ Dette er atter en stor trøst oc
husualelse / at wi skulle en tid endelige
opueckis / der som wi kunde holde oss /
at wi skulle icke altid her soffue.

✠ Oc da skulle wi alle først faa
Christi Matestat oc herlighed at see / oc
da icke Mosen oc Eliam aleniste / men
den gantske Himnelse Herskab tale
med hannem. Huad løffeligere spectac
kel kunde wi nogen tid faa at see / end
den vil bliffue.

✠ Alligeuel Apostlerne flyde vdi dor
Herris Christi pinelsis tid / oc haffde
da gleint denne hans forklarelsis tid /
dog strax effter hans Opstadelse bleff
ue de lærde oc vnderuiste aff ny igen / oc
da prædickede de oc saa om denne hans
forkla

2 Pet. i. forklarelse / som den hellige Petrus
scriffuer herlige vdi sit andet sendinge
brieff saa sigendis / Vi effterfulde icke
kloge ffabel / der wi kundgiorde eder
vor Herris Jesu Christi krafft oc til-
kommelse. Men wi haffue selff seet
hans Herlighed / der hand fick Ere oc
priss aff Gud ffader / formiddelst en røst
som skede til hannem / aff den store Her-
lighed i saa maade. Denne er
min elskelige Søn / i hual-
ken ieg haffuer behagelige-
hed.

✿ Oc wi hørde denne røst koms
me aff Himmelen / der wi vaare met
hannem / paa det hellige Btæg. Det
siger oc Lucas her. Der de opuognes
de / da saae de hans klathed / oc de tho
wend som stode hoss hannem.

✿ Lader oss der faar komme
S: Aus

S: Augustini ord ihu / der som hand ^{In, lib:}
taler om tuende Opstandelser / eller op ^{de Lutz}
ueckelser / Staa sig op i den første ^{dei:}
opstandelse / huo som icke vil
fordømmis i den anden op
standelse / hin (siger hand)
er Sielsens / oc denne er
Legemens op
standelse.

Den Tiende predicken om

S: Perders ord oc ønske.

Texten.

S Det skede der
de ginge bort fra
hannem / da iua
rede Peder / oc
sagde til Jesum
Mestere oc herre / Det er
off

4 5
10 11 12 13

off gaat at bere her/oc om
du wilt da laet off gese hee
tre volige/ dig en/ oc Mo-
se en/ oc Elia en. Thi hand
wiste iche huad hand sag-
de i fordi at de vaare tofer-
dede aff redjel.

SEr wi haffde hort den
ne Histories omstande-
ligheder / oc huad den-
ne Christi forklarelse
haffuer hiem at bare, som
ere disse merckelige hofuit stader, om
opstandelsen/om det eulge Liff/om den
kaanst at kunde forsinna synnen / dō-
den / Louen/ oc det aff den samtale /
som Moſe oc Elias haffde met vor
Herre Christo / om hans vdgong /
som hand ſkulde ſuldkomme i Hierusa-
lem /

lem/ det
ter fouette
vaare gan
wi haffde
hō:de wi
predicken
dets oc
Gud lide

naaghen
dor Herris
de vaagne
oc aff den
Ella haffue

gaat at be
hieris off
der / oc h
hānem T
cus ſiger

verior om
A gese her
u. et mo
Chi hand
hand sag
aare tofse

lem / det er / om hans pine oc død / eff
ter foriettelserne oc Propheeterne / som
vaare gangne der om til forne etc. Der
wi haffde (siger ieg) hørt dette / da
hørde wi nu sist der effter vdi neste
predicken Sposilernis søffn / oc der koff
derts oc vor egen skøbelighed / som
Gud lider oc taaler i sine vdualde.

✿ Nu ville wi høre deris præ
aaagenhed / huad de sige til sinds om
vor Herres Christi forklarelse / den tid
de vaagnede aff den klarhed de saae /
oc aff den samtale / de hørde Mose oc
Elia haffue met vor Herre Christo.

✿ Saa siger Peder / Det er off
gaat at vere her etc. Munden talet aff
hiertens offuerflødighed. Saa Mose
der / oc hørde hannem tale / strax kom
hannem Tabernackelen ihu / Men Mar
cus siger / at hand viste icke huad hand
G li sagde

4 5
10 11 12 13

sagde thi de Baare forferdede etc.

✠ Vdi disse ord settis off bespræderlige thu stycker faare / det ene aff Louen som off bþr at bekende oc at fly / det andet / aff Euangelium / som off bþr at gribe fat paa oc efterfølge.

✠ De baade dele vdi Peder / som en part far vild her oc en part mener ret / Der saar vile wi spist høre Pederis draange mening / oc siden hans rette mening.

✠ Peder haffde lidet til forne hørt vor Herre Christum tale oc prædicke om sin pine oc død. Ja hand haffde raadt hannem der fra til forne / at det skulde icke ske / oc alligeuel hand fick den tid ic hart suar / oc Christus sagde / gack efter mig Satan / dog synis hand her at haffue den samme fryet oc at raade atter igen Christum fra sin pine

rede etc.

fettis off besp
are / der ene
at tekende oc at
angelum / som
a or efterfølg
di Peder / som
en part mener
høst siges Pe
/ oc siden hans

for lidet til forne
sum tale oc pre
d. I a hand hof
fra til forne / at
oc alligenel hand
ner / oc Christus
Batany dog sp
den samme fryet
Christum fra sin
piste

pine oc død / aff denne aarsage / at hand
fick denne Ærefulde oc vnderlige for
klarelse at se / hand lagde sig effter
(siger Chrysostomus) at ville drage
Christum fra den forsinadelige Kaars
sens død / som hand vilde sige / her er
bedre at vere / end at opstige til Hieru
salem til hine Phariseer / Schrifftkloge
oc Priestehøffdinge / som ville haffue
død paa dig / det er bedre at du bliffuer
her vdi are oc hettighed hof Mose oc
Elias / end at du der skalt antuordis
hen i Gedningernes hender oc ihu elslas /
her samtycker Origenes at dette skal
vere meningen paa disse ord / oc det er
troligt / at Peder haffde end da den
fryet i sit herte oc forferdelse for den for
sinadelige Kaarssens død / oc at disse
ord flyde der vdaff.

Der saare paamindis vi her
om vor nature oc om kiødsens me
ning

ning / som vil gerne til are / men icke
ved kaarffit. Mose oc Elias tale om
Kaarffit oc om døden / men Peder
ved inted der om at sige / lige som den
der flyer Kaarffit / der saare taler hand
ekon om Ære oc Herlighed / Saa gør
Kødet / det søger sit beste / sin profite /
nytte oc gaff / Saa gjorde Lebedet
Spinner oc deris Moder / der hun saa
sagde til Christum. Sig / at disse mine
tho Spinner skulle side / den ene hofst din
høyre / den anden hofst din venstre side /
vdi dit Rige. Saa lader kødet Kaarffit
fare / oc søger effter are oc glede.

✿ Men det skal spægis / temmis
oc ydmygis vnder Kaarffit. Peder viste
icke huad hand sagde / hand skulde haff
ne vent sin mund om oc sagt saa.

✿ Det er off icke gaat at vere
Her / min Herre / men at du vandrer til
Pietus

Jerusalem / oc bliffuer der din fader
lydig indtil døden / Ja indtil Kaarffens
dø / oc lader dig ihuelsla for menighens
saligheds skyld / oc indgaar saa ved
Kaarffit i din Ære oc Heilighed.

✿ Men her viste Peder intet aff /
der saar flyer hand Kaarffit oc søger
effter ære / Ja hand gaar lenger frem
i sin vrang mening / til det som icke
himmer en Apostel at gøre / i det hand
vil berede oc oprette nogle Tabernaclet
eller bolte til Christum / Mose oc Eli
am / alligeuel at de taledede aldri et ord
der om Tabernaclet at bygge / det sag
de oc gjorde Peder aff sin vanuittighed
oc vforstandighed / Gud giffuet / at der
icke vaere mange paa denne dag / som
det samme acte at gøre aff ret ondskab.

✿ Peder vilde effter sin mening
rette Mose Lou oc skick paa søder
G iii igen /

4 5
10 11 12 13

igen/huileckē Christus haffde affpredic-
ket/ i det hand vil haffue ny tabernaclet
met deris manering oc vafen. Huad gø-
te nu de andet i dag/ som forlade det sa-
lige Guds ord oc ville oprette igen paa
ny/ huad der er retsindelige affpredicket
her til i Passuedommet/ vere sig Mes-
ser/ Closter leffnit/ pelegrims ferd/ aff-
ladz bress/ Rosenkrantz oc andet saa-
dant.

✿ Christus vilde drage Peder
fra Mose til sig/ saa gaar Peder til
tuert imod oc vil drage Christum til
Mose met sig/ Vort embede er i dag at
drage de fattige forlidde Christne fra
Passuen oc til vor Herre Christum/ saa
findis dog haff off/ de som drage fra
Christo oc tilbage igen til Passuen/ til
dem skal mand sige (som her stear
screffuit om Peder at hand viste icke
huad hand sagde) i vide icke huad i sige
eller

eller gøte/
heder/ oc h
til/ Ja so
intet met
gaffnet eder
den. Saa
ville til ba
igen/ huad
til den/ som
domet igen/
grydet i Eg

✿ Ford
bygge Christus
nacklet mod
saa ville oc
sig self/ byg
ligen (som le
melen) Tab
oc Closter/
graad oc ten
der vilde sp

eller gøre/ det er idel løgen i haffue for
heder/ oc høret Satan oc ick Christu/
til/ Ja som Paulus siger. I haffue Gal: 2
intet med Christo at gøre/ Christus
gaffner eder intet i ere faldne fra Naar
den. Sagde Paulus det til dem som
vilde til bage til Mose oc til Louen
igen/ huad monne hand nu ville sige
til dem/ som ville til bage til Passues
domet igen/ som de vilde til hine kød
gryder i Egypten?

✠ Fordt at lige som Peder vilde
bygge Christo Mose oc Elia Taber
nackler mod kuld/ regē oc vilde Diur/
saa ville oc saa hine/ som retferdige gøre
sig self/ bygge til Christum oc til hel
ligen (som leffue til sammen vdi Him
melen) Tabernackel/ der er/ Kirker
oc Kloster/ mod døden/ for dømmelsen/
graad oc tende gnidzel/ oc lige som Pe
der vilde søge sit eget gaffn der med
G v paa

Or8: 9.

paa Thabor berg/ saa ville oc disse /
men det er icke den rette vey til are/ her-
lighed oc glede. Thi Christus gick
ind i it videre Tabernackel oc Holig/
som icke daar giort met haand. Lad
off der saare lare/ først at bare Kaarst/
oc der nest at indgaa i arey / oc at alle
menniske skulle først dø / oc at Dom-
men skal komme siden det effter / dis-
giste/ at wi icke haffue her nogen Stad
som wi skulle bliffue vdi.

✿ Det andet stycke vdi Peders
ord/ er den sande Euangelii glede/ som
er/ at vere hoff Christum. Fordi at der
Peder met de andre seer at Christus
bliffuer forklaret / da gleder hand sig /
Ja/ som S: Augustinus siger/ häd bleff
drucken aff glede / i det hand fick en
smag aff det enige liff / oc raaber der
saare oc siger / Det er off gaar at vere
her/ som hand vilde saa siges/ nu ere wi
i Himmes

te de dffe
y til are
Christus giek
kel oc Boly
haand. Lad
dare haart
ey / oc at alle
oc at Dom
effter / dylis
et nogen stad
ke bdi Peders
geli glade / som
n. fordi at der
at Christus
leder hand sig
figer had bleff
hand pich en
oc raader der
gaar at bere
figer / nu ere wi
t Himme

i Himmelen / Nu ere wi i Paredis
her ville wi vere / her ville wi forløse
off. Thi wi haffue ingen anden glade
behoff / der er nock Herre at wi see dig /
wi velle mettis aff denne Sødhed / for
di / der som wi haffue dig / da skøde wi
inted om Himmel oc Jord

✿ Den gode Petrus / saa ekon
den klarched met sine legemlige øyen /
oc hand forspøgte selff inted der aff /
hand smagede ekon en eniste draabe
Honning der aff / oc begynte strag at
kedis ved alting / gaff offuer sine gær /
biering oc naring / Ja den gantske Ver
den / oc vilde ekon aleniste bliffue met
Christo / Jose oc Elia.

✿ Huad vil der bliffue aff / naar
wi faa det samme at see / befinde oc for
nemme paa off selff / oc wi skulle om
gaas met de mange maal tusinde hel
ligen

ligen vdt den euige sødhed oc glede. Ja
der som vore øyen icke haffue seet.

✥ Denne Sødhed smagede S:
Agatha / S: laurentius S: Vincentius
oc alle hellige Martyres. Ja den hel-
lige Paulus haffde en smag der aff den
tid hand sagde / ieg begerer at forløsis
oc vere hoss vor Herre Jesum Christum.
Oc dette er det hand oesaa paaminder
off/oc siger. Tager en smag aff det der
er her offuen til / der som Christus er
hoss Gud faders høyre haand.

✥ Her rober S: Staffen oc siger.
O Herre Jesu annamine min Aand.

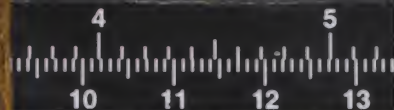
✥ Giffit horte vdt det euige Liff/
saa wi saa stor oc wstgelig glede / at
wi forglemme al denn Verdens glede
oc velsøst / oc da skulle wi icke tale met
Mose oc Elia aleniste / men met alle
Gudz

Gudz bd
den haffde
forløselige

✥
Histori /
dette netue
did her /
aff/oc lige
gaat at ver
leffuer i sm
ledis / oc m
det er oesaa
de skulle sid
icke gaat at
leffue diffu
ste / heller
haffue de sa
oc den farr
at her vaer
Verden /
euige liff /

Gudz vdualde Bøyn/oc sige/vdi Ver-
den haffde wt tregsel/ hunger/ trest/
forfølygelse etc. men her er gaat at vere.

A Lader oss fordi lare vdi denne
Histori / vdi dette exempel at forsmaa
dette neruerendis liff oc leffnit, oc siude
did hen / Ja gøre oss it ordsprock der
off/oc sige saa. Her vdi dette Liff er icke
gaat at vere/end dog at Verden / soux
leffner i sine synder tencker langt ander-
ledis/ oc mener at her er gaat nock/oc
det er oc saa gaat nock til dem / effterdi
de skulle siden sige i Helffuede. Her er
icke gaat at vere/om de rette icke deris
leffnit dissimellum/oc end met det spør-
ste/ heller i dag en i morgen. Exempel
haffue de saar sig/ vdi den rige Mand
oc den fattige Lazaro. Lazaro syntis **Lucas 16.**
at her vaar icke gaat at vere i denne
Verden / for hand stundede hen til det
euige liff/ Men den rige Mand holt al
denne

Denne Verdens vellost for gaar / effter
di hand ventede sig verre oc icke bedre /
som der bleff sagt til hannem i pinen /
min Son kom ihu / at du anammede
det gode i din liffs tid / oc Lazarus det
onde / Nu er bladet omkast / hand er
nu i gleden oc du i pinen. Du mistet
nu draaben for du vilde icke giffue krum-
men etc. hand siger nu / her er gaar at
vere / Men om der er gaar / som du
est eller ey / kendis vel der paa / at du
vilt icke haffue dine fem brødre did til
dig / at du skalt icke haffue mere ont aff
den end du haffuer. Thi de skulle to
saa store pine i Heluete / som haffue
bedraget oc forført andre / end den mes-
sige forðømte hoo. Der saate er det
høp tid / at wi gøre forskel imel-
lem hvidt oc sort / imellem det
gode oc det onde / som
Esajas bander
den der det
icke gør

te,

den

Den ellefte predicken. Oc
her begyndis den anden part aff
denne Histori.

Texten.

Er hand nu saa
talede disse ord/
see da bleff der
en klar Skyp/oc
omkringskugge-
de dem/ oc de septe de der
de ginge ind i Skpen.

Her følger nu den anden part aff
denne Histori/om vor Herris Jesu
Christi Guddom / Thi der
Apostlene haffde seet vor Herris Chris-
ti mandoms forklarelse / da daer det
oc

4 5
10 11 12 13

oc behoff at gøre dem vise paa hans
Guddom.

✿ Der Mose oc Elias vaare
nu borte / oc den samtale met vor Her-
re Christo om hans vdgong haffde
ender / Dee / da komme strax iho andre
Personer ned fra Himmelen / som vaare
den hellig Aand vdi en klar sky / oc
Gud fader selff / som loed sin røst oc
stemme høris der / oc hand bar vid-
nisbyrd om sin kære Sønns Guddom.
De haffde da seet Christi forklarelse /
oc hørt Mosen oc Eliam tale. Nu fol-
ger det tredie Jertegen fra Himmelen /
paa det at deris hjerter kunde bliffue
viffe paa Guds Naade oc villie vdi
vor herre Christo / oc stadfestis vdi den
rette oc sande kendelse i Troen.

✿ Her er ocsaa i dette Jertegen
thu stycker at mercke besønderlige / det
ene

ene et den klare sky her talis om / at
Disciplerne bleffue omskuggede met /
Det andet / som her efterfølger / er
den røst der hørdis i skyen **Denne**
er mig elskelige Spy etc.

✿ Men før ieg taler noget om
disse thu stycker / vil ieg giffue til kende
de / huor saare det daat behoff at saa
skulde skee met denne sky oc røst / effter
at den samtale haffde veret imellem
Christum / Mose oc Eliam. De der
hoff huad nødtøffrig lardom off her
vdi kommer til / oc vil ieg der saare aff
Guds Naade indføre dette spørmaals
oc spørst suare der til.

✿ Effterdi at Disciplene saae
Christi mandoms forklarelse / oc hørde
Mose oc Eliam tale / om hans pine
oc død / huad daat det behoff at
Gud

Gud v̄r Himmelske Fader / oc den
hellig Aand skulde der ydermere bes-
kumris met / oc bare oc saa vidnisbyrd
der om?

¶ Svar. Det vaar to storlige
behoff icke alenist / at Christus skul-
de saa husualelse a Mose oc Elia / men
oc saa at Disciplerne maatte bliffue be-
styrckede aff de hellige Trefoldigheds
nernerelse / oc aff Guds rost / mod den
forargelse om Kaarstt / som Mose oc
Elias talede om / Thi naar kōdet saar
at høre noget om Kaarstt oc forpynis
oc forargis der offuer / da er det behoff
at Aanden bestyrckis disumillen vdt
Troen / oc i den rette Christi kendelse.

Matth: 11.

¶ Christus sagde hōff Matthæum
til 2: hans Baptista Disciplet / Salis-
ge ere de / som icke forargis i mig / huilke-
ken Christi rost vil lade sig høre / alt
den stund det hellige Euangelium præ-
dickis

dickis / d
danne
Christus
tid i denne
form / ha
hans helle
embede par

¶ Svar
Svar / en
Aand for
haffde sin
metige A
Taldere /
synderlig oc
miraclet /
dø / Herre
celige saa p

¶ S
baar fōd
kōdet / saa

loff **W**atthorum
Disciples / Salu
tis i mig / hulde
de sig høre / alt
uangelium præ
dicke

✿ ffordt at alltigenel Christus
 daar fødte aff en ypperlig Sleet effter
 Ikødet/saa daar dog samme Sleet paa
 H ii den

den tid for armet oc forringet / som ic
gaminelt affbugget tra eller trunte / som
har blomster oc fruct nock til forny / saa
vaar Kong Dauids Slect oc affkome
forringet oc fornedyet.

✿ Tuert der inod / vaar Leut oc
den presterlige Slect huldet i stor heder
oc are aff Pharisæerne oc Schrift klo
ge / der saare / der Christus begynte at
fuldkomme sit embede met predicken
oc miracles / efter Guds befaling / da
foractede Presterne / Leuiter oc Phari
sæerne hannem / fordi at hand vaar icke
aff dets Slect / oc de breyde hannem
hans forelders fattigdom oc den arme
forsmelige Nazarets stad . Et hand
icke en Timmermands søn / heder
hans moder icke Maria?

✿ Der saare naar du vilt tencke /
om vor Herre Christo huad hand vaar
for

Matth:
13.

for en m
pas en g
mand /
delige ha
hoffmod.
Christi o
stillehed o
sagde /
geleffut /
høyr sig
saa stille o
predicked
oc elendig
skydning /
nogen /
hannem i
plers bnde

faar / huad
bleff der sa
inermands

for en mand her paa Jorden / da tenck
paa en god / from / fattig oc enfoldig
mand / som gick offuermaade factmo-
delige hey vdi al sin tid / vden pral oc
hoffinod. Thi saadan vaar vor Herre
Christi ongengele her i Verden / vdi
stillehed oc factmodighed / som Esayas Esa: 42.
sagde / Hand forde it offuermaade rin-
ge lessnit / hand robte icke / eller vaar
høyrøstet paa Ederne / men gick
saa stille oc enfoldig hey saar sig selff /
predickedede anger oc ruelse / halp de wile
oc elendige / oc det foruden nogen for-
skylding / Thi hand kraffde inted aff
nogen / vden huad gode folck forarede
hannem met til hans oc hans Disci-
plers vnderholding.

✠ Naar mand da spurde sig
saar / huad hand vaar for en mand / da
bleff der saa svarit til. Hand er en Tim-
mermands søn aff Nazareth. Aff Na-
zareth ?

zareth: huad gode skulde der komme
off Nazareth:

✿ Der imod vaare Prestes off
dinger oc Luiterne met deris / huldne
vdi stor heder oc are / oc haffde deris
præbender oc rente / oc alle huide dem
fromme oc hellige mend / oc bøyde de
ris knæ saar dem. Huad de sagde oc
beslutede / det daar lige som det vaare
Psalm: 73. kommer strax ned fra Himmele / oc
mand holt aff deris ord / som aff en
budhellig dag / oc de sagde oc saa selff /
som der staar vdi Psalmen. Lingua
nostra a nobis est. Tungen ic vor /
huo vil forbiude off at tale / Der torde
oc ingen siige imod.

✿ Thi at de vaare Praester oc
Leuiter / forordinede oc tilskickede aff
Gud / men Christus daar foractet oc
en Timmermands søn / Det daar in
ted

re der kornne

ted acted hōff dem / huad hand taledē
oc giorde.

re Diefelhoff
deris / hulone
oc haffor deris
alle hilde dem
/ oc bōpde der
ad de sagde oc
re som det baare
a himmelen / oc
ord / som aff en
sagde oc saa self
fakten. Lingua
Tungen re bor /
a tals / Der tojde

daare Praetier oc
e tilpachede aff
daare foractet oc
/ Der daare in
ted

✿ Denne daare trecten. **N**i sagde de / wi ere de / som bōz at predicke / off haffuer Gud befalet det / oc icke dē ne Tūnmermands Sōn. off bōz mand at tro etc. Det daarden siore oc stercke forargelse / at Christus vilde fordrifte sig til at predicke / oc hand daare dog icke aff preste slect.

✿ Seer edet omkring i fromme Christus / som det gaar icke end nu saa til imellem de ragede oc smurde / oc imellem de fastige predicanter / huad bulder oc trecte / huad affuend oc ond vilie / huad affdragt oc modsigelse mād gōz dem / som det saltige Guds ord fremføre / oc huad forargelse der kōmmer ddaff hōff de fastige Christus.

h

tit

men

4 5
10 11 12 13

❖ Men see mig her en støre de
gruseligere forargelse vdi vor Herre
Christo / som mand tog sig til / der aff /
at hand en søye tid der effter bleff hen
hengd paa kaaressens Galte / som en
suar Guds bespaattete / oc maatte dø
der hen som en oprørisk fortredere.

❖ Det daar en støre forargelse
end denne / som Apostlerne haffde her i
henderne / huor saare end dog der kunde
findis nogle / som trode hans predicken
oc vnderlige Gerninger / da maatte de
alle sammen haffue seldit der fra igen /
den tid de saae hannem henge imellem
tho Røffuere saa forsmædelige oc hørde
de mange wtalige skendz ord / som de
skencte der omkring kaaressit / er hand
Christus / da stige sig ned aff kaaressit /
hand haffuer hulpir andre / nu kand
hand icke htelpe sig self / See hand kal
der paa Elias. Her daar Christus ned
suncken

funcken
her vnder
med at v
quenne
ger. N i
gen schick
til ham
ringstic me
de bet.

❖ G
spøismaal
sadan am
sin hrelighe
gdi her paa
er her for
icke der sa
haffue Ge
hand vilde
nod oc nar
synd oc d

❖ Z

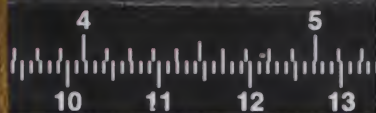
der en spørre de
vdi do: Herre
sig til: der aff/
er effter bleff her
Galle / som en
/ oc maatte dē
forredere.

spørre forargelse
derne haffde her i
ind dog der kunde
de hans predicken
er / da maatte de
ldit der fra iger/
m henge mellem
nadelige oc høide
ndz ord / som de
waerffte / er hand
red aff kaarffte:
ndre / nu kan
/ Der hand kal
Christus ned/
suncken

suncken vdi saa dybe forsmadelsis vād / **Psalm: 59**
her vnder alle menniske / at der siuntis
intet at vere paa hannem / som kunde be-
quemme Guds søn. Som Esajas si. **Esai: 53.**
ger. Vi i saae hānen oc hand haffde ing-
gen skickelse / at oss kunde falde vilte
til hannem / Thi hand vaar det aller
ringiste menniske / som paa iorden kun-
de vere.

¶ Her maatte mand atter spørre it
spørsmål ind: oc siige. Hui lod hand sig
saadan ansee / oc icke langt helder vdi
sin hetlighed oc Hateskat / som hand
gør her paa Thabor bierg: Svar / det
er skeet for vor skyld / Thi hand kom
icke der saare til Verden at hand vilde
haffue Herredom offuer oss / men at
hand vilde tiene oss / oc kom vdi for-
nød oc trang / at hielpe oc fri oss / fra
synd oc død.

¶ Der saare gjorde hand sig nød
H v gen

Psalt; 2

gen oc som Paulus siger / tñnde oc for-
ringede sig oc tog en iraldoms ham paa
sig . Ja saadan burde hannem at kom-
me / som skulde tage al Verdens synder
paa sig / oc iche anderledis .

✠ Der saate at Disciplerne skul-
de iche forargis / der hans pinsels tid nu
tilstundede / som Lucas scriffuer sitap
effter denne forklarelsis Histori / da be-
stiercket Christus sit Ansiet / at hand
vilde saare op til Hierusalem / oc der la-
de sig offte .

✠ Saa er dor Himmelske frader
her til stede / hoss denne forklarelse / oc
lader sig høre her aff Skyen / huor met
hand giffuer den ensfoldige oc foractede
Christo det vidnisbyrd / at hand er Gudz
søn .

✠ Saadan er i dag det hellige
Euangelii form oc stik / som vaare
longe

longt at tale om / Der saar bød off at
vende denne Sky / oc denne røst til vor
rette brug / som off ligger inact
paa. Thi dette er predicket /
och screffuit for vor
skyld.

Den Tiende Predicken /
om Gud faders Røst
i denne forklarelse.

Texten.

See der en røst
som kom aff sky.
en oc sagde / De
ne er min elske
lige Søn i huld
ken mig er behageligt / høyr
er hannem.

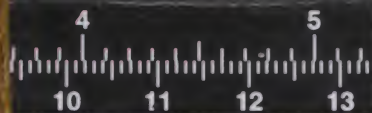
Effter

Efter at wi haffuen hør
sagen / hvor saar Gud
fader bar vidne om sin
Søn / som er / mod den
store forargelse om Chris
sti skæbelighed oc om Kaarssit / oc det
for hans Discipler oc for alle. vdualde.
da ville wi nu see / huad saine røst haff
uer hiem at bare / saa at wi kunde
offuerueye den / oss til lardom oc trøst.
Thi det er en tale / som ingen bør at
tuile paa / men hertelige / at anamine
oc sette tro til / i det / at det er Guds
faders Røst om sin Søn / at hand er
Guds Søn / oc en arffuing oc Herre
offuer Himmelen oc Jorden / oc inde
holder denne Røst alt det oss bør at
tencke oc vide om vor Herre Christo.

Der findis vel andre mere
kelige vidnesbyrd om vor Herre Chris
to / spst i det gamle Testamente / der
bare

bare Pattlærkerne / Moses Konger-
 ne och Propheterne vidnesbyrd om
 hannem / oc i det Ny Testamente /
 bare Englene / Joseph oc Maria / Za-
 charias / Hiurderne / Simeon oc Anna /
 de Vise / S: Hans Baptift / Apostler /
 oc vor Herres Christi egne gerninger /
 oc miracler vidnesbyrd om hannem /
 som hand oc self siger hof Joannem / Joann: 5.
 Randsager scrifterne / Thi de bare
 vidnisbyrd om mig. Men her er noget
 yppermere / her ligger Gud fader self
 haanden paa sin Søn / det er / hand
 vidner at Christus er Guds Søn / oc
 at hand skal vare et offer for Men-
 niskens Blect / hannem (siger hand)
 skulle i høje.

♣ Saa ville vi nu tage dene røst /
 oc holde hende mod det som Priest-
 høffdingene / Leutter / Phariseer / oc
 det Jødske folck hulde om Christo /
 oc

oc mod det som Tyckere oc Papister
holde om hannem / paa denne dag / da
saa wi at see huor suld Verden er aff
verstyggelig oc farlig vildfarelse.

Try ting begriber Gud fader
der vdi denne Røst huor met hand giff-
ue sin Søn den rette heder oc are / som
2. Petri 1. den hellige Petrus bar vidne der om /
der som hand scriffuer / oc gør ihukom-
melse om denne Histori. Hand sick (si-
ger Peders) heder oc are aff Gud / der
denne Røst kom ned til hannem fra den
ypperste Ære. **Denne er min
Søn** etc. Oc wi hørde denne Røst
komme ned fra Himmelen / den tid wi
vaare met hannem paa bierget.

Oc er det disse try ting.

Denne er min elskelige Søn. det
er / hand er lig Gud fader i
mægtighed.

Vdi

Vd i hannem haffuer leg beha-
gelighet /
det er / hand er en middeler imellom
Gud oc mennisken.

Høret hannem
det er / hand er den rette Mester oc
Doct.

Om disse tre ting effter
huert andre ville vi tales med
Guds Naadis hjælp.

En første roff. Denne
er min elskelige Søn / er
icke den en stor / merkes-
lige oc arefuld Røff / t
hvilcke den første Guds
dominelige Mareskal
Bekender oc siger / denne er min elskelige
Søn

Søn. Quo er da denne? Det er Iesus
Maria søn / en Timmermands søn /
foractit oc forsmagt aff alle / Denne
kalder den høye Guddommelig Ma-
testat sin Søn.

❖ Hvad er Guds Søn: det er den
søn er født aff Gud fader i euighed /
lige med hammen i mact oc almechtig-
hed / i euighed i visdom oc retferdighed /
Thi det er is vist / at der kand intet
fødiz aff Gud / som ic er ligt hans
varelse vdi alle ting.

❖ Der som du vilt nu holde vor
Herre Christum som hand er født it
menniske aff Jomfru Maria / imod de
Presthøffdinge i Jerusalem / end sige
imod Patriarcher oc Propheter / som
imod Ioseph / Dauid / Daniel etc. da
ere de alle drabelige mend / men Chri-
stus er imod dem en arm skakel / som
haffuer

haffuer tre
ner sig self
me / der h
icke it Me
folckens se

❖
melke fad
tenck suop
rede Perfor
Patriarche
le andie pp
men ochaa
Epistel til d
siger / Al
de Gud /
Ja offuer
ger / Den
der a vden
skabt oc gic
som hand k
Gud / ick

haffuer ingen anseelse / som hand ligg
ner sig selff imod dem i sin pine Psal. Psal. 22.
me / der hand kaldet sig en Dym / oc Eli Eli.
icke it Menniske / menniskens spaat oc
folckens foractelse.

✿ Men høyr mig her vor Him
melske fader / den høye Maiestat / oc
tenck huorlunde hand spør dene forac
tede Personer frem icke aleniste offuer
Patriarcker / Røger / Propheter oc al
le andre ypperlige oc drabelige Mænd /
men oc saa offuer alle Engle / som den
Epistel til de Hebreer bar vidne om / oc **Geb: 2**
siger / Til huem iblant Englene sag
de Gud / Denne er min elskelige Søn
Ja offuer alle Creatur / i det hand sig
ger / Denne er min Søn / Thi huad
der er vden ved Gud / det er Creatur
skabt oc gjort aff Gud / Men denne er
som hand kaldis Guds Søn / født aff
Gud / icke skabt / icke gjort / men aff
A let oc

psl: 11

let oc fødte aff Gud/ oc der saar Gud.
liig i alle maade. Thi/ som det er sagt
til forne / Gud kand inted spde aff
sig / som teke er euigt/ oc hannem lige
mectigt / som D: Pouil siger. Der
hand vaar lige formet met Gud/ det er/
lige mectig/ lige viss/ lige hellig etc.

✿ Lader oss der saar lare dette
vindskebelige / at wi kunde rettelige
kende vor Herre Jesum Christum/ oc
vide til viffe/ huo denne foractedede Tim-
mermands Son er / der Verden saa
forsmaar/ oc hans eget folck sloe hanem
saa ynckelige oc forsmalige ihuel. Hand
kand det ingelunde lide / at wi skul-
de lige saa foracte hannem / effterdt at
oss vop at ere / elcke oc tilbede hannem.
Ja vdi al vor nød paakalde hannem /
oc aff gandske hjerter / sette vort haab
oc lid til hannem aleniste.

Dette

Dette lærer oss denne første Røst.

✥ Den anden Røst / som er /
i huikeken ieg hafter mig
behagelighed / gissuet til kende
at den første Røst. Denne er mig
elskelige Søn / er skeet for vor
skyld / som hand vilde saa sige / Denne
Søn er mit hierte / huer aff ieg hafter
glede oc fryd / saa at huo der vil hafter
glede oc fryd met mig / hand skal holde
sig til denne min Søn.

✥ Hør mig her til / de hellige En-
gle staa saar Guds Ansiet som Schriff-
ten bar vidne om dem / Himmel / Jord
Soel / Maane / och huad for pp-
perlige Creatur der kand neffnis staa
saar Guds Ansiet / oc gaa frem vdt
lylse efter Guds vilte / men den høye
Maestret tier her om dem alle sameen /
A ii lige

Dette

4 5
10 11 12 13

lige som de baare inted / lige som hand
saae dem icke / oc lige som hand viste
inted aff dem at sige / oc taler ekon om
dette ene Menniske / oc siger / **A** han
nem haffuer ieg behagelighed.

✚ **H**uor saar gøz Gud det: Huor
saare øser hand saa sit gantske herte
vd / oc det offuer dette Menniske: paa
det at wi skulle vide huor elskelig hand
er hannein / oc ihuen hand haffuer sin
behagelighed. Det skeer for vor skyld /
wi ere icke saa fødte aff Gud / som de
ne Søn er født aff Gud / men wi ere
skabte aff Gud / oc for vore foralders
brøst skyld / er Gud / som ellers haffde
bleffuit off en naadig fader oc Herre til
euig tid / bleffuen vor fiende / som Pau
lus siger / wi fødte Verdens bøn. **H**id
høret nu denne salige Gud faders
Røst. Denne er min elskelig Søn / i
hulcken teg haffuer min behagelighed /
som

lige som hand
som hand viste
ic taler om om
ic siger / I han
lighed.

Gud det: huer
ic gantske herte
Weniske: paa
huor elckelig hand
in hand haffuer sy
stær for vor: skyld
de aff Gud som de
Gud: men vi ere
ic for vor: foralders
d som elers haffde
fader oc herre til
fuerde: som Pau
rden: bøn. hnd
Gud faders
in elckelig bøn /
in behagelighed /
(som)

som hand vilde saa sige / Alle i Wennis
ske haffue forskyldet met eders wlydel
se oc synd / at ieg skulde vere eders fiens
de / Der sō i ville mi kōme til naade / oc
bestrifs aff saadan brede / da henger hart
ved denne min Døn / huilcken ieg kand
icke vere findsk / oc da skulle i nyde hans
nem gaat at / at min brede kand forsuin
de / oc ieg kand bliffue edet en naadig
fader.

✥ Ah fader / huo seer det vdt
saa foractet oc forsmeligt ic Wenniske /
at Wenniskens salighed skal henge paa
hannem alene: Der sige først alle Phas
riseerne i Hierusalem hart ney til / oc til
legge Templet oc deris offer / salig
hed / der nest alle Papister / som kalde
denne Gud faders røst ketteri oc leg
ge deris Messe salighed til.

✥ Men du / min fromme Christine
lad fare Phariserr met deris offer / oc
I tti Papister

4 5
10 11 12 13

Papister met deris Messer / oc heng
hart ved denne Gud faders elkes-
lige Søn / vor Herre Jesum / saa
est oc saa du Gud behagelig /
vdi hannem.

Den Trettende predicken /
om Christi salige lardom.

Den samme Text

In stycker aff Gud fa-
ders Røst hørde vi vor
neste predicken / nu følger
det tredje stycke der aff /
som henger op til de an-
dre thi / oc setter off vor Herre Christum
hans elskelig Søn oc vor middelev saa
saare at hād er oc saa vor Bistere / Doc-
tor oc larefader / oc befaler Gud oss / at
vi

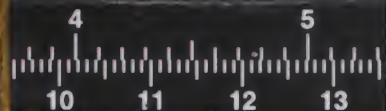
vi skulle h
skulle alen
dom. Thi
bliffue wi o
ge til den e
befaler oc
høre hans
re / siger han
scripfue met
del.

3 He
ind. Huen
ger. Hannen
icke om H
gen anden
icke om P
sader eller tal
Alcoran. I
Den hand
mennick / s
3 Hann

vi skulle høre denne Søn / det er / vi
skulle aleniste gribe fat paa Christi lær-
dom. Thi der som vi det gøre / da
bliffue vi ogsaa Guds børn / oc arffin-
ge til den ewige salighed. Der faare
befaler oc Gud fader oss / at vi skulle
høre hans Søn. Hannem skulle i høre /
siger hand. Dette stycke skal mand
scriffue med store bogstaaue oc mercke
vel.

¶ Her falder nu dette spørsmaal
ind. Huem mener Gud / naar hand si-
ger. Hannem skulle i høre? Taler hand
icke om Mose / om Elias / eller om no-
gen anden Prophet? Taler hand
icke om Passuen oc om det Romske
sader? eller taler hand om Mahomet oc
Alcoran? Ingenlunde gør hand det /
Men hand taler om Jesu Christo / ic
menneske / spdt aff Jomfru Maria.

¶ Hannem haffuer hand beskicket
A iiii off

off til en Docter oc Laremeistere / at
wi skulle høre hannen oc vere hans
Discipler. Denne er den eneste / visse oc
sande bey / som wi kunde fly hen at / oc
vndkomme fra Guds vrede / oc bliffue
ocsa Guds børn. Denne Jesum
bør off at høre etc. Lare sig ellers i den
gandske Verden huo som vil / oc huad
de ville.

✿ Naar det gelder om syndernis
forladelse / oc om vor Salighed / da las
der off lycke øyen oc øren til for alle
andre lardomme / at wi kunde see oc
høre denne predickere oc Laremeistere.

✿ Ioan: p. Jeg er Døren / siger
hand. Huo som komme faar mig / de
ere Tyffue oc Røffuere / det ere de /
som søre en anden lardom / som er frem
med ved min lardom.

Dette

✿ Dette
men om

✿ A
saa hiertelig
to høre han
ting nrett
Lardom
hannen.

✿ E
regnis Ch
hed / som de
Apostoliske

✿ D
hellig Band.

✿ S
relse i Guds

✿ Om
uen oc Swan

✠ Dette er det tredie stycke/ oc saa
meget om Historien i sig self.

✠ Men effterdi at Gud fader
saa hiertelige befaler oss / at wi skulle
to høre hans Søn / da er det for alle
ting nytteligt at vide huad Sønnens
Lardom er / oc huad wi skulle lære aff
hannem.

✠ End dog her skulde vel ops
regnis Christi Lardom i almindelig
hed / som den hellige Prophetiske och
Apostoliske Scrifft indeholder.

✠ Om Gud fader / Søn oc
hellig Aand. I

✠ Om tre Personer oc en ves
telse i Guddommen. 2

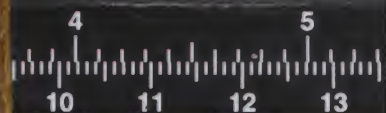
✠ Om ret skilffmissse imellem Lo
uen oc Euangelium. 3

Dette

A

B

om

- 4 ✿ Om den Tro tillid mand bøn
at sette til Christum.
- 5 ✿ Om Poenitentze / anger oc
ruelse.
- 6 ✿ Om kiods oc blods dræbelse.
- 7 ✿ Om naade oc retferdig gørelse.
- 8 ✿ Om kerlighed oc gode Gier-
ninger.
- 9 ✿ Om lydelse / den enis imod
den anden.
- 10 ✿ Om paakaldelse oc om en Chris-
ten bøn.
- 11 ✿ Om Raarffit / oc om trøst oc
husualelse i angest oc wselhed.
- 12 ✿ Om de Høpuerdige Sacra-
mente / Daab / Christi Naduere / oc om
huert Menniskis afløselse i synderlig-
hed.
- 13 ✿ Om Edruskab / affholdelse / kyskhed
oc

oc andre dygdet.

✻ Om vor Christiſke frihed. 14

✻ Om den hellige Kirkes mact / 15
nøgler oc beſalning.

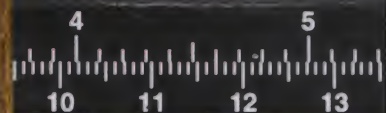
✻ Om verſlig øffrighed. 16

✻ Om ectekab / oc Børns Guds 17
fryctig optucteſe / om huert Menneſkes
embede oc haandeuereck.

✻ Om Almiſſegjerninger / oc Del 18
uelliighed imod de fattige / met Lønen /
oc anden trøſt. Oc om de ſiugis beſø-
geliſe etc.

✻ Diſſe er den hellige Scriff-
tis Lærdom i det gamle oc ny Teſta-
mente / ſandue nock / nyttelige oc nøds-
actige for alle Chriſtne / at de ſkulle ic
vide deny oc leſſue der eſter.

Dog

✠ Dog vilde wt for en siøre
kendelse / trøst oc Husualelse / høre no-
gle aff Christi egne ord / besynderlige /
som ingen anden end hand selff haffuer
talet oc fremsfort / som ere disse.

Jeg er veyen / sandhed oc liffuir /
kommer til mig alle / som arbejde oc
ere besvarede / ieg vil verquege eder.

✠ Huo som troer paa mig / hand
skal icke smage døden euindelige / Huo
som troer oc bliffuer døbt hand bliffuer
salig. Jeg er lifsens brød / huo som
kømer til mig / hand skal icke hungre /
huo som tror paa mig hand skal icke
tørste nogen tid.

✠ Sandelige sandelige siger ieg
eder / huad som helst i bede min skader
om i mit naffn / det skal hand giffue
eder.

Jeg

✠ Jeg er icke kommen at kalde
de retulfe / men syndere til anget oc ru
else.

✠ Disse ere Christi besynderlige
predickener / huilcke ingen Prophete
forde saa frem / Denne lardom skalt du
høre / mercke oc tro / at Gud vil for
denne Sønns skyld / vere dig. en naadig
oc barmhertig ffader / giffue dig synder
nis forladelse / oc gøre dig til sit barn /
Joan: i. Saa mange som der anamme
de hannem da gaff hand dem mact at
bliffue Guds Søn.

✠ Denne er den salige / fortagel
lige nødactige lardom / som Gud vor
Himmelcke ffader haffuer ladet oss for
staa oc saa i denne tid / aff hans blotte oc
bare naade oc miskundhed til at op
kluse oss / som viste inted aff saadant til
som / den tid de visde oss hen til bare ego
ne oc andres Sierninger / til Helligens
paakal

Jeg

4 5
10 11 12 13

påkaldelse etc. Men at salighed skul-
 de giffuis oss aleniste ved vor Herre
 Jesum Christum/oc at wi skulde hol-
 de hammen for Guds elskelige Søn/
 der er/at wi skulde sette saligheds haab
 til hammen aleniste/der om lardis aldri
 it eniste ord rent oc klart / oc icke end
 helder i dag laris hoff Papissterne. Ja
 de forfølge denne lardom/lige som Ket-
 tert oc Hytteri. Men der du vissit t
 din samvittighed/at denne lardom vaar
 oc saa i det gamle Testamente, fra før-
 ste Verdens begyndelse/ alligeuel hand-
 bleff icke saa fremført som aff Christi
 mund/dog om Christo / fra den første
 forrettelse/ så vore foreldere finge oc skal
 vare til Verdens ende / huor aff denne
 lardom kaldis oc saa den Prophetiske
 oc Apostoliske lardom/til huilken Gud
 er altid bunde met sin Stand/ oc haffuer
 veret oc vil oc saa vere bunden der til/
 ind til domme dag. Oc denne lardoms
 forac

foractelse oc
 altid præstet
 som paa Vne
 net verit/er o
 ge sag/huor
 P/fighede
 hans hellige
 heds lardom.

den/bdi hans
 delige sag for
 Men hand ke
 faare igen met

endelig sag til
 de en bespender
 folck / end den
 vere i himmel
 de haffde oc k
 er/Christum

foractelse oc forfømmelse haffuer Gud
allid straffer / saa vel paa Offrigshed
som paa Vndersaatte / Thi denne haff-
uer verit / er oc skal vere den rette endelt
ge sag / huor saare Gud beuaret baade
Offrigheden oc vndersaatte / som er / for
hans hellige Kirke / oc den sande saligs-
heds lærdom.

✿ Hand tilstedet vel vnder-
den / vdi hans langmodighed / at den en-
delige sag forglemmis oc forfømmis /
Men hand kommer dis haardere der
saare igen met straffen oc pincer.

✿ Icke vaar der helder anden
endelig sag til / huor saare at Gud haff-
de en besynderlig tilsyn / til det Jødske
folck / end den vddødelighed / som skal
vere i Himmele ved Guds Søn. Thi
de haffde oc kende deris Messiam / det
er / Christum deris middelet oc saa offte
som

som de gjorde pact met Gud / saa off-
te loffuede de / at de vilde henge ved
denne lardom / huor met de kunde bliff-
ue retferdige ved Christum den rette
midler.

¶ Der faare / alligeuel at
Gud straffer andre suare synder / som
Kong Dauids hor oc mord etc. Saa
straffede hand dog aldri sit folck som
hand gjorde / naar de forspnaade denne
lardom / oc vilde icke høre hans hel-
lige Propheet / men gaffue sig til aff-
guderis / som du finder det saa i sandhed
at vere huad heller du seer til Øffrig-
heden eller til vndersaatte i Jødedom-
met

¶ Naar den sande lardom / som vaar
forsettelsens lardom / om vor Herre Chris-
tus bleff beuaret reen oc klar / da gick
det Guds folck vel / oc deris modstan-
dere maatte vndergaa oc falde vdi deris
egne Suerd / icke aleniste vnder Mose /
Josue

Josue oc D
der Zenger
hoffdinger oc
den hellig
gamle Testa
synderlige i
huor Konge

¶ Om
saa (creffuit.
uids vese / al
dede mod Vi
for hand bleff
oc hengde ved
detlige oc hiet
dag / for sig oc
kaldis hand
lig / det er / g

¶ Om de
vit / hand b
drey / vdi Ach

Josue oc Dommerne / men oc saa vnder
der Kongerne / Profheterne / Prestes
hoffdinger oc Machabeer. Det om bar
den hellig Aand vidnesbyrd i alle det
gamle Testamentis Historier / oc bes
synderlige i Kongernes Historier / oc om
huer Konge i sig selff.

✥ Din de gode Konger staar der
saa screffuit. Hand vandrede vdi Da
uids vey / alligeuel at David end syn
dede mod Uriah oc hans hustru / dog
for hand bleff paa den rette grunduaal /
oc hengde ved forietternis lardom in
derlige oc hiertelige / ind til hans dødes
dag / for sig oc for sit gandske Rige / da
kaldis hand vdi Skrifften fuldkommes
lig / det er / god oc Gudstyctig.

✥ Din de onde staar der saa screff
uit / Hand vandrede vdi Hieroboams
vey / vdi Achabs vey etc. fordi / at de for
smaade

smaade dene lardom/ om den rette mid
ler vor Herre Jesu Christo/oc bespæcke
de dem selff vden ved Guds ord / saa
gaat som it Passuedom/ met affgude
ri oc salck Guds dyckelse.

✥ Om de middelmaade Konger staar
der saa seressuit. Hād gjorde vel det som
ret vaar saar Herren/ det er/ hand til
stedde vel forletternis lardom/ men dog
icke aff it retsindgt herte. Thi hād tog
icke de Høye bort/ det er/ hand lod den
falske Guds dyckelse saa sin fremgong
met / saa at Guds ord bleff der vdoff
uet saa forhindret oc fortryet/ oc Dieff
uelen haaffde sin Cappelle haff Guds
tempel/ oc der ginge de Konger ind oc
icke vdi Templet. Thi det er icke at
vere en Gudstyctig Pffrigghed/ at lide
oc tilstede den rette Guds dyckelse paa
den ene side/ oc den falske Guds dyck
kelse paa den anden side. S. Hans kal
der

der det i sin
huerken vart
luncket/ oc at
aff sin mund/
icke offret/ Je
ter helder igem
huer Kongen
vaar til end alle

✥ Be
rigghed oc Vn
kunde see den
nogle exemplar
haff aff kongen
offret Guds
det Israelske
Gud loffuer
straffer samme
lengre som Salom
ord/ vaar hand
wgudelig oc af
straf at Høye

der det i sin obenbarelses bog / at dere
huercken varm eller kold / men alenist
luncket / oc at Gud vil vdspe saadane
aff sin mund / Her bær den hellig Aand
icke offuer / Icke see de hellige Prophe-
ter helder igennem fingre / men de sette
huer Kong fri paa maalet / som hand
vaar til ond eller god.

✿ Men paa det / at baade Off-
rigshed oc Vndersaatte i dette Rige
kunde see dem i spegel / ville vi tage
nogle exemplar oc efftersyn saar off /
spist aff Kongerne / som baare skickede
offuer Guds folck / oc siden der hosi aff
det Israeltiske oc Jødske folck / at
Gud loffuer altid sit ords lydelse / oc
straffer samme sit ords foractelse / Saa
lenge som Salomon hengde ved Gudz
ord / vaar hand kler / men der hand bleff
wgudelig oc affgudisk / da sick hand
stray at høre huad pine oc plage / der
K ii vilde

vilde følge effter / som daar denne / at
 Riget skulde skilles at ved hans Ties
 nere Hieroboam / oc folckit skulde falde
 fra huer andre / Ja Gud opuecte strax
 mange fiender mod hannen / der hand
 haffde tiel oc offte paamint hannen /
 bespnderlige de tho gonge / som staa be
 scriffue i den første kongers bogs tres
 die oc niende Capitel / oc der hand haff
 de ladet atuare hannen / huad straff der
 vilde følge effter / i den første kongers
 nis bogs elleffte Capitel / Her skulle de
 late som ere i Øffrigheden at fly
 onde Quinder oc andet ont / som Kong
 Salomon vilde icke fly.

❀ Achas foruende noget nar alle
 ting i Jerusalems Tempel / som had viste
 der kunde vere den wgudelige Assyrie
 ske Kong behalige / oc til tacke til. Re:
 ydi. Docte sig der saare de som ere i
 Øffrighed / at de inted gøre de wgude
 lige

lige til vile eller til tackes

✚ Josaphat en Gudsryctig Kong slo sig i stridshandel met den wgudelige Kong Achab / at hand vilde biidsfette hannen oc staa met hannen vdi Strid / oc daar nar kommen om liffuit / besynderlige for hand vilde icke lyde den Prophete Micheas at.

✚ Der faare skal en gudsryctig Øfrighed icke haffue handel oc omgengelse / eller gøre nogen pact oc forbund met de wgudelige / saa at det kand gøre Religionen skade / eller at mand kand salde fra Troen for deris skyld.

✚ Ezechias en gudsryctig Kong / der hand daar opkommen aff sin suare flugdom / loed hand den Babylonske Kongis legater oc sendebud see al hans rigdom oc heilighed / oc det daar en
K iii aarsage /

4 5
10 11 12 13

2 Reg: 20. aarsage / siger Esajas / til det Babys
longke fengel.

Der faare see sig Øffridheden
i svegel / oc sig sig al are gerighed oc
forfengelig roff.

2 Reg: 22
23. ❖ Josias maa vare for alle andre /
vor Kongis oc Raads spegelbog oc
effterstun / Thi saa scriffuis der om
hannem.

❖ Haar hannem daar teke saa
dan en Kong / der saa daar omkrings
uent til Herren / vdi sit gandske herte /
vdi sin gandske siel / oc i al sin kraft /
teke haffuer der helder varit saadan en
effter hannem / fire oc tiue drabelige
gerninger gjorde hand / paa det / at hand
kunde beholde den sande Guds dyre
kelse wbesmittit i alle maade / lass dem
der samme sied.

Jerem

✠ Joram Kong Josaphats søn
giorde det som ont vaar / fordi hand
tog den wgudelige Kong Achabs, daat-
ter til hustru / See huad ont it wgude-
ligt suoger skab kand komme aff sted/
vdi øffrigheds stat / Den hellig Aand
kand icke tie det / oc der sulde en euig
singdom oc en wdøde/effter det breff som 2 Par: 21.
Elias screff hannem til.

✠ Joas giorde det som ret vaar
saar Herren / saa lenge som den prest
Jotada leffde/ men der hand vaar dødt/
da beuegede de søster i Juda/ Kongen
til at foruandle Religionen/ oc der Za-
charias Jotade søn haffde straffet det/
bleff hand istel slagen imellem Tem-
plen oc Alteret Mat: xxi. See huad en
from Guds ords tienere kand vdrætte
met sin troskab.

✠ Lade sig her vor Øffrighed i
K. titi. dette

Joram

dette Rige paaminde om alle disse ting.

✿ Men vnderfaattene kunde see sig i spegel paa det Israeltiske oc Jødiske folck. Naar de vaare gudfryetige oc haaffde Guds ord saar ppen / och Religionen kiet / da gick det dem vel / Men der de forlode Guds ord / da bleffue Israeliterne bortførde til de Assyrier / oc Jøderne til det Babyloniske fengsel. Saadanne tiender gaa her oc saa i dag om Tyrckere / om Vieni / om Engeland / om Tydsland etc.

✿ Der saare lade sig huer vere paamint aff disse exemplar / oc høre sig Gud faders Røst / om hans kiære Søn / der hand saa befaler oc siger / Hānem skulle i høre / oc ingelunde lade sig affuende eller fraryskis fædrenne Røst / chvad mand skal lide der offuer. Thi Christus maatte selff lide. Tacke du Gud / for den naade / at du haaffuer høre hans røst. Mine saar / siger Christus de høre min Røst etc.

Joan: 14

Men

Den fiortende predickes
om mensckens skøbelighed.

Texten.

Der Disciplerne hørde der fulde de ned paa deris ansigt oc frøttede saare / oc Jesus gick til / oc røpde ved dem / oc sagde til dem / Staar op / frytter iche / oc der de løfte deris øyen op / da saae de ingen vden Jesum alene. Thi der røsten skede / bleff Jesus funden alene.

Nu

Du følger her effter /
først huorlunde Dis-
ciplerne bleffue til sin-
de / der de haffde hørt
Gud faders Røst.
For det andet / huad Christus gjorde
mod dem / for det tredje / at Christus
baar alene / den tid Røsten hørdes.

✿ Disse try stycker ville wi kor-
telige offuerløbe effter huer andre / at wi
kunde gøre ende paa denne Histori.

✿ I disse tho neste predikener
bdlagde wi / effter tidens leylighed /
Gud faders Røst / om hans Søn vor
Herre Jesu Christo. Ved disse try sty-
cker / at hand er Guds Søn / at hand
er den rette milddele / at mand skal hø-
re honom alene. Men see her / huad
her hende disse Discipler / der de hørde
sæme Røst / Saa scriffuer Euāgelisten /
oc

Oc der Disciplerne haffde dette hørt /
 fulde de ned paa deris Ansiet oc bleffue
 storlige forferdede oc forstreckede / But
 saa: Skulde de icke haffue suaret oc
 tacket Gud fader for sin Guddomes
 lige obenbarelse / oc at de vilde vere ly-
 dige til at høre hans Søn: hui fulde de
 ned: hui bleffue de forferdede oc end stor-
 lige: Lader oss her lare en merckelig
 lardom / vdi denne Disciplernis ger-
 ning / at det er ic Menniske wlydeligt
 at kunde høre / naar Gud taler vdi sin
 Matestat. Thi Guds røst er kiødet
 forstreckelig. For di at Menniken er
 dødelig oc Gud er wdødelig / Men-
 niken er for dactig oc Gud er almec-
 tig / som der staar i Psalmen. Du est
 meget arefuld / Liuset er din Beladning /
 du lader dig søre paa Skyerne / som
 paa en Vogen / du vandrer paa Veder-
 nis fiere. Oc Gen: iiii. der aff kom-
 det / at Adam flyde for Guds Ansiet /

Psalm: 4.

oc der Gud kaldede at hannem / sua
rede hand / Jeg hørde din røst oc fryc
tede. Thi før end hand syndede / da
taledede hand dristelige / oc omgicks met
Gud / men effter synden kunde hand
icke lide / at Gud taledede til hannem.

Deut: 5. ☿ Dette er vor køds vilkaar
i Adam / oc vor store skøbelighed / at
vi kunde icke fordrage Guds Røst
oc ord / som Føderne kunde icke lide
Guds Røst hos Sinai berge. Thi de
sagde til Mose / der som vi høre len
ger vor Herres Guds Røst / da dø vi /
huad er huert kød / at det skal kunde
høre Guds røst / som taler mit aff Al
den (som vi haffue hørt) oc kand bliff
ue ved lifuit? Gack du helder til oss etc.
Der Herren hørde det / sagde hand til
Mose. Jeg hørde folckens røst / de tale
del etc. I saa maade haffuer Gud med
ynck offuer vor skøbelighed / at hand
lader

lader dødelige Menniske / vore ieffnli-
ge tale til oss ved predickere / oc haffuer
lige saa gjort i det gamle Testamente
Gib: i. I mange maade talede Gud i
fordum dage til fadrene ved Prophes-
ter etc.

✠ Oc hans Søn vor Herre
Christus talede efter sin opfarelse til
Himmels / ved hans Apostler til Vers-
den / oc i dag ved Guds ords Tienere /
I Ortegaarden talede Christus aff sin
Guddommelige mact / oc strax bleffue
hans modstandere nedslagne til Jor-
den. Hand talede til Paulum paa Veyen
til Damascum / och hand salt strax
ned paa Jorden. Ja Mennicken kun-
de icke end lide / at Englene tale med
dem / end sige Gud almechtigste self. Sō
Zacharias oc Jomfru Maria bleffue
forfærdede aff Engelenes tale / Saa stor
er vor skrøbelighed / Der faare haffuer
Gud

Gud giort en stor belgerning mod oss/
at hand haffuer giffuit oss sit hellige
ords tjenere/ som skulle tale met oss.

✿ Men huad skeer der? Mennt-
kens fortraadethed er saa stor der imod/
at det som Gud giffuer dem til gode/
det tage de til onde/oc foracte ordet/for
det fremföris ved Menntkens Röst/
oc lade sig forþynis der aff / at de ere
fattige ringe Personer / som predicke
saar dem. Guercken kunde de höre Gud
selffricke ville de helder höre dem / som
Gud befaler at predicke saar dem/De
wgudelige Föder / höjde lige saa me-
get Mose/som de höjde Gud/Thi de
höre wlydige oc foractede ordet / Saa
skeer det ocsaa her / at Gud fader la-
der selff sin Röst höre fra Himmeley/
fordi at de vilde icke höre den fattige
ringe actet Christum/oc end paa denne
dag/lader sig see fra Himmeley met te-
gen

gen de ter
met hand
hellige ord
foractis af

denne si
off at hand
met off w
mund (saa
tjener/ v
met dem
ordet/ som
oc rangs
om det haff
lunde Gud
siger Chris
men det er
ler i der. S
icke tale no
icke befale
lige Petru

ing mod off/
off for hellige
le met off.

der: Men
for: der imod/
den til gode/
acte ordet for/
mens Røst/
et aff / at de ere
/ som prædike
de de høje Gud
høje den / som
saar den / De
de lige saa me
Gud / Thi de
de ordet / Saa
Gud fader la
na Himmelen /
dre den fattige
end paa denne
melen met re
gen

gen oc iertegen oc i andre maade / Huor
met hand vil giffue til kende / at hans
hellige ord / oc hans prædickers Røst /
foractis aff den wgudelige Verden.

¶ Der saare ville vi lære vdi
denne sted / Guds beluelighed imod
off / at hand vilde haffue sit loff fulkø
met aff wmyndige oc diendis Høns
mund (saa kalder hand sit hellige ords
tjenere / vdi den viit Psal) oc lader off Psal: 3
met dem aff Thessalonica anamme Thessa: 2.
ordet / som det vaar hørt aff Gud selff
oc randsage Scrifften met dem / oc see
om det haffuer sig saa / oc foracte inge
lunde Guds ords Tienere. Thi saa Act: 17.
siger Christus. Det ere icke i som tale /
men det er eders faders Aand / som ta
ler i eder. Oc S: Pouel siger / ieg taar Mat: 10.
icke tale noget / som Christus haffuer
Rom: 15.
icke befalet mig at tale / oc den hells
lige Petrus scriffuer saa. Huo der tas 1 Pet: 4
ler

4 5
10 11 12 13

ler / tale sig Guds ord etc.

✠ Dette altsammen skulle wi i
gerne bede om / at wi maatte saa Guds
salige ord at høre. Thi Gud taler den-
lige med oss oc i Raaden / men hand vil
tale til de wædnelige i sin brede. Psal: 118

✠ For det andet i denne Text /
Jesus gick til oc rørde ved dem / her
høre wi om Christi rette embede / huor
med hand beviser sig at vere vor Mid-
ler. Thi hand gaar strax til / oc trøster
de forferdede / opretter de nedslagne / be-
søger dem / at de skulle icke frygte / vd-
leager dem sin faders Røst / som hand
vilde saa sige. Frycter eder icke. Det
som i hørde / er icke sagt aff en vred
Gud / men aff en god oc veluillig fa-
der. Her er ingen fare paa ferde etc. Her
lære wi dette / at lige som Christus da
ledde sine Discipler paa Sterget med
sig

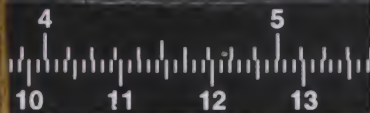
sig oc de bliffue der forferdede / oc for-
freckede / oc hand strax trøstede oc
husualede dem igen / saa leder hand off
oc saa met sig paa denne dag ind vdt
at skillig forfarelse / lige som Gud vaare
mod off oc icke met off / men hand trø-
ster oc husualer off igen / met sin Aand
oc ord.

✠ For det tredie / at Iesus vaare
alene / der Røsten hørdis oc at Mose
oc Elias vaare da horte / det haffuer oc
sin merckelige lardom met sig. Thi
Christus skal alene gøre alt det som
hører til vor salighed. Mose oc Louen
biude oc befale sigendis gø: det / men
der kand inted ske aff.

✠ Elias oc Propheterne giffue
til kende huorlunde at Louen skal fuld-
kømtis / men de fuldkomme hende icke /
de gøre icke retferdig / Christus aleniste
maa der til / oc hand maa det gøre.

L

Mose

Mose oc Elias haffue ende/ for Chri-
stus er kommen. Der saare bød off at
sette vor Tro paa Christum alene.

Thi hand haffuer igenløst off,
hand er vor salighed.

Den femtende Predicken
om Christi forbiudelse oc Apostel-
nis lydighed.

Texten.

I der de ginge
ned aff Bierget/
befalede Iesus
dem/ at de skul-
de ingen sige no-
get aff det som de haffde
seet/bden naar menniskens
Søn

Søn stode op aff døde / och
hand sagde / i skulle ingen
sige denne siun / ind til saa
lunge / at menniskens Søn
opstaar fra de døde.

Oc de hulde det ord hof
dem self oc spurde til sam-
men at / huad det skulde
vere / naar hand vaar op-
standen fra de døde.

Her følger nu den siste part eff-
ter / aff denne Historie / huad der
skede den tid / de vaare nedkom-
ne aff Thabor Berge / oc delis denne
part i thu stycker.

✿ Den ene / er en forbiudelse / huor
met Christus forbiuder Apostlerne / at
L **tt** **de**

de. skulde icke obenbare dene siun / sijn
end hand er opstanden fra de døde.

✥ Den anden part / er en liudelse
vnder samme forbiudelse / at Apostlene
sagde stille / oc sagde ingen noget der
aff / i de dage.

✥ De settis off her faar open
tuende merckelige dygder / som er en
Bandelig hysffuiskhed.

✥ Om den første part at tale /
stunns det at vare vnderligt / at efterdi
denne forklarelse bleff io gjort / for vor
Herris Jesu Christi Ære oc herlighed /
at vor Herre Christus alligenel forbud
der sine Discipler at de skulle icke oben
bare det faar nogen / Saadant finder
Cap: 16. mand ocsaa hos Mattbaum. Der
Christus / efter at S: Peder haffde
bekent hamme forbyd sine Discipler /
at

at de skul
baar Lij
hand til d
siger det
hoff Lu: i
de opreysi
forbyd har
de skulde ic
oc i mange
me. Qui g
gen lønlig
uer foruare
randsage
muligt at
vi fremst
den hellige
✥ C
skulde oben
berickede
relse / det
død paa

at de skulde inted tale der om / at hand
vaar Christus. De i det ottende sagde **Matth: 21**
hand til den Spedalske. See til / at du
siger det icke saar nogen / De lige saa
hoff Lu: i det ottende / effter at had haff- **Luc: 2,**
de opreyft den Hoffuismands daatter /
forbød hand de samme tre Disciplet at
de skulde ingen sige det / som vaar sket /
oc i mange andre steder findis det same.
Hui giorde hand det? Er der no-
gen lønlig sag til / som Christus haff-
uet foruaret sig self / den ville wi icke
randsage effter / effterdi det er off da w-
mueligt at vride. Men de sager ville
wi fremsøge / som off ere obenbarede i
den hellige Scrift.

✿ Christus vilde icke / at saadant
skulde obenbaris sør end paa den bes-
bestickede tid om hans Aerts obenba-
relse / det er / sør end hand haffde taald
død paa Kaarst. Denne sag setter
L **iii** **hand**

Matth: 8. hand der hof / Matth: xvi. at hannem
burde at fige op til Jerufalem / oc der
Lucas: 9. lide meget. Lucas xv. ftaar det end
klarere. Thi ftaa figer hand der. for
di at Menniskens Søn dø: at lide me-
get / oc forskudis aff de elste etc.

* Saa her i denne fted / figer hand /
Saa lenge at Menniskens Søn ftaar
op fra de døde.

* Der faar vilde icke Chriftus /
at faadant fculde obenbaris aldelis ffor
end hans pinelfis tid daar kommen /
enten der faar / at hans pine oc dø
icke fculde forhindris / fom der ftaar
fcreffuit i. Cor: ii. Der fom de haffde
kent hannem / aldrig haffde de kaars-
fest Arens Herre / eller for andre fager /
fom er / at Chriftus for fin Høufkhed
vilde giffue

fin

sin fader al Ære Ioan: viii. Jeg
arter mig icke selff. Item Jeg arte
min fader.

✿ Christi Lardom oc vnderlige
Gerninger/vaare en indgøg til Christi
Ære oc herlighed. Der haff ocsaa den
ne forklarelse / som haffde ellers verit
tilforgeffuis oc aldelis vden fruct /
oc ingen mand trode det saa at vere /
haffde icke samme forklarelse bleffuen
stadseft met Christi Opstandelse fra de
døde. Der saare maatte mand ble effter
hans opstandelsis tid / i huilcken hand
skulde ydermere forklaris ved helliggø
relsens Aand / at vere Guds Søn
Rom: i. Paa det / at det som bleff her
giort synlige paa bierget / kunde bliffue
troligt/aff inerckelige oc naffnkundige
ting/oc giøre saa mere fruct. Der saare
dø: først alle Guds ordes Tienere/ oc
siden alle andre Christi tro tienere / at

L v lare

lære her i denne sted / icke aleniste den
 merckelige dygd / som kaldis høffuisker-
 hed eller maadelighed / huor met huer
 skal icke holde ådet aff sig self / end det
 sam hannem bør at holde aff sig / Men
 oc saa at skulle ville skinde fra sig al den
 are / som Gud skader / oc vor Herre
 Christo tilkommer / oc det aff vor Her-
 ris Christi exempel oc efftersyn / indtil
 saa lange / at wi saa huer sin are som
 off bør at haffue aff Gud i sin tid etc.
 Vi ere Guds børn / men vor verdig-
 hed er icke end obenbaret / dog skal hun
 obenbarts met vor Herre Christo / vdi
 Guds børns obenbarelse Coloss: iiii.
 t. Rom: iiii. Lader off fordi bliffue saa
 lange skulte / som Paulus siger / at vor
 liff er skult i Christo.

❀ Din den anden part at tale /
 som er / om Disciplernis lydelse / oc
 Christi forbud / giffuis til kiende deris
 groffue

groffue be
 spurde huer
 det skulde b
 den fra de d
 at opstande
 vere en wi
 det offueruim

❀ Chi
 relse oc forkl
 lige saar disse
 de besyere
 de forargelse
 de spie met sig
 vderette der me
 kom da haffd
 oc forsoi bame
 de icke det m
 bliffue de and
 bleff den ob
 gaffnlig eff
 diss differe g

cke aleniste den
aldis hoffuikes
/ huer met huer
sig self / end der
de aff sig / Men
inde fra sig al den
/ oc do: herre
de det aff do: her
oc efftersen / indtil
a huer sin are son
ff Sind i sin tid etc.
en / men do: verdig
ndaret / dog skal hun
Herre Christo / vdi
endarelse Coloss: iii.
off fordi bliffue saa
Paulus siger / at do:st
v.
den part at tale /
ernis lydelse / oc
s til kiende deris
groffue

groffue vankundighed / i det / at de
spurde huer andre at indbydis / huad
det skulde vere / naar hand vaar opstan
den fra de døde. Oc later mand mer
at opstandelsen syntis kiød oc blod at
vere en vnuilig ting / indtil saa lenge
det offueruindis met sandhed.

✿ Christus vilde at den obenba
relse oc forklarelse skulde ske bespnder
lige saar disse tre Aposteler / at hand kün
de bestyrecke dem inod den tilkommens
de forargelse / som kaatffit oc døden vil
de søre met sig / men hand kunde lidet
vdrerte der met. Thi der fristelsens tid
kom da haffde Peder forglemt alting /
oc forso: hānen / oc sagde / at hand kien
de icke det menniske / Disligest ocsaa
bleffue de andre forargede i hānen / dog
bleff den obenbarelse fructsommelig oc
gaffnlig effter opstandelsen / at de kunde
diss viffere gribe sat paa troen / om Chi
sto den

4 5
10 11 12 13

sto den leffuende Guds Søn / oc om
hans aandelige Rige rettelige at begri-
be oc forstaa. Der aff kommer der / at
Peder i sit andet sendinge briff / der
som hand stadfester sin bekiendelse / at
Jesus er Christus den leffuende Guds
Søn / drager denne sted frem oc denne
forklarelse til vidnißbyrd. Oc Paulus
til de Corinthier ii. Cor. iii. der som
hand ligner den skulte Mosis Ansiet /
met den oprechte Jesu Christi Ansiet /
der skiuder hand ocsaa hen til denne for-
klarelse. Men om disse tho steder / som
Petrus oc Paulus scriffue / ville wi
nest Guds hielp tale mere i den neste
predicken / huilcken ieg forhaaber at skal
bliffue den siste i denne Historie / om vor
Herris Christi forklarelse.

✥ Men disse tre Apostler ste diff
imellem / oc ere vor Herris Christi for-
bud hørige oc lydige / huilket exempel
wi

vi skulle
vi kunde
der oc vi
er en aar
som Chri
icke strax
bæris saar
Discipler
oc i alle st
det er end
ne act paa
farøbelige
de kunde
heds kien
sin tid / v
fremføie
fruct / De
la tencke
vdrobis /
ligerel at
det kand
ge / at de

Søn / oc om
lige at begri
ommer der / at
nge briff / der
bekiendelse / at
effuende Guds
d frem oc denne
d. De Paulus
for. iii. der som
te Apostel /
u Christi Brevet /
a hen til denne for
ste tho steder / som
scriffue / vilse wi
e mere i den neste
a forhaender at skal
re historie / om bog
relse.

Apostler tie diff
is Christi for
haender eksempel
wi

vi skulle icke end heller forglemme / at
vi kunde vide at det er styndom tid at
ste / oc vnder tiden at tale. Denne dygd
er en aandelig klaagkaff oc snildhed /
som Christus vaar her snild / at hand
icke strax vilde lade sin forklarelse obē
barts saar alle / mē aleniste saar disse tre
Discipler etc. Thi mād skal icke altid /
oc i alle steder / si det oc det / alligeuel
det er end sandhed / men mand skal giff
ue act paa den omstandelighed oc huor
skøbelige de ere / som høre saadant / om
de kunde det oc begribe etc. Thi sand
heds kiendelse haffuer sine trapper oc
sin tid / vden huilcke mand skal intet
fremføre / som icke kand fremføres met
fruct / Der saare skulle vi icke mene el
ler tencke / at alle ting skulle sigis oc
vdrobis / som vi vide sande at vere / al
ligeuel at de kunde vere nyttelige / vden
det kand ske i ret tid / oc aff god aarsa
ge / at de kunde fremføres met nogen
fruct

Ad

ii

fruct

4 5
10 11 12 13

Ges: 5

fruct etc. Saa holt oc den hellige Paulus sig til / at vere alting for alle / saa at hand vodelede oc skiffe Guds ord effter som hand saa / at huer haffde behoff for sin persone / De viligest den Epistel til de Hebreer i det fete Ca: si þu skilsmisse imellem melck oc anden mad / Der saare þu den vandelige smidhed at vere hoff alle som skulle lare oc vnderuise andre / vere sig obenbare i kirken eller oc bespynderlige i huer Mandes huff.

Den xvi Predicken.

Er til haffue wt hørt det hellige Euangelium om vor Herris Christi forklarelse i mange predickener / nu ville wi ocsaa høre i denne siste predicken noget aff den hellige Epistel som S: Peder

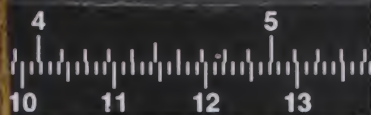
hellige Paulus
for alle / saa
te Guds ord
uer haffde be-
stegest den L.
te Loe: gih
oc anden mad-
delige siuldhed
alle lare oc br
denbare i kirken
i huer Honds

gedicken.

affne wi hør det
uangelium om vor
høst forklarelse i
dickene: nu ville
viste priediken
Epistel som S:
Peder

Peder scriffuet i saa maade etc. Men ^{2 Pet: 1.}
det gioris her først behoff at paamin-
de de Christne / om de Apostoliske scriffe
oc om Apostlernis sendinge breff / at
de ere lige som nogle signeter eller ind-
segel saar den lerdon / som de hellige
Euangelia indholde / oc saa gaar som
en vnderscriffuelse / Exempium / Jeg
paulus vnderscriffuet i S: Matthai
Euangelio: Jeg Peder vnderscriffuet
met min pan oc mit blod / Den hel-
lige Petrus scriffuet tuende sendinge
breff / den ene er en formanelse til at
beholde troen / den anden til at beuise
troen met gode gerninger / oc hand scriff-
uet til alle Christne / vere sig aff He-
denske eller Jødiske folck / som vaare
hen strødder oc atsprødder iblāt de ventro
oc affgudske folck / at de skulde bliff-
ue bestandige i troen / oc at huer skulde
gøre sit kald fast oc vist met gode gerninger.

¶ iii ¶ Men

¶ Men det som ieg nu opregnede
 ii. Det: ii. her vdi en summa/at Peder
 loffuer oc priser det hellige Euangelij
 um/oc raader alle at gøre den rette E
 uangeliske fruct / imod menniskens ler
 dom / der vdi beuiser hand sin lerdom
 met myndighed/oc det besynderlige met
 tuende Argumente / Det ene er om
 Guds ffaders vidnisbyrd / om hans
 Søn paa Thabor bierge /det andet er /
 om Propheterne oc scriffiernes vdeleg
 gelse / at de ere icke vdspondne vdaß
 menniskens skal oc fornußt / men aff
 den hellig Aands obenbarelse / at den
 hellig Aand er den beste oc eniste scriff
 tens vdeleggere / som Petrus vilde saa
 sige / Den hellige scriff / som wi predica
 ke saar eder/er icke ic fabel/kaanstelige
 optenckt / men obenbaret aff Himmelen /
 huilcket ieg haffuer hørt met mine Øren
 paa Thabor bierge. Der nest er den
 hellige Aand baade den som dicterer oc
 vdeleg

vdeleg
 Søn / sa
 dommen
 se Perso
 Der saare
 lerdom /
 eders hie

¶
 ge huer paa
 gelse/oc til
 er/om det
 at wi kunn
 besaler.

¶
 til. Jeg h
 ge fabel /
 eder vdi
 melse til
 ge. Den
 mennisk

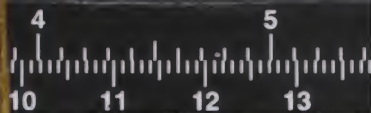
u opregnede
mar at Peder
ge Euangelis
e den rette Es
menniskens lerd
nd sin lerdon
synderlige met
et ene er om
ged / om hans
ge / det andet er /
affieris vdeleg
spundne vdaft
erust / men aff
iarelse / at den
e oe eniste sciff
Derrus vilde saa
/ som wi pædte
ibel / kaansfelige
aff Himmelen /
ret mine Lærn
er nest er den
om ditterer oc
vdeleg

vdlegger den hellige scrift / om Guds
Søn / saa at de tho Personer i Guds
dommen komme offuer it i den middels
ste Personer / som er / i Christo Jesu.
Der faare høz eder icke at tuile om hās
lerdon / men at giøre den vissert vdt
eders herte / met eders gode gerninger.

✿ Nu ville wi kortelige vdeleg
ge huer part besynderlige til vor opbyg
gelse / oc til den Histories stadfæstelse / som
er / om vor Herris Christi forklarelse /
at wi kunde altid lade hende vere off
befalet.

✿ først siger S: Peder nep der
til. Jeg haaffuer icke efftersølt hine klo
ge sabel / i det / at jeg haaffuer giffuit
eder vor Herris Christi krafftige tilkø
melse til kiende / som hand vilde saa si
ge. Den gantske Verden er fuld met
menniskens lerdon om / religion oc

Om til Guds

Gudsdyckelse/men det er idel fabel /
som synis vel at haffue noget paa sig /
oc som den hellige Paulus siger/at det
skin oc gliser som det skulde vere vis-
dom/til at bedrage oc besuige enfoldige
menneske met/som hand siger ocsaa til de
Colosser. Capite ii. Lader ingen
besuige eder / met den forfengelige
Philosophia / oc menniskens visdom
etc. Men/ siger S: Peder / wi haffue
set hans Herlighed/den tid had anam-
mede heder oc are aff hans fader / der
hand hørde denne røst / fra den høys-
mectige are / Denne er min Søn etc.
Mer huilcke ord hand larer oss / i det
Christus er forklart/at had er en konge/
en Herre / Guds Søn/ en arffuing til
alting/oc at denne er den sande lerdom/
at lare Christum/ at vere saadan / som
der staar screffuit i den anden Psalme /
At derte ene er Guds befalning/ oc det
vil hand haffue predicket / Du est min
Søn

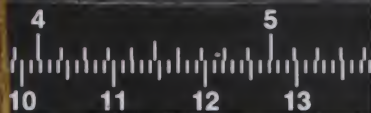
Søn/ som
oc viden
til salighe
skone oc
søn met.
S: Peder
forste/oc o
Thabor

noget nar
flod/men
oc hand re
Guds lan
sagde / L
Diffe etc
re Christ
sandelige
Prest/sar
den hellig
tro / oc c
liff oc sal

Søn/ huo det tror hand bliffuer salig /
oc vden denne lerdom er ingen anden
til salighed/ men altsammen idel fabel /
skøne oc deylige til at besuige menni-
cken met. I saadan maade predickede
S: Peder om Christi forklarelsis Hv-
størte/ oc om det hand saa oc hørde paa
Thabor bierge.

✠ S: hans Bapstist saa oc saa
noget nat saadan en syn hoss Jordans *capit: 3.*
flod/ men dog icke saadan en forklarese/
oc hand robte alligeuel/ oc sagde / See
Guds lam etc. Oc S: Peder robte/ oc
sagde / Du est Christus Guds Søn.
Disse ere sande vidnisbyrd/ at vor Her-
re Christus er Gud oc menneske/ er
sandelige Guds Søn / en Konge oc
Prest/ sandelige loffuit aff faderen ved
den hellig Aand/ det skal mand late oc
tro / oc at i hannem alenist er alt vor
liff oc salighed/ i hans haand er alting

¶ v for

for hand er Sønne oc arffuungen/at
huer Simon Bar Jona/ som det kand
bekende inet sin mund / hand er hellig
oc salig. Thi der er intet andet naffn
giffuit mēnsken / huor ved de skulle
bliffue salige.

✿ Denne er den ypperste Arttes
kil om vor salighed/ vden Louen/ vden
mēnskens paafund/ vden vore giernin
ger oc forskylding/at Christus den leff
uende Guds Søn er obenbaret/ oc at
mand skal høre hannem/ kiende hānem/
tro paa hannem/ bekiende oc bestaa hās
nem/ at hand er vor salighed/ liff oc op
standelse/ oc at mand skal bliffue var
afftig oc dø bort i denne bekiendelse.
Der saare obenbarede den gantske hel
lige Trefoldighed sig paa Thabor
bierge / lige som tilforn der Christus
bleff døbt / at alle tro Christne kunde
der aff bestyrckis / Her vaar Guds
Søn

Søn til fæ
vaar fæder
mit sin røst
en skinnende
thi vidni
er/ Loue oc
som Paul
retferdig
haffuer bid
etne.

✿ I
hellige Pet
Denne røst
at vaare po
spide hand
hand kunde
de komme
hand beset
i det næste
Passuen de
te Capitel

Søn til stede i en ærefuld skickelse/ her
vaar faderen/ som forklarede sin Søn/
met sin røst/ her vaar den hellig Aand i
en skinnende Sky/ Der nest ocsaa disse
thu vidnisbyrd / Moses oc Elias/ det
er/ Loue oc Propheterne/ Dette er det/
som Paulus siger Rom: iiii. Guds
retferdighed er obenbarit i Christo/ som
haffuer vidnisbyrd i Louen oc Prophe-
terne.

✥ Dette altsammen/ siger den
hellige Petrus sig at haffue seet oc hørt.
Denne røst/ siger hand/ høide wi/ der
wi vaare paa Thabor bierge/ oc strax
sporde hand sig ind paa falske lærere/ som
hand kunde vide i Aanden/ at de skul-
de komme / oc nekte Christum / De
hand bescriffuer visselige Passuedomet
i det neste Capitel her effter/ oc betager
Passuen den aarsage vdi enden paa det
te Capitel/ oc siger/ at den hellige scrifte
skal

4 5
10 11 12 13

skal icke vdellegis effter Meniskens
bille/men effter den hellig Aands obern-
barelse / i det samme ord om Guds
Søn / lige tuert imod kant du laze in
Decretis vdi det Capitel. Cuncta per-
mundum etc. Der saare paamindis vi
her aluerlige / at vi skulle imodstaa
Passuens verstygelige lerdøm / oc
predicke vor herre Christum /
oc bliffue to der hær ved /
Amen.

Joan: vii.

* Jeg haffuer forklaret hānem /
oc ieg vil atter forklare hannem. Da
sagde solcket som der stod hof / oc hø-
de til / det toydrede. De andre sagde /
der taleden en Engel met hannem.

Jesus suarede / oc sagde / den-
ne røst skede icke for mig
skuld / men for eders

skuld.

6: pe

S: Peders Epistel om vor
Heris Christi forklarelse

ii. Pet: i.

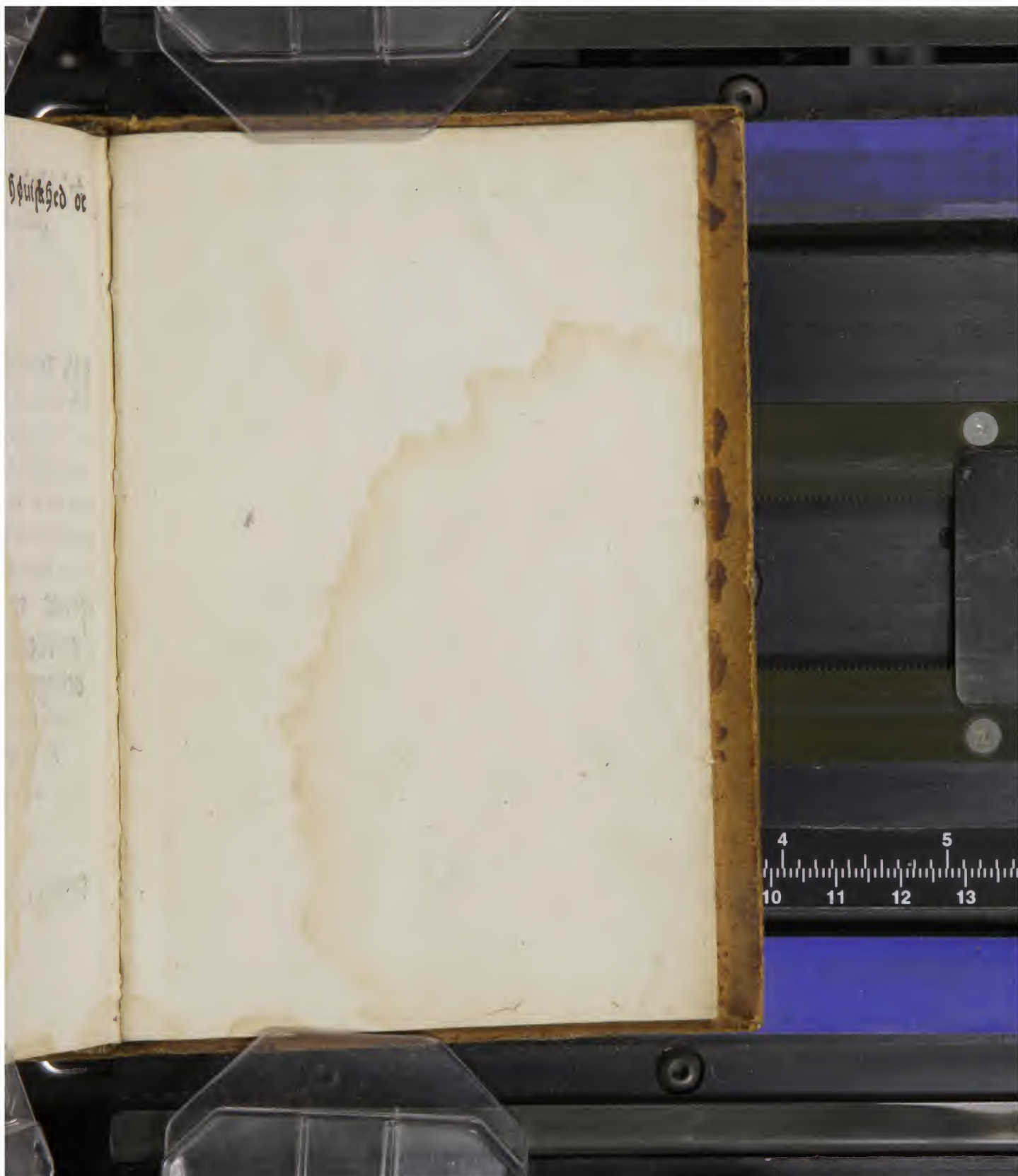
Wæstterfulde icke kloge fabel /
der wi kundgiorde edet vor Her-
ris Jesu krafft oc tilkødmelse. Men wi
haffue selft seet hans herlighed / der
hand sick are oc priss aff Gud fader /
formedlest en røst / som skede til hānem
aff den store herlighed / i saa maade /
Denne er min elskelige
Søn i huilcken ieg haſuer
behagelighed. Oc wi hørde
denne røst komme aff Himme-
len / der wi vaare met hans
nem / paa det hellige
Bierg.

Printed i Københaffn M. D. L. V.

A. tt. fa: tt. lin: tp. laff hþuiskhed or
puldhed.

[Faint, mostly illegible text in a Gothic script, likely a list or index of items, possibly related to the 'laß hþuiskhed or puldhed' mentioned in the header.]

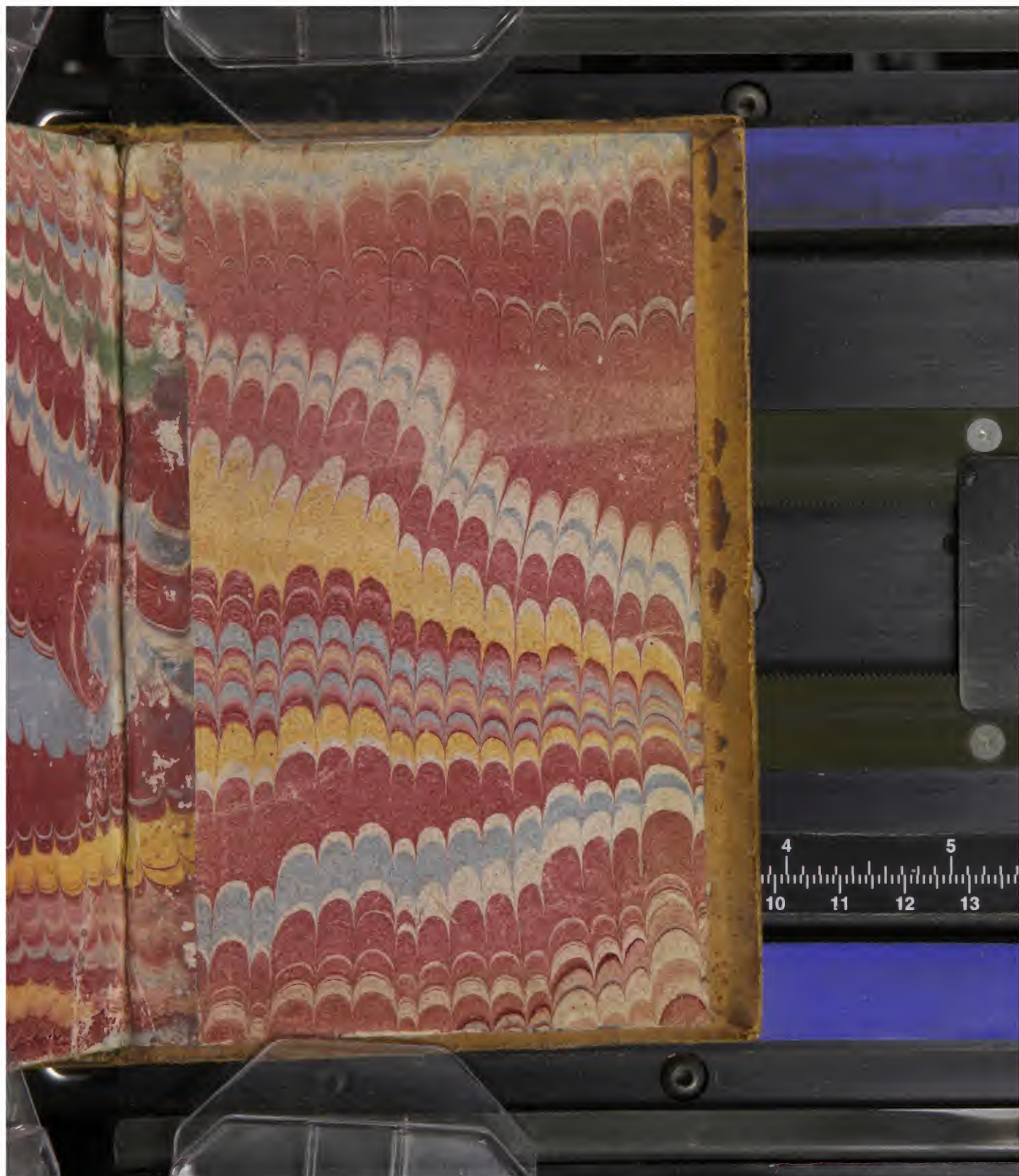
Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1

Early European Books, Copyright © 2009 ProQuest LLC.
Images reproduced by courtesy of the Royal Library, Copenhagen.
LN 1274 8° copy 1